

NOWY DZIENNIK

Adres redakcji i administracji: Kraków, ul. Orzeszkowej 7.
Telefon Nr. 102-79. Telefon redaktora naczelnego Nr. 136-89.
Konto czekowe P.K.O. w Krakowie 400.630.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 12-jej do 1-jej w południe.

20
GROSZY

Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do administracji.
Rękopisów redakcja nie zwraca.
Za inseraty redakcja nie odpowiada.
Ceny ogłoszeń i prenumeraty uwidocznione na ostatniej stronie.

Sprawa Chaskielewicz przed sądem apelacyjnym -- z początkiem sierpnia

Warszawa. 12. 6. (A) W związku z zakończeniem sprawy Chaskielewicz przed sądem pierwszej instancji, rozeszła się pogłoska, że Chaskielewicz ma być przeniesiony do jednego z więzień prowincjonalnych. —

Na razie pogłoska ta okazała się nieprawdziwą, gdyż dotychczas Chaskielewicz przebywa we więzieniu w Warszawie. Rozprawy odwoławczej w warszawskim Sądzie Apelacyjnym należy oczekiwać mimo ferii let-

nich już w początkach sierpnia br., gdyż procesy w których orzeczono karę główną, wyznaczone są w pierwszej kolejności.

Katastrofalny pożar w Łodzi Dantejskie sceny

Łódź, 12. 6. (G). Dziś o godzinie 9 rano przy ul. Berka Joselewicza 1 w składzie drzewa Bocheńskiego wybuchł pożar najprawdopodobniej z powodu wybuchu maszyny spirytusowej w mieszkaniu dozorczyni. Od małego z początku ognia zajęły się sąsiednie domki drewniane a w końcu cała ulica licząca 10 domów została objęta pożarem. Na miejsce pożaru przybyły wszystkie oddziały straży pożarnej z Łodzi: Pabianic i Zgierza. Spłonęło 6 domów drewnianych i jedna 3-ch piętrowa kamienica. Mieszkańcy w popłochu puszczali swoje mieszkania a tych, którzy mieszkali wyżej, strażacy zdejmowali

zapomocą drabin. W czasie pożaru mnóstwo osób doznało poparzeń, zawezwane karetki pogotowia ratunkowego apatrzyły przeszło 100 osób, a ponadto 18 strażaków, jednego ciężko rannego przewieziono do szpitala.

Cały uratowany dobytek został złożony na okolicznych placach. Licznie skonsygnowana policja pilnuje porządku. Groźbę położenia powiększał brak wody, którą trzeba było sprowadzać z odległych miejscowości. Wężę gumowe popękały wskutek upału i nie można było nimi doprowadzać wody do płonących domów. W czasie pożaru odbywały się dantejskie sceny. Do tej

pory nie ustalono jeszcze strat spowodowanych pożarem. Domki te były zamieszkałe przez 200 rodzin żydowskich, największą biedotę, przeważnie straganiarzy i chałupników. Trzeba podkreślić, że w akcji ratunkowej poza strażą brały udział osoby cywilne zarówno Żydzi jak i chrześcijanie. Skonsygnowano również liczne oddziały wojska do ratowania. Obecnie pożar jest już ugaszony. Wśród poszkodowanych strażaków znajdują się dwaj naczelnicy straży Koc i Komorowski. W Łodzi rozpoczęto już akcję zbiórkową na rzecz pogorzalców. Konsul Maks Kohn złożył na pogorzalców 300 zł.

Okręt żydowski zwiedzi ośrodki żydowskie na świecie

Jerozolima. 12. 6. (ZAT) Na pokładzie okrętu „Har Cijon” odbyła się konferencja, na której powzięto szereg doniosłych rezolucyj w sprawie propagandy idei morskiej. Postanowiono zwerbować w roku bieżącym 20 tys. członków i wyposażyć okręt żydowski,

który w celach propagandowych zwiedzi ma największe ośrodki żydowskie na świecie. Konferencja wystosowała depesze powitalne do prezydenta Weizmanna, Dawida Ben Guriona i Czertoka.

Brak papieru w Niemczech

Berlin 12. 6. (R) Brak papieru skłania Niemcy do nowych zarządzeń oszczędnościowych w tej dziedzinie. Ostatnie zarządzenie, dotyczące opakowania towarów, zakazanych w sklepach i na targach, zabrania zawijania w papier przedmiotów już w opakowaniu fabrycznym, bądź używania podwójnego papieru do zawijania. Zalecona jest również oszczędność papieru przy zawijaniu towarów na targach. Zarządzenie zawiera apel do gospodyń i służących, by, udając się na targi, przynosiły torby na zakupy tak, iżby uniknąć w ten sposób zawijania towarów w papier.

Zamach na Araba

Haifa. 12. 6. (ZAT) W Haifie dokonano zamachu na bogatego Araba Musmara. Musmar ostatnio otrzymywał listy z pogrózkami podpisane przez „czarną rękę”.

Katastrofalne upały

Hel, 12. 6. PAT. Nienotowane dotychczas od wielu lat upały nawiedziły wybrzeże polskie. Na półwyspie helskim na rozpalonych od słońca piaszczystych wydmach temperatura wynosi 47½ stopnia, na plaży jest nieco niższa. Piaszki wydmowe są tak rozpalone, że bosą stopą po nich chodzić nie można, bez narażenia się na odparzenie. Temperatura wód zatoki puckiej wynosi 23 stopnie, otwartego Bałtyku pod Hel 20. Na kaszubach zachodzi obawa nowej klęski — suszy.

Przewidywany przebieg pogody do wieczora

NA PLAŻĘ!

PYJAMY plażowe, kostiumy i płaszcze kąpielowe, torby plażowe, pantofle, paski, czepki itp. **JULJUSZ NACHT**, Kraków, Stradom 5.

— „Dawar“ donosi, że w oczekiwaniu sprawozdania Komisji Królewskiej wiele osób w Jerozolimie powstrzymuje się od inwestowania. Roboty, które w Jerozolimie zostały odroczone aż do ogłoszenia sprawozdania Komisji szacuje się na pół miliona funtów.

dnia 13 bm.: Po przejściu burz i przelotnych deszczów, postępujących od zachodu, pogodne polepszenie się stanu pogody lecz już chłodniej. Obrót wiatrów południowo-wschodnich przez południowe na zachodnie i północne — chłodnie

I. SCHWARZBART

Trzeszczy gmach bolszewizmu...

To już nie jest tylko rysa. Nawet nie tylko wstrząs. To jest coś więcej: znamie daleko posuniętego rozkładu fundamentów olbrzymiego państwa Stalina. W języku oficjalnej Rosji nazywa się to „czystką”. Ale czystka, która trwa chronicznie, czystka, która sięgać musi do najwyższych szczytów sfer rządzących, do dyplomacji, armii, przemysłu, czystka, która Meduzie ścina jeź na głowę po to by w jej miejsce wyrastały ustawicznie inne, czystka, która tłumia rewoltę w jednym zakątku państwa, a drży z niepewności, czy bunt nie podniesie się w wielu innych, taka czystka nasuwa pytanie: Kto kogo „czyści”, czy Stalin — swoich wrogów, czy też — na odwrót.

Nie wiemy oczywiście, co w Rosji się dzieje. Jakie siły działają w ukryciu, jakie siły gromadzą się konspiracyjnie i w jakiej mierze są one zasilane z zewnątrz. Nie wiemy, co w aktach oskarżenia jest prawdą, a co fałszem, co jest udowodnionym stanem faktycznym, a co pretekstem politycznym nastroszonej, wylekłej dyktatury. Nie wiemy, czy oskarżeni rzeczywiście się przyznali, czy też — spreparowano protokoły i dokumenty, dla „wyższej racji stanu” obecnego reżimu. Zagranica, odgradzona murem chińskim od Rosji dzisiejszej, czerpiąca swe informacje z źródeł, do informowania nastawionych nie wie, co się rzeczywiście dzieje w dzisiejszej Rosji za kulisami ostatnich wypadków.

Jedno jest jednak jasne — to co w pierwszych latach bolszewickiej Rosji odbywało się w kazamatkach GPU, gdzie przy murze stawiano przywódców — kontrrewolucji, wyrazieli starego porządku, burżujów, „sojalfaszystów” kapitalistów i — socjalistycznych mieńszewików, to przeniosło się obecnie po 20 latach istnienia i „utrwalania się” bolszewizmu z podziemi na powierzchnię, z tą tylko różnicą, że od kul padają — towarzysze, wodzowie ruchu komunistycznego, który ten system sami utrwalali — pomagali. Padają od broni, którą sami walczyli.

To zaś wystarczy — bez względu na prawdziwe przyczyny tego faktu — aby wyciągnąć stąd wniosek, że Rosję bolszewicką toczy ciężka choroba. Nie tylko ten moment, że Rosja jest po Imperium brytyjskim najpotężniejszym terytorialnie mocarstwem, ale przede wszystkim okoliczność, że w Rosji rozgrywa się losy najśmielszego eksperymentu społecznego ostatniej doby, eksperymentu którego wykonawcy pragnęli wzmocnić ludzkości że — przezeń ludzkość wchodzi na nowe tory, że tam przepada się stary czło-wiek — zły, przewrotny, zmateralizowany z gwałtu i ucisku, wyzysku i przywilejów, z ciemnoty i zabobonów żyjący w „nowego” człowieka — w człowieka wyzwolonego, czło-wieka pracy i wiedzy, a społeczeństwo ludzkie — w równą, wolną ideałami żyjącą wspólnotę, przede wszystkim ten moment — przykuwa uwagę opinii świata do tego wszystkiego co się ostatnio w Rosji dzieje.

Ponadto jest Rosja ważkim współczyn-nikiem w aktualnej polityce międzynarodowej — sama przez się jako siła, jako sojusznik Francji, jako mocarstwo współdecydujące o układzie sił w niespokojnej podmińcowanej Azji, jako — członek Rady Ligi Narodów i jako siewca niepokoju w punktach zapalnych polityki europejskiej, jako okryty propagandysta na terenie potężnych, ultrakapitalistycznych Stanów Zjednoczonych p. Ameryki. Rosja, mająca taki zasięg wpływów Rosja będąca w dodatku dziś więcej niż w latach ubiegłych wyrazicielem siły zaatakowanej zorganizowanym blokiem antykomunistycznym pod przewodnictwem Niemiec i Włoch — taka Rosja zbyt silnie obciąża szale gry i wypadków międzynarodowych, aby — dla świata ostatnie zdarzenia ograniczały się do wewnątrz - rosyjskiej, zlokalizować

się dającej sensacji kilkudziesięciu rozstrzelanych wodzów bolszewizmu.

Proces marszałka Tuchaczewskiego i innych generałów działa w łańcuchu wypadków — najjaskrawiej, bo obnaża chorobę — armii. Tego czynnika, który w każdym państwie jest wyrazicielem jego spoiwości, a w Rosji w stopniu jeszcze wyższym, bo na nim Stalin opierał swoją dyktatorską władzę. Wielka wielo milionowa, z największą energią i kwotami astronomicznymi wyposażona armia — „antymilitarystycznej” Bolszewii była w oczach opinii tą siłą, na której nowy reżim mógł się oprzeć, siłą, na którą samodziernca Stalin mógłby się oprzeć, gdyby trzeba było — nie tylko na zewnątrz, ale i wobec — wszelkich zakusów rewolucji wewnętrznej.

Okazało się, że i to jest — złuda. Okazało się, że komunizm nie zdołał nie tylko przeopracować duszy ludzkiej, że nie tylko że nie uporał się ani z zagadnieniem równości ani z zagadnieniem wolności, lecz przeciwnie — stworzył nową nierówność społeczną w samym świecie robotniczym, tak jaskrawo uwypukloną w rozpiętości płac, że mimo przywilejów nie zdołał ze świata robotniczego usunąć nędzy, bo ona jest wykładnikiem nie ukazów — ale produkcji, że — nie zdołał zabić w najsilniejszym stanie społecznym — rolniczym, tęsknoty za powrotem do własności prywatnej, tęsknoty będącej właśnie podłożem ciągłych niepokoїв, słowem, że

JEDYNA DRÓGA DO SZCZĘŚCIA

prowadzi przez los z kolektury

BRACIA SAFIER, Kraków, Rynek Gł. 6.

mimo — imponujących wysiłków na wielu polach — załamał się pod ciężarem zagadnień i — najwidoczniej coraz silniej podważa wiarę w zwycięstwo komunizmu.

Jeśli rzeczywiście prawdą jest, że naczelni wodzowie armii, Tuchaczewski, Gamarnik i inni pragnęli „przywrócić w Sowieciach władzę wielkich właścicieli ziemskich oraz kapitalistów” jeśli prawdą jest, że najwyżsi stróżowie bezpieczeństwa państwa i duchowi kierownicy proletariackiej armii, ostoje — komunistycznego porządku rzeczy — wydawali państwu faszystowskiemu tajemnice armii i „usiłowali przygotować klęskę armii czerwonej” — jeśli to wszystko prawdą jest, a tak głosi oficjalny komunikat Stalina, to — wyrok śmierci na oskarżonych jest równocześnie wyrokiem na — sam reżim bolszewicki, jest dowodem, że — trzeszczy w posadach cały ten gmach, z gwałtu, rewolucji i morza krwi wyrosły.

Jeśli zaś to wszystko jest nie prawdą, je-

Z OKAZJI ZARĘCZYN naszej drogiej Koleżanki BALKI SIEDLISKIER z p. J. SZIJOWICZEM serdecznie gratuluje 3483

Salomon Lotka, Taub Sura, Schöchter Mordechaj, Sommer Mojżesz, Taub Ansel.

Z OKAZJI ZARĘCZYN Członkini Komitetu Lokalnego Org. Syjon. Tow. BALKI SIEDLISKIER z p. J. SZIJOWICZEM przesyłamy serdeczne życzenia 3483

Kom. Lok. Org. Syjon, w Dębicy. Stow. Szkoły Hebrajskiej w Dębicy.

Śladami Niemiec

Bruksela. 12. 6. PAT. Hubert Dydeville, naczelny redaktor „Pays Reel”, organu partii reksistowskiej i członek rady politycznej tejże partii, zgłosił na ręce Degrella dymisję. Jako powody dymisji podał że ruch reksistowski znajduje się obecnie pod wpływem ludzi dalekich od ideałów moralności, głoszonych przez partię, 2) że reksisci obecnie poza głównymi wodzami składają się w większości z ludzi kierujących cały wysiłek na walkę z religią.

śli komunikat łże, a oskarżonych trzeba było, jak dziesiątki i setki poprzednich, sprzątnąć z widowni, jako przeszkodę dyktatury — to świadczy to znowu o tym, że na froncie wewnętrznym w państwie sowieckim są — ustawiczne przerzuty raka, który toczy ten organizm.

Po pierwszym zwycięstwie rewolucji bolszewickiej — świat wąpił w jej trwałość. Rosja weszła wówczas na drogę „konsolidacji” ogniem, mieczem i torturami realizowanej, a równocześnie — wniosła do Europy hasło światowej rewolucji socjalnej. Po rozmaitych częściowych a bardzo krótkich zwycięstwach — cofnęła się, porzuciła wzięte dni odroczyła hasło światowej rewolucji i zamknęła się — wewnątrz państwa. Nawot wróg i przeciwnik ideologii komunistycznej musi przyznać, że na tym polu Rosja świecka wykażała wiele rozmachu. System bolszewicki zaczął na wewnątrz — petryfikować się. Przynajmniej dla — oka. Przeniesienie punktu ciężkości na sprawy wewnętrzne rosyjskie było najgłówniejszym choć nie jedynym powodem — powstania trockizmu. Rozpoczęło się zmaganie się uniwersalizmu z nacjonalizacją bolszewizmu. I to zmaganie się — trwa. Dokąd ono doprowadzi Rosję dzisiejszą, trudno dziś przewidzieć.

Ale poza tym zagadnieniem zaczyna się uwypuklać także — drugie. Samemu systemowi komunistycznemu — w sensie społecznym i duchowym. Jak pod caratem dziesiątki lat drażyła sobie kurytarze konspiracja komunistyczna, tak pod dzisiejszą Rosją — w katakumbach toczą widocznie swą pracę zdeptane siły starego porządku. Zdaje się, że nie są one w tej chwili osamotnione, że ideowy front antykomunistyczny, niemiecko włoski nie ogranicza się do cementowania antyrosyjskiego bloku w polityce międzynarodowej, ale że — cele swoje realizuje również przez rozsadzanie Rosji od wnętrza przy pomocy — dawnych sił, ażeby w ten sposób osłabić — bitność Rosji w przyszłym zbrojnym konflikcie międzynarodowym.

Proces pobitego wodza wojny polsko-bolszewickiej, prowadzony przy zamkniętych drzwiach, nie odsłania z natury rzeczy istotnego stanu faktycznego, pozwala się jedynie domyśleć, że — w głębi ludowej nowej Rosji trzeszcza groźnie wiązadła, a z nimi razem — błędna opaczna ideologia komunistyczna i — system dyktatury, gwałtu, czerezwyczaiek.

Taką bowiem jest Nemezis gwałtu: co z gwałtu się rodzi w — gwałcie ginie...

Czasem wcześniej, czasem — później... Stalin słyzy już pomruk tej — prawdy...

Katastrofa samolotu niemieckiego

Berlin. 12. 6. PAT. Donoszą z Detmold, że samolot, kursujący na linii Kolonia—Berlin wpadł wczoraj w strefę burzową i spadł rozbijając się doszczętnie. 3 osoby, znajdujące się na pokładzie samolotu poniosły śmierć.

Berlin. 12. 6. PAT. Donoszą z Detmold, że samolot, który spadł tam wczoraj, był maszyną wojskową, a nie pasażerską. W katastrofie, jak słyhać, zginęło nie 3, lecz 6 osób.

Posiedzenie komisji kontroli długów państwowych

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 12. 6. (Sin.) Dziś odbyło się posiedzenie komisji kontroli długów państwowych poświęcone sprawie zakresu uprawnień komisji. Posiedzenie to zostało zwołane bez związku z bieżącymi pracami kontrolnymi komisji dla zastanowienia się nad szeregiem zasadniczych zagadnień, związanych z realizacją na nowej konstytucji opar tych ustaw.

Zarządzenie min. Świętosławskiego

Warszawa, 12. 6. PAT. Wobec stwierdzenia przez rektorów wyższych uczelni w Warszawie, że ustały w nich zaburzenia utrudniające normalny bieg pracy naukowej i dydaktycznej, pan minister W. R. i O. P. prof. dr Wojciech Świętosławski uchylił z dniem 12 czerwca rb. zarządzenie swoje z 30 marca rb. w części dotyczącej zawieszenia działalności następujących akademickich stowarzyszeń samopomocowych: Towarzystwa Bratnia Pomoc S. U. J. P., Koła medyków — stowarzyszenia samop. stud. med. U. J. P., Związku akad. młodzieży zjednoczonej U. J. P., Wzajemnej pomocy studentów Żydów U. J. P., akademickiej Bratniej Pomocy polskiej młodzieży U. J. P. towarzystwa Bratniej Pomocy studentów pol. warsz. Wzajemnej pomocy studentów Żydów pol. warsz., Bratniej pomocy studentów S. G. G. W., Wzajemnej pomocy studentów Żydów S. G. G. W.

Ambasada rumuńska w Warszawie

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 12. 6. (Sin.) W związku z ostatnimi odwiedzinami Pana Prezydenta w Rumunii i zapowiedzianą rewizytą z końcem bm. króla Karola II w Warszawie, mówią w kołach dyplomatycznych o możliwości podniesienia placówki dyplomatycznej Rumunii w Polsce do stopnia ambasady.

Sprawa „Feniksu” w Sejmie

Warszawa, 12. 6. (Sin.) Na porządku dziennym środowego posiedzenia Sejmu — znajdują się m. in. sprawozdanie komisji oświatowej o szkołach akademickich, o PAL, sprawozdanie komisji skarbowej o zabezpieczeniu interesów osób ubezpieczonych, w tow. ubezpieczeń na życie „Feniks”. Sprawozdawcą ostatniego punktu jest poseł Jaś hoda Żółtowski.

Wyrok w sprawie tow. „Europa”

Warszawa, 12. 6. (Sin.) Dziś o godz. 2 zapadł wyrok w sprawie tow. ubezpieczeń „Europa”. Sąd ogłosił upadek towarzystwa. Sędzią komisarzem został p. Konieczny, syn dykiem adw. Tatarkiewicz.

Ożywienie stosunków handlowych polsko-amerykańskich

Warszawa, 12. 6. (Sin.) Do Warszawy przybył dziś dr Stanisław Kędziński, naczelnik wydziału handlu wewnętrznego departamentu handlu w Waszyngtonie. Celem jego przyjazdu jest zbadanie możliwości ożywienia obrotów handlowych między Polską a Ameryką. Przyjazd dra Kędzińskiego jest tym znamiennejszy, że niedawno wyjechał do Ameryki wiceminister przem. i handlu Sokołowski. Wyniki badań rządu polskiego i amerykańskiego stanowić będą cenny materiał dla przyszłych rokowań handlowych.

Brednie „Gońca Warszawskiego”

Warszawa, 12. 6. (Sin.) „Goniec Warszawski” stwierdza, że agitacja żydowska po procesie Chaskielewicz stała się coraz bardziej ofensywna i agresywna. Oczywiście, pisze gazeta warszawska — nie zapomniano też wyzyskać opinii zagranicznej. Odezwał się liberalny „Manchester Guardian” a w Nowym Yorku urządzono zebranie przedstawicieli 400 organizacji żydowskich, na którym poruszono położenie Żydów w Polsce. Jesteśmy tedy w pełni ataku żydowskiego na Polskę.

Liść morwy

przetwarza jedwabnik na najdelikatniejszą przędę jedwabną. Szlachetne włókna morwy, zastosowane w zwijkach Morwitan, nadają im wyborny smak i subtelny aromat

WYŁĄCZNE PRAWO STOSOWANIA WŁOKIEN MORWOWYCH DO WYROBU ZWJEK PAPIEROSOWYCH ZASTRZ. U. PAT. Nr. 5084.

Rozszerzenie kompetencji urzędów skarbowych

Warszawa, 12. 6. PAT. W najbliższych dniach ogłoszona zostanie nowela do rozporządzenia rady ministrów o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych.

Zmiany, które w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów wprowadza nowela, polegają głównie na: 1) rozszerzeniu kompetencji urzędów skarbowych również na niektóre należności egzekwowane dotychczas poza władzami skarbowymi, 2) nałożeniu na wierzycieli obowiązku doręczenia upomnień przed oddaniem aparatowi skarbowemu należności do

egzekucji, 3) wprowadzeniu instytucji wierzycieli zastępczych oraz 4) znacznym obniżeniu opłat za czynności egzekucyjne od należności mniejszych, a pewnym podwyższeniu opłat od należności większych.

Rozszerzenie kompetencji urzędów skarbowych na niektóre należności egzekwowane dotychczas poza władzami skarbowymi ma na celu odciążenie dotychczasowych władz egzekucyjnych od kosztownej egzekucji wykonywanej we własnym zakresie oraz skierowanie egzekucji na jednolite tory.

Memoriał funkcjonariuszy państwowych

Warszawa, 12. 6. (Sin.) Zarząd główny związku niższych funkcjonariuszy państwowych złożył w Prezydium Rady Ministrów i w ministerstwie skarbu memoriał w sprawie poprawy bytu funkcjonariuszy. Organizacje te zabiegają o przyspieszenie anulowania podatków specjalnych od uposażeń dla niższych kategorii urzędników, co jak wiadomo przewidziane jest dopiero za rok.

Dementi

Kowno, 12. 6. ŻAT. W rozmowie z kowieńskim korespondentem ŻAT-nej angielski wiceminister wojny lord Plymouth, który bawi obecnie na Litwie oświadczył, że pogłoski o tym jakoby Anglia naradzała się z państwami należącymi do Ligi Narodów o rozwiązanie problemu palestyńskiego są całkowicie bezpodstawne.

Drobne wiadomości z Palestyny

Jerozolima, 12. 6. ŻAT. Do auta żydowskiego przejeżdżającego obok Megiddo oddano kilka strzałów. Nikt z pasażerów nie ucierpiał.

— Z więzienia centralnego w Akko zwolniono jeszcze 34 Arabów ukaranych na mocy ustawy o zapobieganiu przestępstwom. Ogółem w więzieniu znajduje się jeszcze 72 więźniów tej kategorii.

— „Haarec” donosi z Ammanu, że stronnictwa narodowe w Syrii i Turcji prowadzą rokowania, aby wpłynąć na rządy w sprawie zniesienia węg między tymi krajami.

— We wsi arabskiej Malcha pod Jerozolimą zniszczone zostały winnice arabskie na przestrzeni 40 dunamów. Na polach arabskich wyrwane są obecnie licznie drzewa. Władze umieściły czterech dozorców na koszt wsi arabskiej Amin w okręgu Dzenin, gdzie ostatnio były liczne wypadki niszczenia drzew owocowych.

PRZEGLĄD * PRASY *

Bez komentarzy

Polska-Rumunia

„Wymiana toastów nie tylko tym się zacytowała, że zerwano z tradycyjną francuską, czynną i król Karol mówił po rumuńsku, a p. Prezydent odpowiedział po polsku. Inne były też języki polityczne, którymi mówiono. Król Karol podniósł politykę Rumunii „utrwalając poza naszym sojuszem wszystkie inne sojusze i przyjaźnie, które harmonizując ze sobą, tworzą dzieło niezniszczalne w służbie pokoju. Te sojusze i przyjaźnie są całkowicie zgodne z duchem, którym jest ożywiona wielka instytucja genewska“. Słuchano tych słów prawdopodobnie z zadowoleniem i uznaniem i w Paryżu i w Genewie, i w Pradze.

P. Prezydent odpowiedział językiem odmiennym. Nie ma w jego mowie wzmianki o innych sojuszach, ani o Lidze Narodów. Natomiast jest silne podkreślenie, że „bezpieczeństwo powinno być zapewnione w pierwszym rzędzie w oparciu o siły własne narodu i to jest powodem wielkiego umiłowania, które otacza armię w każdym z naszych krajów“.

(„Wieczór Warszawski“)

Zdecydowane potępienie

„Mam wrażenie, że prasa nie zgadzająca się, delikatnie mówiąc, z pogromami, to jest prasa polska, która w swoim własnym pojęciu potępiła je, czy potępić powinna, dziwnie słabo zareagowała na pogrom brzeski. Pomiędzy milczeniem prasę endeczką jak Dziennik Narodowy czy ABC. Niegodne stanowisko pierwszego, haniebne do wciśnięcia drugiego, przeszły wprawdzie wszystko, co można było nawet z tej strony oczekiwać ale ostatecznie, istnienie u nas prasy wyrażającej tolerancję lub radość wobec barbarzyńskich pogromów, jest faktem, do którego mieliśmy czas się przyzwyczaić, choć na który nie możemy się nigdy zgodzić.“

Prasa nie endeczka, ale sanacyjno-endeczka, lub flirtująca z endecją dały nam szkaradny widok kompromisowości posuniętej tak daleko, że aż przekreślającej najbardziej podstawowe zasady etyki i porządku. Co mnie dziwi jednak najbardziej to głosy przeciwne pogromom, które zawsze wypowiadają się w ten sposób: najpierw zbierają z wielkim nakładem czasu i miejsca wszystkie argumenty antysemitki mogące zachęcić do pogromów. Potem, jedną dziesiątą część miejsca, jakie poświęcili niebezpieczeństwu żydowskiemu, poświęcają sprawom pogromów, zapewniając że są przeciwne załatwieniu tych spraw drogami gwałtu.

Polowanie na popularność sprawi, że historyk naszych czasów będzie miał przed sobą trudną do rozwiązania zagadkę: jedno, myślny(?) odruch potępienia Żydów, zamiast jednomyślnego odruchu potępiającego pogromy. A jednak nie mogą się oprzeć przekonaniu, że pod tą skórupą pism, które dla względów taktycznych, dla nadziei, czy obawy, że endecy dojdą do władzy, dają nam zakłamaną obraz swoich przekonań, kryje się u ogromnej większości Polaków zdecydowane potępienie dla pogromów, bez względu na takie czy inne zapatrywanie na problem żydowski w Polsce.

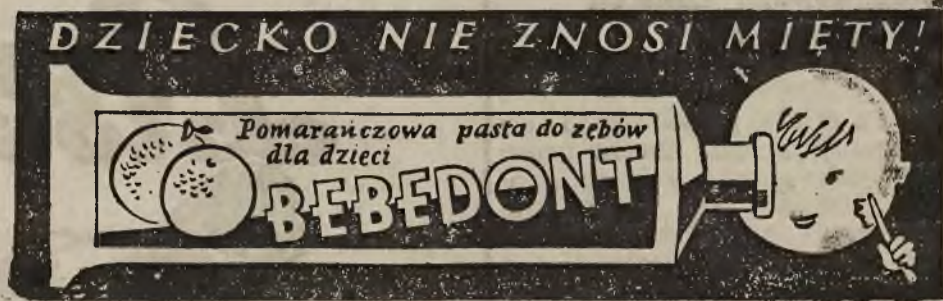
Aleksander Bocheński.

(„Polityka“)

W Czechosłowacji

Antysemitki pismo „Vatra“, organ słowackich faszystów, został urzędowo zawieszony. — Pismo, ukazujące się w Pradze p. n. „Arijsky zpravodaj“, którego wydawca Milos Maixner podejrzany jest o bezpośredni kontakt z hitlerowskimi organizacjami zostało zamknięte.

(„Prager Tagblatt“)

Pierwsze linie „żelaznego pasa“ w rękach powstańców

Teneryfa 12. 6. (R) W ciągu nocy radiostacja powstańcza ogłosiła następujący komunikat uzupełniający do komunikatu kwatery głównej w Salamance: Według ostatnich wiadomości z frontu biskajskiego, wojska powstańcze zajęły pierwsze linie „żelaznego pasa“ Bilbao. Zdobyto wzgórze Uzcudu, wzgórze 370, Arachabaidame, wzgórze 371, San Pedro, wzgórze 198, wzgórze 100, Mentoriaje i San Martin de Lica. W ten sposób zajęto wszystkie fortyfikacje nie przyjacielskie. Straty wojsk rządowych wynoszą ponad 200 zabitych. W chwili ogłoszenia komunikatu działania w dalszym ciągu trwają, a oddziały powstańcze posuwają się naprzód oczyszczając teren pomiędzy pierwszą a drugą linią t. zw. „żelaznego pasa“.

Bilbao 12. 6. (R) Radio w Bilbao ogłasza komunikat obrony kraju Basków: Na północy powstańcy rozpoczęli gwałtowne natarcie po gruntownym przygotowaniu artyleryjskim. Atak wspomagany był przez udział 35 samolotów, które zrzuciły wielką ilość bomb. Jednakowoż wojska baskijskie natarcie to odparły i podjęły przeciwnatarcie. Według ostatnich wiadomości akcja rozwija się pomyślnie dla wojsk rządowych.

Górnicy polscy do Belgii

Warszawa, 12. 6. (Sin). Dobiegają końca pertraktacje pomiędzy polskimi władzami emigracyjnymi, a właścicielami kopalń węgla w Belgii o zatrudnienie drugiej grupy górników z Polski. W najbliższym czasie wyjeżdża do Belgii 2.000 bezrobotnych górników, w ślad za którymi z czasem wyjadą ich rodziny. Według przewidywań rekrutacja bezrobotnych górników na wyjazd do Belgii przeprowadzona będzie w Zagłębiu Dąbrowskim w drugiej połowie bm.

PRZY ZAPARCIU STOLCA WZDĘCIACH PODBRZUSZA I OGÓLNYCH DOLEGLIWOŚCIACH, naturalna woda gorzka FRANCISZKA - JOZEFA powoduje szybko i obficie wypróżnienie i zapobiega częstokroć powstaniu zapalenia wyrostka robaczkowego. Zal. przez lekarzy.

Totalizm -- totalizator

„I tu i tam konstrukcja jest tego rodzaju, że nieliczne jednostki wygrywają, ale ogół jako całość wychodzi splukany z kretesem. Jednostki zgarniają forszę, a ogół — wyrażając się językiem nie dyplomatycznym — dostaje w kuchnię.“

I tu i tam mówi się o rasie, a myśli się o kasie.

Ale jest wyścig, czy go nie ma? Owszem, wyścig, ale nie pracy. Tego rodzaju wyścig, że ścigający się wracają do miejsca, skąd wyruszyli, czyli kręcenie się w kółko...

I tu i tam są typy i faworyci. Typy nie wymagają bliższych wyjaśnień... Owszem, bywają jasne, ale bardzo rzadko... Faworyci są zazwyczaj nasi, tj. ci, co są nasi, są faworytami.

I typy i faworyci stoją w dobrze utrzymanych stajniach, przy żłobach, naturalnie, pełnych...

Jakie są wyniki? Kto wygrał, kto przegrał? Biorę do rąk gazetę i przeglądam wyniki dnia wczorajszego.

Kto wygrał, kto przyszedł pierwszy do mety? Może „Kato“? Nic podobnego! Kato,

Na odcinku góry Lemona wojska rządowe przejęły inicjatywę w swoje ręce.

Zabici i ranni na pokładzie „Deutschland“

Gibraltar 12. 6. PAT. Pancernik „Deutschland“ wczoraj wieczorem odszedł z portu do Wilhelmshaven. „Deutschland“ zabrał zwłoki 30 marynarzy, ofiar bombardowania pancernika. Jednocześnie na pokład zabrano 23 rannych, pozostawiając w szpitalu w Gibraltarze na dalszą kurację 30.

„Madrytowi i jego obrońcy“

Walencja, 12. 6. PAT. Rada ministrów obradowała wczoraj od 18 o 23 pod przewodnictwem premiera Negrina. Rząd postanowił wezwać wszystkich przedstawicieli dyplomatycznych Hiszpanii z zagranicy, aby omówić z nimi generalną linię przyszłej polityki rządu. Po załatwieniu spraw, dotyczących polityki zewnętrznej postanowiono przedłożyć prezydentowi republiki do podpisania dekret, nadający gen. Miaja najwyższe odznaczenie wojskowe „de la laureada“ oraz adres hołdowniczy „Madrytowi i jego obrońcy“.

Wakacje spędzisz na wesoło zakupując los

w popularnej kolekturze

Zjedn. Żyd. Inwalidów Woj.

KRAKÓW, ul. Grodzka 59. Tel. 159-31

Ciągnięcie I-ej klasy już 22-go bm.

Zamówienia zamiejscowe załatwiamy odwrotnie. Konto PKO 411.410.

sprawiedliwy Kato, przyszedł drugi. Pierwszy przyszedł „Bandit“! „Bandit“ zwyciężył!

(„Robotnik“)

Comme chez nous...

„Zrozumiałe wrażenie w szerokich kołach politycznych spowodował komunikat Katolickiej Agencji Prasowej, donoszący, że biskup diecezji śląskiej ks. dr. Adamski wystosował dziś do duchowieństwa diecezji śląskiej okólnik, w którym bardzo ostro piętnuje walkę hitlerowców z Kościołem. Ks. biskup śląski dr. Adamski nakazuje duchowieństwu odprawić specjalne modły na intencję prześladowanych w Niemczech przez reżim hitlerowski wiernych katolickich.“

Okólnik ks. biskupa diecezji śląskiej wywołał tym większe wrażenie, że jest to pierwsze wystąpienie dostojnika kościelnego w Polsce przeciw nieprzebiehajacemu w metodach systemowi bezwzględnej i bezprzykładnej walki z Kościołem, jaką prowadzi teraz reżim Hitlera.

(„Ekspress Poranny“)

Czego nie można wymusić

„Od ludzi można wszystkiego żądać, a od mniejszości można wszystko otrzymać, tylko jednego nie można wymusić: by całowali bat i znosili prześladowania.“

(„Selbstwehr“)

M. M. USYSZKIN

Dlaczego sprzeciwiam się podziałowi Palestyny?

II.

„KORZYŚCI“

Nie mogę sobie wyobrazić „korzyści“ takiego państwa. Powiecie, że takie jest obecne położenie. Co będzie w przyszłości — nie wiadomo. Jedno jest jasne, jeśli Arabowie, terroryzując obecnie Żydów, to mogą rozwinąć akcję terrorystyczną także w państwie żydowskim — jeśli nawet będziemy mieli gafirów i żołnierzy w niebieskich lub brunatnych mundurach. W takim razie i wówczas nie będzie spokoju. Jeśli w ogóle istnieć będzie imigracja, to zanim imigrować będą Żydzi z Polski, trwać będzie alija z państwa arabskiego do państwa żydowskiego, ponieważ odległość jest znacznie mniejsza, a Arabowie znajdują zawsze zarobek w państwie żydowskim. A wówczas będziemy musieli pokazać całemu światu, jak kierujemy państwem w sposób humanitarny i zajmujemy się ubogimi Arabami, — zwłaszcza, że płaca Arabów będzie znacznie niższa. Innymi słowy: stosunki, jakie wytworzyły się w całym kraju, panować będą również w państwie żydowskim. Wprawdzie obecnie administracja angielska jest przeciw nam, ale może nadejść czas, że administracja brytyjska weźmie nas w obronę przeciw Arabom, — zwłaszcza jeśli staniamiy oko w oko z Arabami. Wszakże do tego celu Anglicy zmierzają: bazą ich będzie potrzebny im port i stolica, i nie będą zwracać żadnej uwagi, jeśli my i Arabowie uderzać będziemy głową o ścianę. Cóż się wówczas stanie? W granicach naszego państwa mieszkać będzie 300.000 Arabów, z którymi będziemy musieli staczać ustawiczne walki. Powiadają niektórzy, że sprowadzimy dziesiątki tysięcy młodych Żydów z zagranicy. Zgadzam się na to, ale pozostaje jeszcze otwarta kwestia, czy będziemy w stanie to uczynić, czy nam na to zezwolą. Jest to niebezpieczna gra. Pierwszy parlament zbierze się niewątpliwie w Tel Awiwie lub Natanii. Mieszkańcy Natanii niewątpliwie będą z tego powodu wielce uradowani. Będziemy posiadali drugą stolicę państwa, w którym znajdzie się część żydowska i arabska, „Jüdische Rundschau“ będzie się radowało, gdyż jest to „parytet“. Ale jakie będą praktyczne konsekwencje całej tej konstrukcji, i co stanie się z naszymi nadziejami i z naszą nieograniczoną aliją i z ograniczoną lub wzbronioną emigracją arabską? — Nie zazdroszczę takiemu parlamentowi?

STRATEGIA.

A teraz coś niecoś o strategii. Wszyscy Żydzi są wszakże strategami, a więc i ja spróbuję nim być. Wprawdzie nigdy nie miałem w ręku karabinu, ale na strategii się nieco znam. Rozumiem prostą rzecz: Jeśli z jednej strony istnieje państwo, położone w dolinie, a z drugiej strony — państwo w górach, wówczas w myśl prawideł strategii jest rzeczą łatwiejszą strzelać z góry na dół aniżeli z dołu na górę. Mam wrażenie, że nie trzeba być generałem, by to zrozumieć. Nowoczesnymi działami będzie można w przeciągu pół dnia zbombardować całe nasze państwo. A zamiary takie będą istniały, jeśli nie zapewnimy sobie pokoju z otaczającym nas światem arabskim. To jest rzecz zrozumiała.

FANTAZJE ZDOBYWCZE.

Atoli znajdują się wśród nas dalekowzroczni politycy. Pewien taki polityk powiedział niedawno: Kiedy osiedlimy się w naszym małym państwie, które będzie posiadało milion lub półtora miliona mieszkańców, wtedy wyprawimy się na Jerozolimę i zdobędziemy ją, wyprawimy się na Haifę i zdobędziemy ją, wyprawimy się na Transjordanę i zdobędziemy wszystkie te torytoria. Ja nie mogę być tak „dalekowzrocznym“ politykiem. Ale obawiam się, że jeśli obecnie stopa Żyda nie postanie na gruncie Transjordanii, ponieważ jeden urzędnik angielski tego nie chce, a może jeden szefik tego nie chce, to w międzyczasie, kiedy

w Palestynie znajdzie się półtora miliona Żydów, — a do tego czasu minie jeszcze wiele lat, — poczucie polityczne i narodowe Araba rozwinie się jeszcze w znaczniejszej mierze, aniżeli dotychczas. My posiadamy siłę absorpcji, oni zaś przyrost naturalny. A sądzę, że ten ostatni jest pewniejszy. A jeśli dziesiątki milionów Arabów otaczać będą nasze państwo, którego ludność wynosić będzie nawet kilka milionów, chciałbym widzieć owego generała

żydowskiego Wysokiego Komisarza. Poőbbam król żydowski — wszakże macie żydowskiego Wysokiego Komisarza! A oto za jego rządów oderwano Transjordanę od Palestyny. A obecnie podczas nowego podziału, niezależnie od jego formy pozostawia nam jedynie „ochłap“. A ów antysyjonista zapyta was: Czy takim „ochłapem“, który pozostał po Egipcjanach, Anglikach i Arabach rozwiążecie kwestię żydowską. Czy tam osiedlicie milionowe rze-

żydowskiego i owego polityka żydowskiego, którzy wyprawiają się na Jerozolimę i Transjordanę, by je zdobyć. Są to niebezpieczne iluzje. Jeśli wierzycie w rzeczy nadprzyrodzone, nie ma o czym mówić. Ja przypuszczam, że „Mizrachi“ wierzy w Boga bardziej, aniżeli ów polityk, a mimo to jest innego zdania. Jeśli to ma być realna polityka — jakże biedna jest ta polityka!

OCHŁAP.

Co się zaś tyczy absorpcji państwa żydowskiego, wspomnę tylko o zasadniczym argumente, jaki przytaczali antysyjonisci przeciw Pylestynie: Cóż uczynicie w tak małym kraju? Tym argumentem szermowali jeszcze w czasie, kiedy sądzono, że Palestyna obejmie Hauran i granicę północną i granicę południową aż do Nilu, a na wschodzie aż do pustyni. Już wtedy mówiono, że będzie to małe państwo i coż można uczynić w tak małym kraju? Nadeszły czasy panowania angielskiego i nastąpił pierwszy podział Palestyny na północ i południe. Znowu minęło kilka lat pod panowaniem

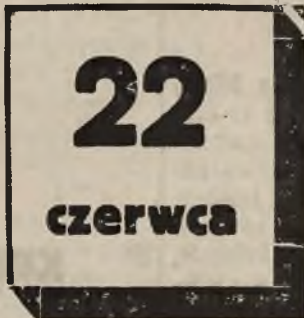
szere naszego ludu, oczekujące wybawienia? Na to odpowiecie: Dzięki technice, milionowym sumom i dzięki poświęceniu naszej młodzieży osiedlimy miliony Żydów, a następnie udamy się na wyprawę wojenną?! Gdybym był owym antysyjonistą, uważałbym was nie za fantastów, lecz za łgarzy.

Z czegoż żyć będzie to małe ghetto? Wiem wprawdzie, że także Monaco jest państwem. Urządzimy tu ruletkę i będziemy mogli zarabiać bardzo dużo. W Tel Awiwie znajdują się może tacy, którzy zechcą rozwijać ten interes. Ale dla tych, którzy uważają, że odbudowa Palestyny nie oznacza jedynie osiedlenia Żydów w kraju, lecz zasadniczą zmianę ich formy życia, podział i także państewko, będzie bez znaczenia.

SZTUCZNY ENTUZJAZM.

Wyobrażam sobie, że jeśli projekt wędznie w życie i będzie należało podać tę gorzką kroplę narodowi w formie podnoszącej na dużej, będzie można urządzać uroczystości i wywołać nawet w pewnej mierze entuzjazm. Za pomocą

PAMIĘTAJ!

może być dniem przełomowym w Twoim życiu

W tym dniu rozpoczyna się

ciągnięcie I-ej klasy 39-ej Loterii.

Zakup natychmiast Twój szczęśliwy los

w słynnej kolekturze

BRACIA SAFIER

Kraków, Rynek gł. 6.

Ogólna suma wygranych wynosi 24,570.000 zł.

Zamówienia załatwia się odwrotną pocztą. Konto P. K. O. Nr. 414.40.

Przeciw piegom
KREM i MYDŁO
lesznicera

APTEKARZ
DRANCZISKA
BIELSKO

propagandy można uczynić bardzo wiele. Będą więc uroczystości. Wszyscy pamiętacie niewątpliwie owe uroczystości po otrzymaniu deklaracji Balfoura. Ja sam urządziłem w Odesie uroczystość, na którą przybyło około 200.000 Żydów. A więc i obecnie będzie można urządzać uroczystości. Atoli kiedy minie okres uroczystości i przejdzie się do porządku dziennego — ja w tym wszystkim nie wezmę udziału — położenie nasze będzie gorsze, aniżeli dzisiaj, kiedy wspominamy uroczystości z okazji nadania deklaracji Balfoura. Bądźcie przekonani, że Anglicy potrafią zamienić państwo żydowskie na znacznie gorszą jeszcze karykaturę aniżeli — deklarację Balfoura, — są oni lepszymi od nas politykami, ale wówczas będzie już za późno.

„...TO NIE UGANDA“.

Posiadamy Organizację Syjonistyczną. Mimo wad i braków, które nagromadziły się w niej w przeciągu wielu lat, jest to jedyny organ łączący tę część narodu żydowskiego, która śni o odrodzeniu narodu i kraju. Atoli istnieją kwestie, które mogą zrujnować to, co istnieje. Powiadają nam: To nie jest Uganda. Istotnie, Saroną nie jest Uganda. O tym wiemy. Ale wiemy jednocześnie, że znacznie trudniej jest rozróżnić między świętością a świętością, aniżeli między świętością a powszedniością, ponieważ ta różnica jest dla wszystkich jasna. Natomiast by móc rozróżnić między świętością a świętością, trzeba posiadać o wiele subtelniejsze zmysły. Dlatego też niebezpieczeństwo jest dzisiaj znacznie groźniejsze, aniżeli w okresie Ugandy.

Nie wiem, czy będę żył jeszcze, kiedy plan ten wejdzie w życie. Ale aż do ostatniej chwili mego życia nie przestanę ostrzegać cały naród, wszystkich syjonistów, wszystkich mych starych i młodych towarzyszy, by, — broń Boże! — nie ulegli

OGIEN I ZŁOTO.

Mamy cudowną legendę, która została napisana może jako symbol przyszłości, jako drogowskaz dla narodu. Legenda ta opowiada o największym mężu na przestrzeni wszystkich wieków, twórcy i prawodawcy narodu żydowskiego, o Mojżeszu. Kiedy był dzieckiem na dworze Faraona, przyniesiono mu złoto i ogień; a dziecko, które stało się następnie najwybitniejszym mężem Izraela, wybrało palący ogień, a nie złoto. Drogą tą kroczy nasz naród. A obecnie nowy Faraon znów nam przedkłada: z jednej strony złoto — państwo, owoce cytrusowe, imigrację, uniformy, reprezentację w Lidze Narodów na miejscu Abisynii, i inne piękne a błyszczące rzeczy; a z drugiej strony — ogień, walki i ofiary, ograniczenia i nieszczęścia. Narodzie żydowski, ogień wyberz, a nie złoto!

Oto stara legenda, ale chciałbym wspomnieć również pewne zdarzenie, którego nie zapomnę do deski grobowej.

BARON HIRSCH I ASKENAZY.

Było to przed 46 laty. Zdarzyło się to jesienią roku 1891 po wielkich wstrząsach w Palestynie w okresie Temkina, kiedy Temkin był przewodniczącym Komitetu Wykonawczego Chowewe-syjonistów w Jaffie. Wszakże każdy syjonista czytał lub słyszał o tym ciężkim okresie, który nastąpił po chaotycznej emigracji. Kraj został zamknięty dla Żydów, jak wówczas sądzono, na wieki. Abdul Hamid był wówczas niemiernie potężny w swym państwie, jak obecnie Ormsby Gore w swym państwie. A może jeszcze potężniejszy. Ci, którzy przybyli do Palestyny nielegalnie, zostali deportowani, okuci w kajdany, na okrętach rosyjskich. W Palestynie zapanował chaos po zakupach obszarów gruntowych, a zaliczki przepadły. Wielu Żydów uciekło z kraju. Cały jiszuw był wówczas bardzo mały. W kasie chowewe-syjonistów były długie zamiast pieniędzy. Spośród garstki chowewe-syjonistów odpadali codziennie „sympatycy“. W zachodniej Europie nie wiadomo nic o ruchu. W owym czasie rozbłysła gwiazda barona Hirscha, który wystąpił z projektem kolonizacji w Argentynie. Zebraliśmy się wówczas w Warszawie. Przybyło około 70 delegatów. Byłem wówczas jeszcze młody.

Na posiedzeniu przybył pewien poważny bankier w Warszawie Askenazy. Synem jego był

a więc nie odkładając kup los 1-ej klasy 139 Lot. Państw. Spiesz się z nabyciem losu, gdyż tak, jak w poprzednich loteriach, losów może zabraknąć w naszej szczęśliwej kolekturze.

A. WOLAŃSKA

KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY L. 43. konto P. K. O. 61160

Ciągnięcie rozpoczyna się 22 czerwca.

Zamówienia zamiejscowe załatwiamy odwrotnie.

Jak zamordowano braci Roselli

Bagnoles, 12. 6. PAT. Okoliczności zabójstwa braci Roselli zaczynają się wyjaśniać. 9-go czerwca wieczorem ok. godziny 20 dwa samochody przejechały koło kaplicy w Bagnoles, w każdym z nich znajdowały się dwie osoby. Za uważono również około godz. 1 w nocy ludzi poszukujących czegoś na drodze. W pierwszym samochodzie zauważono człowieka o blond włosach, w drugim kędzierzawego bruneta, właśnie w pobliżu tego miejsca, gdzie widziano tych ludzi, znaleziono zwłoki braci Roselli. Mordercy prawdopodobnie, po ukryciu zwłok swych ofiar w krzakach, wywieźli samochód Rosellich na drugi koniec Bagnoles, celem u-

trudnienia poszukiwań i zyskania na czasie pod czas ucieczki. Samochód usiłowano wysadzić w powietrze, zapalając lont Bicksforda, lecz ładunek nie wybuchł. Jeżeli chodzi o sprowadzenie braci Roselli na miejsce mordu, władze śledcze przypuszczają, iż mordercy jechali za swymi ofiarami z Alencon i zastąpili im drogę pod Bagnoles. Hipoteza, iż Carlo Roselli otrzymał tajemniczy list, nie potwierdza się. Carlo Roselli został zabity natychmiast, otrzymawszy cios sztyletem w serce. Drugi z braci Nello, ranny, począł uciekać w stronę samochodu, strzelając w stronę napastników, lecz ugodzony, w skroń padł na miejscu.

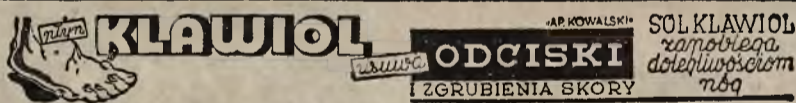
Zawody o puchar Gordon-Bennetta -- a Hiszpania

Bruksela, 12. 6. PAT. Belgijski aeroklub organizujący tegoroczne zawody o puchar Gordon-Bennetta rozpatrywał sprawę ewentualnego lotu balonów nad Hiszpanią. Zeszłoroczny bowiem zwycięzca Ernest Demuyter zaproponował, ażeby cały teren Hiszpanii zneutralizować. Propozycja ta została odrzucona i w wypadku, gdy wiatr zaniesie balony nad Hiszpanię

DO AUSTRII I CZECHOSŁOWACJI

wyjazdy indywidualne i zbiorowe na dowolny okres czasu
Cena kompletnego uczestnictwa od Zł. 95.—
„UNION LLOYD“ Kraków, Szpitalna 36
Telefon 181-81

co już miało zresztą bardzo często miejsce, powzięcie decyzji dalszego lotu będzie należało do pilotów i albo wylądują przed Pirenejami, albo też zaryzykują lot nad terenem, nad którym odbywa się wojna.

prof. Askenazy późniejszy reprezentant rządu polskiego w Genewie. Przybył na posiedzenie z pełnomocnictwami od barona Hirscha. Posiedzenie odbywało się w nocy. Rozpoczął swe przemówienie o godz. 9.30 wieczorem, a zakończył je o północy. Powiedział co następuje: Zostałem wydelegowany do was przez barona Hirscha. Jest on zdecydowany poświęcić cały swój majątek dla was. Majątek ten wynosił wówczas setki milionów franków, możecie zrozumieć, jaka to była wtedy olbrzymia kwota. Baron prowadził pertraktacje z rządem argentyńskim. Możecie otrzymać wielkie obszary, otrzymacie autonomię i t. d. Baron bierze na siebie trud prowadzenia rokowań z rządem rosyjskim. Przyłączą się do niego najwięksi finansisci, jeśli na to wyrażicie zgodę. Jeśli wasz ruch ujmie tę rzecz w swe ręce, wówczas zapewniam was, że po kilku latach na własne oczy zobaczycie ratunek narodu tak pod względem politycznym, gospodarczym jak i kulturalnym. Przemawiał tak dwie i pół godziny i jest rzeczą zrozumiałą, że wszyscy słuchaliśmy ze skupieniem. Całe jego przemówienie było logiczne, a w dodatku posiadał on czek na milionowe kwoty. Wykazywał nam w swym przemówieniu, że w Palestynie nie ma żadnej nadziei na dokonanie czegoś wielkiego i powie-

dział: Cóż tracie? Jeśli nadejdzie dzień i będzie można w Palestynie coś uczynić, wówczas żydostwo argentyńskie przy pomocy milionów barona Hirscha przystąpi do zakładania kolonii w Palestynie.

„MY IDZIEMY DO PALESTYNY“.

A kiedy bankier Askenazy zakończył swe przemówienie, powstał najstarszy wśród zebranych rabin Samuel Mahilewer i odpowiedział dwa słowa. Było to o północy. Pamiętam jeszcze teraz, jak zegar ścienny wydzwaniał północ. Pozostawiło to wstrząsające wrażenie. Słowa rabina Mohilewera były następujące: „Panie Askenazy, ma pan zupełną słusność, i Bóg niech błogosławi barona Hirscha. Ale my się nie zgadzamy. My idziemy do Palestyny“.

Na tym zakończyło się zebranie. Rabin Mohilewer nie posiadał „zdrowego rozsądku“ ani czeków, ale miał polityczną intuicję, on ją miał, a nie Askenazy ani baron Hirsch.

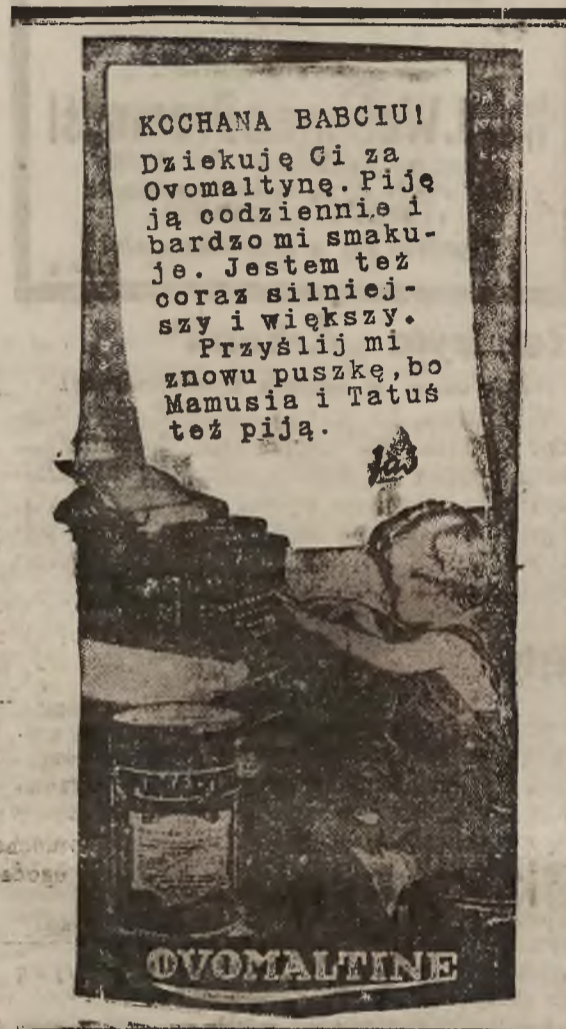
to zaś żył w tak wzniosłych chwilach jak ja, nie może nie odrzucić projektu podziału Palestyny w jakiegokolwiek bądź formie. Spodziewam się, że także cały naród żydowski tak odczuje tę kwestię, od której zależna jest cała przyszłość narodu, i, podobnie jak ja, nie zgodzi się na ów projekt pod żadnym warunkiem.

SZ. GOTTLIEB

Żydzi pionierami eksportu polskiego na lądzie afrykańskim

Jak konsul polski w Johannesburgu tłumaczy „zajścia” w Brześciu
(Od naszego specjalnego wystannika do krajów Afryki)

KOCHANA BABCIU!
Dziękuję Ci za
Ovomaltynę. Pije
ją codziennie i
bardzo mi smakuje.
Jestem też coraz silniejszy i większy.
Przyślij mi znowu puszkę, bo Mamusia i Tatusz też piją.

JOHANNESBURG, 22 maja.

Zupełnie nieoczekiwanie zastałem w moim pokoju hotelowym zaproszenie następującej treści:

„P. Jan Majewski, Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w Cape Town ma zaszczyt zaprosić Pana na Bussines-Cocktail-Party, która odbędzie się w głównym salonie hotelu Carlton w Johannesburgu o godz. 5.30 popoł. dla przedstawienia P. Jechiela Nahari-Międzyrzecznego z Polski”.

O pobycie delegata Izb Przemysłowo-Handlowych w Afryce pld. dla zorganizowania eksportu polskiego do Unii wiedziałem już z miejscowej prasy angielskiej, która w gorących słowach powitała przedstawiciela polskich sfer handlowo-przemysłowych. Tym bardziej było dla mnie ciekawe poznać z bliska, jakie koła w Afryce pld. mają zainteresowanie dla wyrobów przemysłu i chałupnictwa polskiego.

Konsul Majewski, który od szeregu lat pozostaje na placówce w Cape Town i doskonale zna teren afrykański, uważa całkiem zresztą słusznie, że możliwości eksportowe z Polski do Afryki zostały dotychczas wykorzystane tylko w minimalnej mierze i jest jeszcze w tej dziedzinie bardzo wiele do zrobienia. Nie tylko jako teren imigracyjny Afryka nie została dotychczas należycie doceniana w Polsce, ale również pod względem handlowym zaniedbano ten kontynent, który pochłania olbrzymie ilości eksportu wielu państw europejskich. Dopiero kilka lat temu rozpoczął się eksport polski do Unii pld. afrykańskiej, a obecnie osiągnięto już wcale poważne cyfry, które mogłyby jednak przy pewnym nateżeniu pracy być podwojone, względnie potrójone. Dla dokonania tej właśnie pracy wydelegowany został do Afryki kupiec żydowski z Polski, który ostatnio zamieszkiwał w Palestynie p. Jechiel Nahari-Międzyrzecki.

Siedemdziesięciu kilku przedstawicieli świata handlowego w Afryce pld. zebrało się w wielkim salonie hotelu Carlton i już na pierwszy rzut oka

nie trudno było zorientować się, że przeważająca większość zebranych, to Żydzi. Wkrótce jeden z miejscowych dziennikarzy żydowskich stwierdza z całą dokładnością, że na sali znajduje się nie więcej jak czterech rodowitych Anglików, w tym jeden reprezentant rządu, i trzech przedstawicieli prasy angielskiej.

Tu należy poczynić jednak pewne uwagi.

Handel w pld. Afryce jest wyłączną domeną Żydów i Anglików. Burowie, którzy stanowią większość białej ludności, zajmują się przede wszystkim rolnictwem, a z handlem nie mają prawie nic wspólnego. Żydzi oraz Anglicy są głównym elementem handlowym w Unii, a w ich ręku koncentrują się główne nici połudnowo-afrykańskiego importu i eksportu. Kupcy angielscy ściśle przestrzegają zasady sprowadzania do kraju wyłącznie wyrobów angielskich, pomimo że są one czasami o wiele droższe. A jeśli jakiegokolwiek inne państwo zainteresowane jest w eksporcie wyrobów przemysłu swego do Afryki pld., wówczas musi ono z konieczności ubiegać się o życzliwą współpracę żydowskiego elementu kupieckiego.

W tych warunkach jest zupełnie zbytecznym podkreślić, że importerami towarów polskich do Afryki pld. są wyłącznie Żydzi. A jeśli chodzi o obecnie o rozszerzenie ram eksportu polskiego do Afryki pld., może to dojść do skutku tylko przy współpracy kupiectwa żydowskiego w Unii. Nie mógł zatem nastąpić trafniejszy wybór, jak wydelegowanie właśnie kupca żydowskiego jako reprezentanta przemysłu polskiego do Afryki pld.

Wśród obecnych na sali gości zauważyć można milionerów o rozgłosie światowym. Przede wszystkim należy tu wspomnieć o żydowskim milionerze z Johannesburgu Herszu Hilmanie, który bawił przed trzema laty w Polsce i wówczas nawiązał też z Polską stosunki handlowe. Hilman jest jednym z największych importerów w Afryce, a 9 własnych okrętów firmy „Hilman Brothers” służy do przewożenia towarów.

Podczas pobytu swego w Polsce był p. Hilman podejmowany przez oficjalne koła z całą godnością. Nikt wówczas nie wspominał jednak o żydowskim pochodzeniu wielkiego potentata afrykańskiego. W Johannesburgu Hilman znany jest ze szczodrości, z jaką dzieli ofiary na cele charytatywne, co rocznie wynosi około 50 do 60 tysięcy funtów. Wynikiem pobytu Hilmana w Polsce było rozpoczęcie importu drzewa polskiego na rynek afrykański.

Żydowscy ajenci oraz kupcy żydowscy utworowali też w Afryce pld. drogę eksportowi przemysłu białostockiego, i łódzkiego, i niejedno można tu spotkać murzyna noszącego tanie ubranie wyrobu chałupniczego w Polsce. Kupcy żydowscy doprowadzili wreszcie do tego, że eksport z Polski do Afryki wynosi już dziś przeszło ćwierć miliona funtów rocznie, wykazując przy tym tendencję wybitnie zwyżkową.

„A ja mam nadzieję — oświadcza p. Międzyrzecki w rozmowie z zaproszonymi gośćmi — że uda się eksport polski do Afryki doprowadzić w ciągu najbliższego roku do kwoty miliona funtów!”

Polska wódka i polskie papierosy zdobywają sobie na „cocktail-party” powszechne uznanie, i od razu jeden z obecnych zainteresował się, na jakich warunkach mógłby przystąpić do importu polskich artykułów monopolowych.

Nastrój jest naprawdę serdeczny, a ci sami kupcy, którzy doprowadzili do załamania się importu niemieckiego w Afryce pld. wyrażają gotowość poparcia importu polskiego. Tak, istnieją duże możliwości dla eksportu polskiego do Afryki i można byłoby w jeszcze szerszej mierze zdobyć rynek afrykański, gdyby — w prasie tutejszej nie pojawiały się tylko od czasu do czasu wiadomości o dziwnych wyczynach endecji w stosunku do Żydów. Największy wróg nie wyrządza takiej szkody inte-

GZCZYTEM

DOSKONAŁOŚCI

OSTRZE

POPULAR

1927 X 1937

KUPON GRATISOWY

Okaziciel niniejszego otrzyma BEZPŁATNIE aparat chromo - niklowy najnowszego typu — nabywając 10 sztuk nożyków

POPULAR - LUKSUSOWYCH

Reklamowa cena 1 sztuki 25 groszy.
KUPON ważny do dnia 2/VII. 1937

E

„Lotos”, Kraków, Pl. Mariacki 1
ZĄDAC WSZĘDZIE

resom polskim na tym odcinku, jak właśnie podżegacze i chuliganie spod wiadomego znaku, oraz innych z nimi skojarzonych organizacji. Żydzi na szerokim świecie reagują niezwykle czule na wydarzenia w życiu żydowskim w Polsce, a nawet wśród podniosłego nastroju w sali Carltonu w Johannesburgu kilkakrotnie powtarzane było pytanie:

— A co było w Brześciu nad Bugiem?...

Konsul Majewski, który ma wśród Żydów pld. afrykańskich szereg oddanych przyjaciół, musiał tłumaczyć zebranych przedstawicielom przemysłu pld. afrykańskiego, że „endecy, to garstka warchołów i w żaden sposób nie należy ich identyfikować z narodem polskim”.

Na terenie południowej Afryki rozpoczęła się już szeroko zakrojona akcja o zdobycie rynku dla eksportu polskiego. W Cape Town oraz w Johannesburgu — zostały już utworzone specjalne biura dla przyjmowania zamówień na wyroby przemysłu polskiego. Wszelkie transakcje zawierane tu są za gotówkę i pokryte są czekami na Londyn, przeważnie jeszcze przed nadejściem towaru.

Powitać należy fakt, że wyroby chałupników żydowskich w Polsce eksportowane za pośrednictwem „Cekabe” tutaj na ogół się podobają i już uzyskane zostały nawet poważniejsze zamówienia dla szeregu miasteczek. Wyroby tokarskie z Kałuszyna, trykotaże z Węgrowsa oraz wyroby wielu innych miasteczek, gdzie chałupnictwo jest rozwinięte i postawione na odpowiedniej wyżynie uturują sobie tu niewątpliwie drogę do publiczności pld. afrykańskiej.

Ciekawe jest też, że jeden z Żydów johannesburskich przystępuje w najbliższym czasie do otwarcia trzech „Polish Tea Room’” (bardzo tu popularnych cukierń!), gdzie sprzedawane będą cukierki i czekolady wyłącznie wyrobu fabryk polskich. Tam można będzie też otrzymać papierosy Monopoli Państwowego w Polsce.

Tak to zostaje Afryka krok za krokiem zdobyta dla eksportu polskiego.

Fala strajków w Ameryce

Nowy York. 12. 6. PAT. Wczoraj późnym wieczorem komitet organizacyjny pod przewodnictwem John Lewisa zdecydował o rozpoczęciu strajku w zakładach Bethlehem Steel Co w Johnstown w Pensylwanii. W zakładach tych pracuje 12—15 tysięcy robotników.

Nowy York. 12. 6. PAT. W przem. samochodowym musiało porzucić pracę szczególnie w Michigan, ponad 43 tys. robotników a to wobec braku stali, lub też na skutek strajku podjętego dla podtrzymania strajkujących robotników stalowni. Główne ośrodki obecnego bezrobocia w stanie Michigan, to Flynt, gdzie nie pracuje 14 tys. ludzi, Detroit 12 tys., Pontiac 9700 i w Saginaw — 5500

robotników. Mimo, że sytuacja jest bardzo napięta, w ciągu ostatnich dni zanotowano zaledwie kilka odosobnionych wyadków rozruchów. Samolot, który wystartował wczoraj z lotniska w Cleveland, zabierając żywność dla robotników zamkniętych w zakładach Republic Steel Co w Warren (Ohio) został ostrzelany silnym ogniem karabinowym. Cztery kule trafiły w skrzydła samolotu i tak go uszkodziły, iż musiał on lądować. W Pontiac strajkujący wrzucili jednego z robotników nie zsyndikalizowanych do kadzi z roztopionym asfaltem. Gubernator stanu Ohio zawiadomił wczoraj przywódców robotniczych i przemysłowców, formułując 7 warunków likwidacji za targu.

Przygotowania do ogłoszenia raportu Komisji Królewskiej

Kair, 12. 6. PAT. Dowództwo wojskowe w Palestynie zaczęło wprowadzać w czyn plan rozrzucenia po całym kraju, zwłaszcza w górzyńskiej jego części, sieci mniejszych garnizonów zaopatrzonych w lekkie czołgi i karabiny maszynowe. Przede wszystkim takie garnizony będą założone w okolicach Abu-Gosz, Dżeminiu (Tul-Karem) oraz na pograniczu syryjskim. Arabowie są przekonani, że angielska komisja królewska ogłosi swe uchwały dopiero po zakończeniu przez wojskowość wszystkich zamierzonych przygotowań.

Nastroje antyfrancuskie w Syrii

Kair, 12. 6. PAT. Jak donoszą z Damaszku i innych miast syryjskich zawiązały się tam tajne komitety młodzieży pod hasłem walki o bezwzględną przynależność Aleksandretty i Antjochii do Syrii. Jednocześnie w całym kraju zaczęto zbierać składki na specjalny „fundusz obrony“. Opinia publiczna z każdym dniem zwraca się coraz bardziej przeciwko Francji i już obecnie można mówić o ruchu antyfrancuskim na równi z ruchem antytureckim.

Zamordował matkę -- z litości

(Specjalna służba informac. „Now. Dziennika“)

Praga, 12. 6. (z) Przed sądem przysięgłych w B.-Leipa stanął 70-letni szklarz Franciszek Kubat pod zarzutem matkobójstwa. Przed 15 laty Kubat odwiedził swą wówczas 76 lat liczącą matkę, która cierpiała na raka wątroby. Widząc cierpienia matki i ulegając jej błaganiom, Kubak zaprowadził staruszkę na strych, gdzie ponógł jej powiesić się. Po 15 latach Kubak sam oskarżył się przed władzami o popełnienie zbrodni. Jako przyczynę samooskarżenia podał, że kilkakrotnie ukazywała mu się matka we śnie, nakazując mu zrobić doniesienie. Wśród szloch starzec wygłosił swą spowiedź.

Sędziowie przysięgli 12 głosami zaprzeczyli pytanie w kierunku morderstwa, wobec czego sąd uniewinnił go. Publiczność z żywym uznaniem przyjęła ten wyrok, urządzając składkę na rzecz Kubata, który uda się w swe rodzinne strony w poszukiwaniu pracy.

... Oto te szczęśliwe numery losów przyniosą Ci upragnione szczęście:

124680	117243	124649	123411
104477	123415	91015	141879
37997	17565	104483	91022
104493	60202	17554	91023
60204	34218	17509	117245
124671	9747	74798	91045
5285	17559	52429	15492
168963	91029	31271	
36250	91058		
32640	74800	91016	
40002	36793	50734	
168964	17562	40016	
17568	48385	17567	
91037			
36847			
5283			

Otrzymasz je wyłącznie w starej, znanej ze szczęścia kolekturze:

Kantor Wymiany **J. Wohlman-Przemysł**

Plac na Bramie 12. Tel. 1550

Losy wysyła się po wpłaceniu należności na konto P. K. O. 146961

Spróbuj raz a przekonasz się.

3221x

Rewizyta „Arkonii“

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa. 12. 6. (A) Jak podaje „Wieczór Warszawski“ korporacja „Arkonii“ — która gościła na swoim komersie marszałka Rydza Śmigłego wybiera się z rewizytą. Z powodu wielkich zajęć marszałka rewizyta prawdopodobnie przypadnie w pierwszych dniach lipca.

Wstyd!

Z Katowic piszą nam:

W nr. 131, z dnia 11 czerwca br. hitlerowskiej „Kattowitzer Zeitung“ ukazały się zawiadomienia gmin żyd. w Mysłowicach i Tarnowskich Górach o czasach nabożeństw w tamt. synagogach. Ogłaszanie nabożeństw w pismach hitlerowskich przez gminę żydowską mówi samo za siebie i nie wymaga dalszych komentarzy. Oczekujemy, że Zarządy Gmin Żydowskich w Mysłowicach i Tarnowskich Górach powyższą sprawę wyjaśnią i spowodują, aby ogłoszenia te więcej się nie ukazywały.

JÓZEF ROTH 22)

Chwila, w której mamy oboma rękami podnosiły suknie zanim cofały w tył jedno kolano, miała dla niego coś niewypowiedziane niewinności i jednocześnie niewysłowienie grzesznego; było to przyrzeczenie, którego nie zamierzano dotrzymać. Wszędzie niezamknięte drzwi, których nie podobna otworzyć — pomyślał pan Persji, potężny władca haremu. Każda z nawpół otwartych i jednocześnie zamkniętych kobiet, każda z nich, była bardziej nęcąca niż cały harem, wypełniony przez trzysta sześćdziesiąt pięć ciał, bez zagadek, ciał bez tajemnicy, ciał obojętnych. Jak niezgłębiona musi być sztuka miłosna ludzi Zachodu! Co to za wyrafinowanie — nie zasłaniać kobietom twarzy! Cóż istniało na świecie równie utajonego i zarazem równie nagiego, jak twarz kobiety! Jej wół zmrużone powieki objawiały i ukrywały, obiecywały i zabraniały odsłaniały i odmawiały. Czym był blask diademów, które nosiły we włosach, wobec czarnego, brunatnego, jasnego blasku tychże włosów, i jak wiele odcieni istniało wśród tych kolorów! Ta czerń była niebieska jak letnia noc, tamta twarda i martwa, jak heban; ten brunat był złoty, jak ostatnie pozdrowienie zapadającego wieczoru, tamten rudawy jak szlachetny liść klonu, późną jesienią; ten kolor blond — pogodny i lekomyślny, jak złoty deszcz w wiosennym ogrodzie, tamten znów matowy i srebrzysty, jak pierwszy szron wczesnego jesiennego poranka. I pomyśleć, że każda z tych kobiet należy do jednego jedyne go mężczyzny, albo też wnet należeć będzie. Każda z nich jest pilnie strzeżonym brylantem!

Nie! O tym szach w tej chwili nie chciał myśleć. Przykre to, szkodliwe myśli! Przyjechał do Europy, aby zakosztować tego, co jedyne, aby zapomnieć o wielokrotności, aby porwać to, co strzeżone, aby łamać obowiązujące tu prawa, aby raz tylko, jedyne raz zaznać rozkoszy niedozwolonego posiadania i rozkoszować się wyrafinowaną sztuką Europejszczyków, chrześcijan, ludzi Zachodu. Gdy taniec się rozpoczął — na pierwszy ogień szła polka — zmąsły jego pogmatwały się do reszty. Na przeciąg sekundy przymykał swoje duże, piękne, brunatno-złote, niewinne oczy sarny, sam

wstydził się żądzy i ciekawości, których blasku w źrenicach swoich domyślał się. Wszystkie mu się podobały. Ale nie pożądał płci. Tęsknił za miłością; czuł wieczną, męską tęsknotę do ubóstwianej, boskiej, bogini, jedynej. Wszystkie radości, których mogła mu użyczyć płeć, znał już dokładnie. Jednego tylko jeszcze nie zaznał: bólu, który sprawić może jedyna ukochana.

Postanowił dokonać wyboru. Coraz więcej było na sali takich, które umieszczał poza zasięgiem swych zainteresowań. W tej lub owej odkrywał — tak mu się zdawało — mniej lub bardziej ukryte wady. Została wreszcie jedna jedyna: była to hrabina W. (Doskonale wszystkim znana).

Jasna blondynka, młoda i obdarzona przez łaskę losu oczami, o których możnaby powiedzieć, że są to dziwne fiołki o spojrzeniu niezapominajek. Od trzech lat, od pierwszego swego balu, była rozkoszą dla oczu towarzystwa, istotą przez mężczyzn na równi szanowaną, nak pożądaną. Należała do owych dziewcząt, które w dawno przebrzmiałych dniach, nie mając innej zasługi, prócz zasługi wdzięku, budziły adorację i nieciły dreszcze zachwyty. Ktośkolwiek ujrzał poruszenia jej ciała, czuł się bogato obdarzony i był przekonany, że winien jest jej wdzięczność.

Była późno poczętym dzieckiem. Ojciec jej mógł już zaliczać się do zgrzybiałych sług monarchii. Złł samotnie, pochłonięty bez reszty swym zbiorem minerałów, w posiadłości swojej w Parditz na Morawach. Często zapominał o żonie i córce. W jednej z owych godzin, gdy właśnie od przyjaciela z Bozen otrzymał dość rzadki okaz malachitu i całkiem zapomniał o rodzinie, zgłosił się do niego zupełnie mu nieznanym naczelnik wydziału z ministerstwa skarbu. Był to hrabia W. Nie był on wcale, jak spodziewał się stary, miłośnikiem minerałów, lecz tylko miłośnikiem jego córki. Najwykleszy kamień kwarcowy byłby stary pan z Parditz przynajmniej obejrzał przez lupę kieszonkową. Na młodego człowieka natomiast, który pożądał jego córki, spojrział tylko krótko przez lorgnon.

— Proszę! — rzekł, bez dalszych ceregieli — bądź pan szczęśliwy z Heleną. (C. d. n.)

HISTORIA
NOCY
1002
POWIEŚĆ

Autoryzowany przekład z niemieckiego

Dr EZRIEL CARLEBACH

„KROŁ PALESTYNY“

EMIR ABDULLAH

I.

Dziś wyjechała delegacja zwolenników Naszazibiego do Bejrutu, na powitanie emira Abdullaha.

Wyjechali oni z wielką pompą, i z wielką pompą wraca też emir Abdullah.

Podczas koronacji doznał on największych zaszczytów. Traktowano go jak udzielnego władcę, król angielski i królowa-wdowa udzieliłi mu uroczystych audiencji, nie brakło bankietów na jego cześć oraz konferencyj.

Droga powrotna prowadziła przez Turcję (powiadają, że za zgodą, jeśli nie na wyraźne zlecenie Anglików), gdzie poraz doznał królewskiego przyjęcia przez „ojca Turków“, Atatürka.

A obecnie, w ostatnim etapie podróży powrotnej do stolicy Transjordanii, witają go szpalery uroczyste przybranych skautów arabskich. Stoją zgrzybiali szejkwie, kłaniający mu się do ziemi. Wspaniała podróż triumfalna.

Wspanialszy jednak był jego adiutant, który towarzyszył mu w drodze, adiutant o niezwykłym znaczeniu politycznym i w dodatku — niewidzialny. Adiutantem tym była wieść, że —

— oto podróżuje przyszły „król Palestyny“.

Arabskie pisma podały tę wiadomość, angielskie powtórzyły ją, a nawet komentator filmu koronacyjnego powtórzył ją, i wszyscy przyjęli ją jako „fakt“. Tak dalece, że jako pogłoskom musiano dodać do niej jeszcze coś innego, jeszcze coś bardziej sensacyjnego, a mianowicie:

— Emir zostanie królem tej części Palestyny, która uznana zostanie za arabską. Nad z y d o w s k ą zaś częścią Palestyny ustanowiony zostanie Wysokim Komisarzem Viscount of Carmel, b. Włoski Komisarz Herbert Samuel.

Fakt dokonany...

II.

Nasze pisma podają ów „fakt dokonany“ tak szczegółowo, karmiąc nim ciekawego czytelnika od kilku miesięcy, że zapomniano już w międzyczasie o tych wszystkich trudnościach, które stoją w drodze takiemu „prostemu rozwiązaniu“ kwestii.

Zapanowały tego rodzaju nastroje, jak gdyby nie było łatwiejszej rzeczy na świecie. Wszystko jest tak proste. Oto Palestyna i sąsiednie państwo — Transjordan. Oto wybuchły rozruchy. Komisja Królewska nie znalazła innego wyjścia, aniżeli podział niespokojnego kraju. Wydzielił się więc państwo żydowskie, a resztę obszarów połączył się z Transjordaną. Żydzi uzyskają niezawisłe państwo i nieograniczoną aliję, i Arabowie będą posiadać niezawisłe państwo z własnym królem na czele, — cóż może być bardziej „logiczne“?

Zwłaszcza, że krążą niejasne wieści o tajemniczej unii „królów arabskich“, owych „bożyszczy“ Arabów palestyńskich, pod których wpływem przerwali nawet strajk i akcję terrorystyczną. Można by więc przypuszczać, że „królowie arabscy“ będą zadowoleni z rozszerzenia ich terytoriów, tym bardziej, że mają otrzymać także wolny dostęp do Morza Śródziemnego. Zwłaszcza, że wiadomo już od r. 1921, kiedy powstało poraż pierwsze pojęcie „Transjordanii“, że tamtejszy „władca“, emir, chciałby zostać również władcą Palestyny. Pamiętamy jeszcze, że ten postulat nie schodził w ciągu 15-tu lat ze szpałt prasy arabskiej.

Poza tym jednak wzbudza tytuł „emira Transjordanii“ u czytelnika asocjacje, jak gdyby chodziło o władcę, który utrzymuje przynajmniej kontakt ze „swym ludem“, który włada jako spadkobierca starej dynastii i związany jest od dawien dawna z obszarami wokoło Palestyny.

Wszystko wydaje się tak — logiczne, tak proste, tak zrozumiałe...

III.

Dlatego wydaje mi się rzeczą konieczną przypomnieć czytelnikowi kilka faktów, prawdziwszych od tych wszystkich tak bardzo logicznych poglądów...

A oto pierwszy fakt:

— Emir nie posiada ani władzy, ani finansów, ani sojuszników.

Emir nie posiada poparcia ani sympatyj „królów arabskich“. Przeciwnie: najgroźniejszymi jego przeciwnikami, wyczekującymi na jego porażkę, zwalczającymi jego aspiracje na tron palestyński, są właśnie — królowie arabscy.

Emir jest, jak wiadomo, synem króla Husseina, którego sułtan ustanowił szeryfem Mekki, i który później pozwolił się przekupić przez Lawrence'a i wypowiedział wojnę sułtanowi. Po zwycięstwie Anglii nad Turcją został on „królem Hedżasu“ i miał zostać „królem całej Arabii“. Atoli Ibn Saud wygnał go, odebrał mu królestwo i w przeciągu 24-ch godzin musiał Hussein opuścić — całą Arabię.

Wówczas Anglicy opuścili „swego“ Husseina, wysłali go na Cypr i uznali jego przeciwnika i zwycięzcę, Ibn Sauda. Pozwolili na wygnanie z Syrii najstarszego syna Husseina, króla Fajzala, którego miano królem Syrii (jako części imperium arabskiego). Anglia zdradziła Husseina pod naciskiem Ibn Sauda i innych czynników.

A później opanowała Anglików obawa, by Ibn Saud, który w międzyczasie wyprawił się kilkakrotnie do Transjordanii, nie stał się zbyt potężny. Jako przeciwwagę więc wydzielili Transjordanii z terytorium palestyńskiego i oddali ją pod panowanie zaciętego wroga Ibn Sauda, syna króla Husseina, — emira Abdullaha. A następnie zaprosili pretendenta do korony Iraku na herbatkę do słynnej Gertrudy Bell, gdzie potajemnie aresztowano go i deportowano z kraju, a następnie zainscenizowano „plebiscyt“ i ustanowiono królem Iraku innego zaciętego wroga Ibn Sauda, syna króla Husseina — Fajzala.

Nigdy żadna z walczących stron nie pogodziła się ze swym losem. Ibn Saud wyprawił się kilkakrotnie ze swymi Beduinami na Transjordanie, usiłując wygnać Abdullaha. Abdullah zaś uważa, że ma prawo do królestwa Iraku. Zaś dynastia iracka, Fajzal, a obecnie jego syn Ghazi, pretendują do tronu Ibn Sauda.

„Królowie arabscy“ są więc naturalnymi rywalami. A emir, najslabszy wśród nich wszystkich, który nie może spodziewać się poparcia ze strony króla Ghazi, — nie posiada żadnych widoków, by królowie arabscy wyrazili zgodę na rozszerzenie jego terytorium. Ibn Saud zwalcza go z wszystkich sił. Zwłaszcza, że uważa, iż tron palestyński winien należeć do jego syna. Niejednokrotnie oświadczył to publicznie.

W swej walce o Palestynę jest emir zewnętrznie zupełnie izolowany i otoczony z wszech stron wrogami.

IV.

Nie lepsza jest jego wewnętrzna sytuacja.

O ile w ogóle można mówić o państwie (a tym mniej o „narodzie“) w obecnych warunkach Transjordanii, w ubogim pustynnym kraju, zamieszkanym przez koczujących Beduinów, — emir nie posiada żadnych zwolenników prócz tych, których opłaca bezpośrednio jako swych urzędników. A wiele nie może płacić, ponieważ Transjordania jest jednym z najuboższych krajów świata, a swą listę cywilną (w wysokości 17.000 funtów rocznie) otrzymuje on wprost od Anglii.

Większość czynników politycznych we włas-

Obiecywaliśmy i dotrymaliśmy
MILION!

który padł w nos 31 maja 1937 oo w 104217 odowodnił, że kolektura

DOM BANKOWY O. GRÜSS
LWÓW - LEGJONÓW 1

jest niezmiernie szczęśliwa w kroje

Pamiętajcie

że już za parę dni rozpoczyna się ciągnięcie nowej 39 LOTERII KLASOWEJ

i znowu padnie

MILION

I TYSIĄCE DUŻYCH WYGRANYCH

Nie zwlekajcie i natychmiast zamówicie szczęśliwe losy!

W KOLEKTURZE

DOM BANKOWY O. GRÜSS
LWÓW - LEGJONÓW - 1.

P.K.O. 500-101.

Wyciąć i przesłać:

DOM BANKOWY O. GRÜSS

LWÓW, LEGJONÓW 1.

Do 1-szej klasy nowej Loterii Państwowej zamawiam:

- ..... losów całych po zł. 40.-
- ..... losów połówek po zł. 20.-
- ..... losów ówłartek po zł. 10.-

Należność w sumie zł. .... proszę pobrać za zaliczeniem — przesyłam przekazem pocztowym — wpłacam na P. K. O. 500.101 — przesyłam natychmiast po otrzymaniu losów czekiem P. K. O. 500.101 dołączonym do losów.

Zawód .....
Imię i nazwisko .....
Adres .....
(nieodpowiedlnie przekreślić)

nym kraju znajduje się w opozycji. Jego własny syn wzniesił powstanie przeciw niemu, a ojciec był zmuszony zaarrestować go i skazać na deportację. Niedawno odbyło się zebranie szejków przeciwnych emirowi, sprzeciwiających się rozszerzeniu jego kompetencji. Zасыpują oni Londyn petycjami, by w żadnym wypadku nie utwierdzono pozycji emira.

Podobnie traktują go Arabowie sąsiednich krajów, którzy reprezentują ruch arabski. Emir z dużym nakładem kosztów prowadził propagandę w Syrii za swą kandydaturę na tron sryjski kiedy Francja postanowiła zlikwidować mandat. Kandydaturę jego odrzucono jednak — jednogłośnie. Oświadczone mu wyraźnie, że nie ma żadnych szans.

W tych warunkach nie dziwnego, że również w Palestynie emir nie cieszy się zbyt dużą popularnością. Ważką rolę odgrywa tutaj osoba jego kontrkandydata, — muftiego. Gdyby emir został władcą Palestyny, wówczas rola muftiego była by skończona, i dlatego mufti tak bardzo przymilił się do Ibn Sauda, by ów potężny król arabski nie dopuścił do zamianowania reprezentanta znieprawidzo-

KUPON ZNIŻKOWY DO KIN

Adria — Atlantic — Bagateia — Uciecha
Ważny 13. 6. Wyciąć i przedłożyć do wymiany w Perfumerji N. Meersanda, św. Marka 20, lub w Adm. „N. Dziennika“, Orzeszkowej 7, w Kolekturze Zw. Inwalidów, Grodzka 59,

nej dynastii Hussejidów królami Palestyny.

Tak więc emir nie posiada żadnych zwolnień prócz zaprzysiężonych wrogów muftiego, — mianowicie partii Naszaszibiego. Jest ona jedyna, która czyni wysiłki, by spopularyzować emira w Palestynie. Spodziewa się ona bowiem, że emir zwróci im utracone na rzecz muftiego pozycje. Ona to organizuje obecnie uroczysty wjazd „przyszłego króla Palestyny“.

V.

Nie oznacza to oczywiście, że jest rzeczą zupełnie wykluczoną, by emir odegrał ważną rolę w związku z planem podziału Palestyny.

Nie: oznacza to jedynie, że kwestia ta nie jest tak „prosta“. Przeciwnie, jest ona związana z największymi trudnościami politycznymi.

Jest rzeczą możliwą, że w Anglii istotnie rozważa się plan wykorzystania emira. Anglicy nie mają jednak zapewne na myśli dobra „królów arabskich“ lub „życzenia mas arabskich“. Rozumieją oni, że jeśli odda się emirowi władzę nad częścią Palestyny, wówczas natrafi się na bardzo zacięty opór ze strony Ibn Sauda. I będzie należało „udobruchać“ Ibn Sauda, przyznając mu jakąś koncepcję, lub — wpędzi się w objęcia Mussoliniego. Należy również liczyć się ze sprzeciwem muftiego w Palestynie.

Być może, że do tego zmierza polityka angielska. Być może, że faworyzuje ona emira, by mieć bież na muftiego. Być może, że częste wizyty angielskich mężów stanu u emira nie są niczym więcej jak groźbą pod adresem muftiego. Być może, że to oznacza: jeśli mufti nie podda się, wówczas zamianujemy królem emira.

Być może zaś, że jest naodwrot, że Anglia prowadzi tę grę z Naszaszibim. Może chce wzbudzić w nim nadzieję, że emir zostanie nominowany.

Nie sądzę, by kierunek tej polityki był już ustalony. Nie sądzę, by już wiadano, k o g o Anglia chce wyprowadzić w pole. Anglicy, jak zwykle, jeszcze tego nie wiedzą. To zresztą nie jest ważne. Wiedzą oni, my wiemy i cały świat wie, że k o g o chcą wyprowadzić w pole.

Kto zaś padnie ofiarą podwójnej gry Anglików, — czy emir i Naszaszibi, czy też mufti i Ibn Saud, — to zostanie dopiero później postanowione. A nawet wówczas nie będzie to rzeczą pewną, — podobnie jak już wielokrotnie prowadzono flirt z Naszaszibim, z muftim i jak się to zawsze czyni, lawirując między dwoma czynnikami, które mogą stać się groźne w wypadku zerwania stosunków z jednym z nich.

Tak czy owak:

— Narazie „król Palestyny“ nie jest niczym więcej, aniżeli bezbroną figurą w grze politycznej. Ani oni, ani Arabowie, a tym mniej „logika“ nie prowadzi owej gry. Prowadzi ją, jak zawsze, wyjątknie — Anglia.

Herbatka u min. Kwiatkowskiego

Warszawa, 12. 6. (A) W kołach przemysłowych i finansowych duże wrażenie wywołało zaproszenie przedstawicieli rozmaitych kół gospodarczych na herbatkę przez wicepremiera inż. Kwiatkowskiego. Będzie ona zapewne nosiła inny charakter, aniżeli wszystkie dotychczasowe narady gospodarcze. Inicjatywa tej herbatki zrodziła się na tle różnego rodzaju skarg przemysłu z powodu prowadzonej przez rząd polityki cen i rządowej akcji inwestycyjnej. Podczas herbatki wicepremier Kwiatkowski ma udzielić obszernej odpowiedzi na zapytania przedstawicieli sfer gospodarczych.

Makabryczne odkrycie w Białej

Bielsko, 12. 6. W dniu wczorajszym natknęli się przechodnie na zwłoki mężczyzny, ukryte w zaroślach nad rzeką Białką.

Zwłoki znajdowały się w stanie silnego rozkładu, a ponadto pogryzione były przez szczury tak, że nie było mowy o rozpoznaniu ich.

Pobieżnie oględziny każą przypuszczać, że zwłoki leżały nad rzeką przy ul. Wenzelisa już około 3 miesiące.

Wiść o makabrycznym odkryciu rozeszła się szybko po mieście, budząc ogólne poruszenie. — Sekcja zwłok przyczyni się niewątpliwie do wyjaśnienia niepokojącej zagadki.

Zgon Grzesińskiego

Paryż, 12. 6. (A) W jednym z szpitali tutejszych zmarł Mikołaj Grzesiński, były prezydent policji w Berlinie, jeden z przywódców socjal-demokracji niemieckiej.

URLOP W RABCE

Myśl o zdrowiu -- resztę zostaw Rabce!

Otworzy się już wrota sezonu letniego, zwalnia się tempo pracy, całoroczna orka daje się we znaki, organizm zaczyna dawać sygnały ostrzegawcze: stop! Czas już pomyśleć o wypoczynku!

Każdemu omal pod koniec roku pracy coś dolega. Jednemu jakaś wrodzona lub nabyta niedomoga, drugiemu wyczerpanie, osłabienie nerwów, trzeciemu jakieś zaburzenia funkcyjne a wszystkim razem — ogólne przemęczenie organizmu na tle wyczerpanej pracy i walki o byt.

Każdy więc powinien ułożyć plan kuracji i wypoczynku, według wskazań lekarza. Nikt z tych, których skierował lekarz do Rabki, nie wyjechał stąd bez poprawy na zdrowiu, bez śladów uleczenia.

Wszystkim, którzy kuracji rabczańskiej potrzebują, daje Rabka co ma najlepszego. W Zakładzie

Zdrojowym wszystkie urządzenia i instalacje przystosowane do nowoczesnych wymagań służą do pomocy w zwalczaniu cierpień.

Łatwość w wyszukaniu odpowiedniego dla każdego mieszkania, pensjonatu, duża rozpiętość cen dostępnych dla wszystkich, zniżki dla urzędników, wojskowych z rodzinami, ulgi kolejowe przy powrocie — pozwalają opędzić pobyt i kurację w Rabce małym kosztem.

Dzięki dbałości zarządu zdrojowiska Rabka wyposażona jest we wszystko, czego domagać się może kuracjusz łaknący odpoczynku, wygody, higieny i rozrywki.

Nie wolno marnować urlopu i zaprzepaszczać okazji poratowania zdrowia. Czas pędzi, nie czeka, lato jest krótkie. W drogę do Rabki!

Adwokat Kowalski nie wystąpi w procesie Szczerbowski

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 12. 6. (A) Po zamordowaniu w Brześciu funkcjonariusza policji Stefana Kędziory, rodzina zamordowanego zwróciła się do znanego endeka łódzkiego adwokata Kowalskiego z prośbą, aby wystąpił podczas procesu z powództwem cywilnym o symboliczny złoty. Jak wiadomo, adwokat Kowalski pełnomocnictwo przyjął, obecnie jednak wobec komunikatu Pata, który doniósł, że według wyniku śledztwa zabójcą

Kędziory nie jest czterdziestoletni Ajzyk Szczerbowski, właściciel jatki, lecz jego syn Welwel, który stanie w Sądzie Okręgowym w Brześciu dnia 15. czerwca, odpadła kwestia powództwa cywilnego, gdyż ze względów proceduralnych nie można wnieść powództwa wobec oskarżonych niepełnoletnich. W ten sposób adwokat Kowalski stracił możliwość nowego występu antyżydowskiego.

Klasa robotnicza przeciw antysemityzmowi

Warszawa, 12. 6. (A) Komisja centralna klasowych związków zawodowych zwróciła się do wszystkich robotników w Polsce z odezwą przeciwko antysemityzmowi. W odezwie tej komisja centralna związków zawodowych stwierdza między innymi, że obecnie ruch antysemityczny przejawiający się w dzikich napadach i pogromach ludności żydowskiej, stwarza poważne niebezpieczeń-

stwo nie tylko dla moralności i etyki ludzkiej, lecz również dla państwa polskiego i dla interesów polskiej klasy robotniczej. — Dlatego komisja centralna żąda przedstawienia się wszelkiej agitacji przeciwko ludności żydowskiej, widząc w tym dążenie do utrwalenia panowania reakcji nad klasą robotniczą.

Szczegóły tajemniczego zamordowania dwóch Włochów we Francji

Paryż, 12. 6. (z) Tajemnicza zbrodnia w Bagnoles, której ofiarą padli dwaj Włosi, bracia Roselli, z których jeden był przywódcą ruchu antyfaszystowskiego we Francji, postawiła na nogi elitę francuskiej służby kryminalnej.

W pobliżu zwłok, znalezionych w lesie w odległości 2 kilometrów od Bagnoles, stał samochód, którego siedzenia zbrzydane były krwią. W samochodzie znajdowała się puszka od konserw, napełniona dynamitem. Puszka zaopatrzona była w lont długości 4 metrów.

Policja przypuszcza, że chodzi tu o czyn terrorystów włoskich.

stojących w kontakcie z organizacją, która ostatnio na terenie Francji południowej dokonała szeregu zamachów bombowych. Bomba, znaleziona w samochodzie, nie wybuchła z tego powodu, że namokła wskutek deszczu.

Według zeznań szeregu świadków, tuż za samochodem obu zamordowanych dziennikarzy, którzy zatrzymali się we czwartek w jednym z hoteli w Bagnoles, jechał drugi samochód. Bracia Roselli kilkakrotnie rozmawiali z nieznanym mężczyzną. Przed wyruszeniem oświadczyli obaj, że chcą odbyć przejażdżkę do lasu. Opodal miejsca zbrodni znaleziono pokrwawioną rękawiczkę, rewolwer i kilka łusek od naboju, oraz sztylet, zatknięty w ziemię. Na ostrzu widniały litery „R. O.“ W kieszeni Carlo Roselli znaleziono 25 tys. franków, co dowodzi, że mord nie miał charakteru rabunkowego.

Zaznaczyć należy, że w Bagnoles przebywa brat króla włoskiego, w związku z czym rozeszły się niesłuszne plotki, iż jakoby przy-

gotowano przeciw niemu zamach.

Paryż, 12. 6. (A) Agencja Havasa donosi z Rzymu: Ofiary tajemniczego zabójstwa w Bagnoles Carlo i Nello Roselli pochodzili z żydowskiej znanej rodziny florenckiej.

Matka ich Amelia Roselli była literatką, a owdowiała wkrótce po zamążpójściu. Pani Roselli niemal do ostatniej chwili mieszkała z synem swym Nello, jego żoną i 4-gim dzieckiem w Florencji. Carlo Roselli mieszkał w Paryżu przy ul. Notre Dame de Champs wraz z żoną Marią Cave, Angielką z pochodzenia i trojgiem dzieci, już od 3 i pół lat. Był on profesorem w Genewie. Łączyły go węzły przyjaźni z licznymi wybitnymi byłymi członkami włoskiej partii socjalistycznej, a szczególnie

z przywódcą partii Turattim,

któremu też Carlo Roselli ułatwił w swoim czasie ucieczkę z Włoch. Carlo Roselli skazany był na deportację na wyspy liparyjskie, skąd uciekł wespół z synem b. premiera włoskiego Nitti łodzią motorową. Carlo Roselli został sekretarzem b. deputowanego prof. Salvenini, czynnego antyfaszysty zagranicą. Brat Carlo-Nello po ucieczce Turattiego był również zatrzymany, lecz wkrótce go zwolniono jako nie mającego nic wspólnego z tą sprawą.

Syn byłego premiera włoskiego Nitti Józef, który był osobistym przyjacielem zamordowanych braci Roselli, oświadczył, że Carlo Roselli od pewnego czasu otrzymywał listy i telefony z pogroźkami

Przegląd gospodarczy

Katastrofalna sytuacja rzeźników żydowskich w Przemyślu

Przemyśl, 12. 6. (Seg) Jak niejednokrotnie donosiliśmy, ograniczały władze bezzasadnie kontyngent mięsa koszernego, wskutek czego już w ub. miesiącu dawał się we znaki brak mięsa. Obecnie doznała sytuacja znacznego zaostrzenia, gdyż zmniejszono kontyngent o 50 proc. Rzecz jasna, że w tym stanie rzeczy brak koszernej mięsa stał się zjawiskiem powszechnym i już w pierwszej dekadzie miesiąca większość rzeźników żydowskich wyczerpała swój przydział. Wypada im zamknąć sklepy na przeciąg 20 dni. Należy zauważyć, że akurat w ostatnich tygodniach zwiększyła się nieco konsumpcja mięsa koszernego ponad przeciętną normę. Nie mniej kłopotliwym jest położenie uboższej ludności żydowskiej, której brak mięsa, jako jedynego taniego pożywienia, daje się dotkliwie we znaki.

Wobec tego, że absurdalność tej sytuacji, jaka wytworzyła się w Przemyślu na tle umniejszenia kontyngentu jest na pierwszy rzut oka widoczna,

nałoga spodziewać się, że właściwe czynniki w województwie ustosunkują się przychylnie do memoriału, jaki wniesiono w tej sprawie, *tym bardziej, że memoriał ten został poparty przez zarząd miasta.* Ze zdziwieniem dowiadujemy się, że wyższa instancja nie uwzględniła tego memoriału i nie zgodziła się podwyższyć kontyngentu uboju rytualnego. Tak więc niewiadomo, dlaczego cierpi dalej rzeźnik żydowski, pozbawiony możliwości zarobkowania, cierpi rolnik wskutek znacznego spadku cen żywa w ost. tygodniach, ponoszą ogromne straty Gmina Wyznaniowa oraz Zarząd miasta, wreszcie ponosi zbyteczną ofiarę konsument żydowski.

Jest jednak uzasadniona nadzieja, że poczucie rzeczywistości i prosta logika faktów nakażą władzom wojewódzkim zmienić dotychczasowe stanowisko i uwzględnić słuszne i życiowe postulaty rzeźników i Gminy żydowskiej.

WPISY

NA I. ROK
PRZYJMUJEŻYDOWSKA
ŚREDNIA
SZKOŁA
HANDLOWAKRAKÓW
UL. STRADOMSKA 10
TELEFON Nr. 164-40GODZINY URZĘDOWE
OD 9 - 2 I OD 6 - 8

3444k

NIEDZIELA, 13 CZERWCA

Kraków 8 Aud. poranna 8.55 Pogad. dla rolników: „Prace i zabiegi na stawach rybnych“ 8.45 Muzyka 9 z Liskowa przez Łódź regionalna transmisja 11.30 „Piękne głosy“ (płyty) 11.57 Sygnal czasu, hejnał 12.05 „Piękno lasu w muzyce“. Koncert w wyk. ork. P. R. 13 „Życie kulturalne Krakowa“ w oprac. J. Wiśniewskiego 13.10 Koncert rozrywkowy. 14.40 „Słoneczko na zachodzie“ — Chwilka regionalna 15 Aud. dla wsi: a) przegląd rynków produktów rolnych, b) przemówienie z okazji „Dnia Spółdzielczości“ c) muzyka d) Słuchow. spółdzielcze 16 „Dzień pleśni“ 16.30 Muzyka 17 Powszechny teatr Wyobraźni: Słuchow. pt.: „Jako zbójnik Smaś pojednał się z Panem Bogiem“ 17.30 Reportaż z życia 18 „Podwleczok przy mikrofonie“. Transm. z Doliny Szwajcarskiej. 18.55 felleton B. Pawłowicza „Dwa tygodnie w brazylijskim wagonie“ 20 „Kwiatki do kwiateczka“ — aud. muz.-słowna 20.30 Program 20.35 Lok. wiad. sport. 20.40 a) Przegląd polityczny, b) Dziennik wiecz. 21 Wesoła audycja 21.40 Wład. sport. 22 Koncert solistów 22.50 Ostatnie wiad. dziennika wiecz., kom. meteor. i przegląd prasy 23 Muzyka.

Warszawa 8 p. Kraków 13 Przegląd kulturalny 13.10 p. Kraków 14.40 Wszystkiego po trochu — aud. dla dzieci 15 p. Kraków 20 Płyty 20.20 Tr. z Poznania fragm. finału jubileuszowego czwórmeczu piłkarskiego „Warty“ 20.35 p. Kraków 23.30 Płyty.

Lwów 8 p. Kraków 13 Przegląd teatralny 13.10 p. Kraków 14.40 „Niania“ — humoreska Awercehnik 15 p. Kraków 20 Koncert mieszany 20.35 p. Kraków 23.50 Płyty 24 Koncert ork. T. Seredyńskiego.

Katowice 8 p. Kraków 13 „Zbieramy siano“ — pogad. 13.10 p. Kraków 14.40 „Górnik jako wynalazca i konstruktor“ — pogad. 14.50 „Co słychać na Śląsku“ 15 p. Kraków 20 „Zdzębko słowa, dzębko śpiewki“ — aud. w opr. St. Ligonia 20.30 p. Kraków.

Łódź 8 p. Kraków 13 „Na wodzie“ — felleton M. Zydlera 13.10 p. Kraków 14.10 Aud. dla dzieci 15 p. Kraków 20 „Ze światła pracy“: felleton „Ech szkolne“ 20.15 Pieśń wyk. Ł. Guzowska 20.35 p. Kraków.

PROGRAM ZAGRANICZNY

Wiedeń 11.45 Koncert orkiestrowy 16.25 Muzyka piosenek 18.55 Tr. z Opery Wied. „Kawaler Srebrnej Róży“ — opera R. Straussa.

Mediolan 17.15 Pierwszy koncert wiosenny 19.50 Radioscena 21 „Opowieści Hoffmanna“ — opera Offenbacha.

Rzym 17.30 Włoskie melodie ludowe 19.50 Radioscena 21 Koncert symfoniczny 22.30 Melodie rozrywkowe.

Budapeszt 17 Muzyka cygańska 20 „Aleksandra“ — operetka Szirmay'a, 22.50 Muzyka Salonowa.

Wieża Eiffla 19 Teatr wyobraźni 20.30 Koncert symfoniczny.

nych do nowego horyzontu w ilości 7950 kg dzień nie początkowo.

W miesiącu sprawozdawczym uruchomiono 39 nowych otworów, a mianowicie 16 w okręgu jasielskim, 15 w okr. drohobyckim oraz 8 w okr. stanisławowskim.

W kwietniu było w wierceniu 26 otworów poszukiwawczych. Uruchomiono nowe wiercenie w Zdarach i Polanie oraz wznowiono pogłębianie otworów Balicze 2/IV i Bursan w Baliczach.

Sukces pożyczek amerykańskich

Donoszą z Waszyngtonu, że wyłożone ostatnio przez departament skarbu do publicznej subskrypcji dwie emisje krótkoterminowe na ogólną sumę 130 mil. dol. zostały 3-krotnie przesubskrybowane.

Stan zasiewów w Polsce

Stan zasiewów głównych zbóż oraz ziemniaków, ustalony na podstawie malej sieci korespondentów rolnych, przedstawiał się dnia 1 czerwca dla całej Polski w stopniach kwalifikacyjnych następująco (w nawiasie dane z dnia 15 maja br.): pszenica ozima 3,0 (2,9), żyto ozime 2,9 (2,8), jęczmień ozimy 2,5 (2,5), pszenica jara 3,0 (3,2), żyto jare 2,7 (2,9), jęczmień jary 3,0 (3,3), owies 3,0 (3,3); ziemniaki 3;1.

Druga połowa maja na ogół odznaczała się pogodą słoneczną i ciepłą oraz brakiem opadów w większej części kraju. W ostatnich jednak dniach maja nastąpił znaczny spadek temperatury, który w północnej i wschodniej części Polski wyraził się nawet silnymi przymrozkami.

Brak opadów wpłynął ujemnie na zasiewy jare których stan pogorszył się dość znacznie, w porównaniu ze stanem z dn. 15 maja, prawie w całej Polsce. Natomiast zasiewy ozime nieco się poprawiły. Oziminy nadal najlepiej przedstawiały się w województwach południowych i wschodnich i stan ich był powyżej średniego, w województwach centralnych i zachodnich stan oziminy był mniej niż średni. Stan zbóż jarych był wyższy od średniego w województwach zachodnich i centralnych z wyjątkiem lubelskiego i białostockiego, oraz w woj. nowogrodzkim i krakowskim — w pozostałej części kraju był on niższy od średniego.

Ilość wilgoci w roli, według określenia 46 proc. korespondentów, była dla vegetacji roślin niedostateczna, a nawet według opinii 28 proc. korespondentów — bardzo mała. Wskutek upałów, które trwały w ciągu całego maja, vegetacja roślin, mimo opóźnionego rozwoju w kwietniu i na po-

czątku maja, została przyspieszona. To też w końcu maja żyto kwitło prawie w całej Polsce. — Również sianokosy zostały przyspieszone.

Na podstawie sprawozdań korespondentów rolnych z maja br. Główny Urząd Statystyczny obliczył zmiany, jakie zaszły w powierzchni zbóż ja-

Przy reumatyzmie ischiasie

podagrze można osiągnąć dobre wyniki lecznicze, kąpiąc się bezpośrednio w oryginalnym niepreparowanym siarczanyu prądroju. Ten kierunek leczniczy nowoczesnej balneologii spełnia się w adroju

TRENZYŃSKIE CIEPLICE

Informacje i prospekty: reprezentacja Trenczyńskich Cieplic Kraków, ul. Krzywa 9. Tel.: 157-37.

rych w porównaniu do roku ub. Powierzchnia ta dla całej Polski wykazała następujący wzrost: pszenica jara o 2,9 proc. żyto jare o 1,7 proc. jęczmień jary o 3,5 proc. i owies o 3,0 proc. Województwa, które zmuszone były zaościć znaczne obszary oziminy, wykazały największy wzrost powierzchni zbóż jarych. Najbardziej zwiększono za siew jarych w woj. pomorskim, a więc dla: pszenicy jarej 20 proc. żyta 8 proc., jęczmienia 18 proc. i owsa 15 proc.

Rynek skór podeszowych

W maju br. dal się zauważyć spadek produkcji skór twardych podeszowych. Również zastój w sprzedaży, jaki odczuwał przemysł podeszowy w kwietniu, trwał w dalszym ciągu przez cały maj. Ożywienia spodziewać się należy dopiero na jesieni, kiedy wzmoży się zapotrzebowanie. Prognozyki są dość pomyślne, ponieważ na rynku zapasów gotowego towaru naogół nie ma.

Ceny na skóry podeszowe utrzymały się na niezmiennym poziomie. Zauważyć należy, że w maju ceny surowca bydłowego zagranicznego zarówno pochodzenia europejskiego, jak i zamorskiego uległy niższe od 10 do 15 proc., natomiast ceny surowca krajowego utrzymały się na poziomie z kwietnia br. Spadek cen surowca na rynku zagranicznym nie może jednak zdaniem przemysłowców garbarzy wpłynąć na niższe ceny towaru gotowego, a to przede wszystkim dlatego, że ceny towaru gotowego nie były podnoszone równomiernie z tendencją niższą surowca w miesiącach poprzednich, a następnie ponieważ garbarnie przeważnie nie dokonywały zakupów surowca zagranicznego w ostatnim okresie dużej zwyczajki, lecz wtenczas kiedy ceny surowca kształtowały się jeszcze stosunkowo niżej. Praktycznie więc ostatnie ustabilizowanie się cen surowca zagranicznego na poziomie 10 do 15 proc. niższym, aniżeli to wskazywały najwyższe notowania jest niejako wyrównaniem rynku i na kalkulację skór w kraju, prawie nie wpływa.

Zastój w sprzedaży skór podeszowych wywołał pogorszenie warunków płatności przez przedłużenie otwartych rachunków na przeciąg 2 do 4 tygodni, a zobowiązań wekslowych na 3 do 5 mie-

Centrala sprzedaży:
RUDOLF KULIK, Warszawa, Rymarska 18,

sięcy. Również wypłacalność nieco się pogorszyła, ilość protestów wzrosła. (P-p)

Sytuacja w zagłębiu nartowym

Z końcem kwietnia było w ruchu 3631 otworów. Ilość otworów w eksploatacji ropy wynosiła 3202 w wierceniu 115 oraz w wierceniu i produkcji 53.

W kwietniu uwiercono 11.453 m, z czego na okręg Jasło przypada 4984 m, na okręg Stanisławów 2193 m. W okręgu Drohobycz uwiercono 4276 m, z czego na rejon boryslawski przypada 1103 m.

W kwietniu ukończono wiercenie 17 nowych otworów o łącznej początkowej produkcji około 25435 kg dziennie. Na jeden więc otwór przypada 1500 kg dziennie początkowo. W okręgu Jasło ukończyło wiercenie 7 otworów, w okręgu Drohobycz 7 otworów, w okręgu Stanisławów 3 otwory. Ponadto uzyskało produkcję 10 otworów pogłębio-

Dr MAKS KAUFTEIL

ordynuje jak w latach ubiegłych

MUSZYNA — RYNEK**KRONIKA****CZERWIEC**Wschód słońca
3 g 14 m**13**Zachód słońca
19 g 33 m**NIEDZIELA**

4 Tamuz 5697

Ks. Metropolita Sapieha honorowym obywatelem m. Krakowa

Wczoraj w południe odbyło się na Ratuszu krakowskim uroczyste posiedzenie Rady m. Krakowa, na które przybył wojewoda Gnojński, wice-wojewoda dr Malaszyński oraz duchowieństwo.

Na wniosek prezydenta dr Kaplickiego Rada Miejska uchwaliła nadać Ks. Metropolicie dr Adamowi Sapieże obywatelstwo honorowe miasta Krakowa.

Wystawarycin Rembrandta

Dziś będzie otwarta w gabinecie rycin Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie wystawa rycin Rembrandta, oraz rycin wedle jego obrazów wykonanych. Bogate zbiory gabinetu rycin PAU, pozwoliły na urządzenie tej wystawy, która pokaże publiczności najznakomitszego z mistrzów XVII wieku.

Rembrandt był sam grafikiem, a gabinet rycin PAU posiada kilkadziesiąt rycin, które wyszły z pod ręki mistrza. Wśród nich zwraca uwagę przede wszystkim autoportret Rembrandta wykonującego rycinę, dalej szereg akwafort ze scenami biblijnymi, oraz wiele drobnych, lecz po mistrzowski rysowanych studiów z życia codziennego.

Wystawa otwarta jest stale dla zwiedzających we środy i niedziele od godz. 11—1 w południe.

DINOL - płyn przy poceniu pach i rąk OD POTU - proszek przy poceniu nóg**Aresztowanie właściciela baru w czasie rozprawy sądowej**

Jak już pisaliśmy, toczył się w sądzie krakowskim przez dwa dni proces Adolfa Feldmausa, dzierżawcy lokalu dancingowego „Moulin Rouge” oraz buchaltera Izaka Feuerseina, oskarżonych o zatajenie dochodów, wydzierżawienie fikcyjnej garderoby oraz pobranie kaucji od pracowników.

W czasie wczorajszej rozprawy doszło do sensacyjnego momentu. Na sali rozpraw zeznawał Leon Leiblowicz, właściciel lokalu dancingowego „Casanova”, który pozostawał też w stosunkach handlowych z Feldmausem.

W czasie zeznań tego świadka doszło do incydentu, gdyż prokurator dr Stawarski zawiesił nad Leiblowiczem areszt i polecił odprowadzić go do więzienia, pod zarzutem tendencyjnych zeznań.

Po przeprowadzonej rozprawie został o godz. 4.30 pop. ogłoszony wyrok skazujący Feldmausa na 15 miesięcy więzienia, Feuerseina na 8 miesięcy więzienia. Olu zawieszono wykonanie kary.

Eksplzja pustej beczki zabiła robotnika

Wskutek eksplozji pustej beczki ze spirytusu w majątku Skrzyszowice (miechowski) został zabity 22-letni robotnik Edward Przybyszewski z Skrzyszowic. Eksplozja nastąpiła przez nagrzanie się beczki od słońca, wzgl. przez zaproszenie ognia od papierosa.

NIE ZAPOMNIEĆ! Na wakacje należy zakupić dla mycia i pielęgnacji włosów krem szampon „SORELA”. Bez mydła i alkali. Znakomity także przy użyciu twardej wody. — Usuwa radykalnie upiech 3464k

Rada Partyjna Organizacji Syjonistycznej zach. Małopolski i Śląska

Dziś dnia 13 czerwca 1937 odbędzie się w Krakowie posiedzenie Rady Partyjnej Organizacji Syjonistycznej dla Małopolski zach. i Śląska z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Egzekutywy.
- 2) Sprawozdanie Dra I. Schwarzbarta, wiceprezesa A.C. z ostatniego posiedzenia A. C. w Jerozolimie.
- 3) XX. Kongres Syjonistyczny.
- 4) Sytuacja Żydów w Polsce.
- 5) Wnioski.

Posiedzenie odbędzie się w Sali Żyd. Do-
mu Akademickiego w Krakowie przy ul.
Przemyskiej 3.

W posiedzeniu mogą wziąć udział tylko członkowie Rady Partyjnej wybrani przez ostatnią Konferencję Krajową.

Początek posiedzenia punktualnie o go-
dzinie 10 przedpołudniem.

EGZEK. ORG. SYJONISTYCZNEJ
Małopolski zach. i Śląska
w Krakowie.

Stan budowy Muzeum Narodowego w Krakowie

Wielkie zainteresowanie budową Muzeum Narodowego w Krakowie wynika z licznych zapytań co do stanu robót, dalszego prowadzenia oraz wykończenia pierwszej części gmachu. O ile odnośnie do samego wykończenia i oddania do użytku budowy trudno w tej chwili konkretnie podać termin, gdyż wykończenie Muzeum zależne jest tylko od wpływu funduszy, to w sprawie przebudowanych, wykonanych i będących w toku robót, łatwo udzielić szczegółowych wyjaśnień.

Praca przy budowie nowego gmachu Muzeum Narodowego wre w całej pełni mimo, że roboty te nie są na zewnątrz widoczne. Po wykończeniu w roku ubiegłym szkieletu żelazo - betonowego oraz robót murarskich wypełniających konstrukcję żelbetową, wykonano dotychczas instalację centralnego ogrzewania, która jest już całkowicie od wielu miesięcy gotowa. Poza tym przeprowadzono instalacje: nawietrzania i nawilżania jako też wywietrzania budynku i kanalizację poziomą i rur deszczowych; jest to duży i bardzo kosztowny etap pracy, jaki kierownictwo budowy ma już za sobą.

Obecnie wykonuje się roboty murarskie jak tarasy boczne przy sali reprezentacyjnej i związane z tym prace izolacyjne. W ostatnich dniach rozpoczęto osiatkowanie i przygotowania do tynkowania sufitów. Na ukończeniu jest izolacja tarasu nad salą reprezentacyjną, a natomiast rozpoczęto roboty izolacyjne przy pokrywaniu dachów płaskich głównego budynku.

Z innych robót instalacyjnych wykonuje się: kanalizację pionową, wodociągową, instalację urządzeń kontrolnych dla klimatyzacji budynku jak również instalacje elektryczne dla oświetlenia, ochrony przeciwpożarowej i sygnalizacji, w końcu zabezpieczenia budynku przed włamaniem. Już chociażby z tych wymienionych prac zarówno wykonanych jako też będących w pełnym toku, widać, że budowa postępuje w szybkim tempie naprzód. Poza tym wykonano już szereg robót rzemieślniczych np. część ślusarskich itp., zaś dalsze tj. stolarke, oszklenie i inne jeszcze, przygotowuje Kierownictwo do dalszego wykonania tak, że w najbliższym czasie będą one rozpoczęte.

Również opracowuje Kierownictwo szczegóły urządzeń wewnętrznych, sal wystawowych II piętra, przeznaczonych na galerię obrazów i kurtynę Siemiradzkiego z teatru miejskiego im. Juliu-

Buduje

swoją przyszłość

na mocnym fundamencie
kto gra w szczęśliwej kolekturze

J. WOLANOW
Warszawa, Marszałkowska 154.

Zamówienia zamiejscowe satatwia się odwrotnale
Konto P. K. O. 18.814.

sza Słowackiego, która znajdzie specjalne pomieszczenie w nowym gmachu Muzeum. Wszystkie roboty instalacyjne z natury rzeczy wykonywane są wewnątrz gmachu i stąd wynika, że są niewidoczne dla przechodniów.

Fundusze na budowę wpływają nadal od licznych ofiarodawców zarówno ze sfer przemysłowych jako też mieszczaństwa oraz najszerzszych warstw społeczeństwa. W szczególności daje się zauważyć wpływ datków z ośrodków szkolnych jak gimnazjów, szkół powszechnych, organizacji itd. Komitet apeluje w dalszym ciągu do ofiarności społeczeństwa od którego jedynie i wyłącznie zależne są losy budowy. Wszystkie datki należy przekazywać na konto PKO 400.100 lub do Komitetu Budowy Muzeum Narodowego — Zarząd miejski (Kasa miejska z dopiskiem na Fundusz Budowy Muzeum Narodowego).

22. VI. DO WIEDNIA ZI. 90.- „ORBIS“ Rynek gł. 41.

Paszport, przejazd powrót indy.

3230 kr

— **EGZAMINY WSTĘPNE** do kl. I. i wyższych Żyd. Gimnazjum Koeduk. im. dra Chajma Hilsleina w Krakowie odbędą się w czwartek, dnia 17 bm. o godz. 8 rano w budynku szkolnym, ul. Brzozowa 5. Zgłoszenia do egzaminu przyjmować będzie Dyrekcja Gimnazjum jeszcze do dnia 15 bm. w godzinach od 12—14.

— **PRYWATNA MĘSKA SZKOŁA RZEMIOŚL** Żyd. T-wa Szkoły Ludowej i Średniej w Krakowie, ul. Brzozowa 5. Wydział mechaniczno-ślusarski przygotowuje wystawę prac za rok szk. 1936—37. Wystawa odbędzie się w budynku szkoły w dniach od 13 do 20 czerwca codziennie od godz. 9 do 12 i od 14 do 18. 3216k

— **PRYWATNA MĘSKA SZKOŁA RZEMIOŚL** Żyd. T-wa Szkoły Lud. i Średniej w Krakowie, ul. Brzozowa 5. przyjmuje już wpłaty do kl. I-iej na rok szkolny 1937-38. 3277k

Z GIEŁDY**GIEŁDA ZURYCHSKA**

Zurych, 12. 6. Dewizy: Paryż 19.44 1/4, Londyn 21.57 1/4, Nowy Jork 4.37 1/4, Bruksela 73.80, Mediolan 23.05, Amsterdam 240.40, Berlin 175.15, Wiedeń 81.90, Sztokholm 111.23 1/2, Oslo 103.40, Kopenhaga 96.30, Praga 15.25, Białogród 10, Ateny 3.95, Konstantynopol 3.50, Bukareszt 3.25, Helsinki 0.52 1/2, Japonia 126.25. Tendencja niejednolita.

POZYCZKA STABILIZACYJNA

w Londynie £. 63 w Paryżu Fr. fr. 1650 przy tendenc. niejednolitej.

POZYCZKI POLSKIE W NOWYM JORKU

Nowy Jork, 12. 6. Kursy zamknięcia: Dolarowa 49. Tendencja wyczekująca.

DEWIZY EUROPEJSKIE W NOWYM JORKU

Nowy Jork, 12. 6. Kursy zamknięcia: Berlin 40.06, Londyn kabeł 4.93 3/8, Paryż 4.45, Zurych 22.58, Rzym 5.26 1/4, Amsterdam 54.99. Tendencja niejednolita.

Delegacja związków zawodowych u p. premiera

Warszawa. 12. 6. PAT. Pan prezes Rady ministrów gen. Sławoj Składkowski rewizytował w dniu dzisiejszym ambasadora Stanów Zjedn. A. P. w Warszawie p. Biddle.

Warszawa. 12. 6. PAT. Pan prezes rady

ministrów gen. Sławoj Składkowski przyjął dziś delegację komisji centralnych związków zawodowych. W skład delegacji wchodził pp. Kwapiński, Tobinek i Kuryłowicz.

Wielkie pożary w Kieleckim i Białostockim

Kielce, 12. 6. PAT. Woj. kieleckie pustoszą nadal pożary. Do ostatnich kilku pożarów przybyły nowe, które pociągnęły za sobą nietylko wielkie straty materialne, ale spowodowały także śmierć kilku osób.

We wsi Stanisławice, pow. kozienickiego, wybuchł pożar w stodole Jana Rębisia. Ogień zniszczył 23 domy mieszkalne, 24 stodoły, 24 obory z przybudówkami i narzędziami rolniczymi. Straty wynoszą ponad 100.000 zł.

W czasie pożaru zginął w płomieniach 10-letni Stanisław Badura, który spał na strychu domu.

We wsi Borszowice, pow. jędrzejowskiego, wskutek wysypania popiołu z żarem powstał w domostwie Michała Podsiadłego pożar, który następnie przeniósł się na sąsiednie budynki, niszcząc ogółem 5 domów mieszkalnych, stodoły i chlewy. Straty wynoszą ponad 10.000 zł.

Tego samego dnia we wsi Kamyk powstał z nieustalonej przyczyny pożar w mieszkaniu Tomasza Dzwonka i wkrótce objął pobliskie budynki, niszcząc doszczętnie 2 domy mieszkalne, 3 stodoły i część inwentarza. W czasie pożaru w domu Dzwonka spłonęło 3-miesięczne dziecko, a matka jego Stanisława Gizler doznała ciężkich poparzeń.

We wsi Grabowska Woła Lipinki, pow. kozienickiego, powstał pożar w stodole Józefa Za-

lewskiego. Ogień przerzucił się na sąsiednie zabudowania, niszcząc całkowicie 3 domy, 2 stodoły i 2 obory. Podczas pożaru poniósł śmierć 2-letni syn Zalewskiego, śpiący w stodole na sianie. Pożar wzniciły dzieci.

Kielce, 12. 6. PAT. W Starachowicach w kolonii urzędniczej w mieszkaniu inż. Jana Przysuchy od wybuchu maszyny spirytusowej powstał pożar. W płomieniach znalazł śmierć inż. Przysucha. Przybyła na miejsce straż pożarna ogień zlokalizowała. Straty spowodowane pożarem znaczne.

* * *

Białystok, 12. 6. PAT. W ciągu ostatnich dni przeszła przez woj. białostockie dość silna fala pożarów. W pow. wolkowskim we wsi Kuźnice spłonęło 12 domów mieszkalnych, 3 zabudowań gospodarczych i około 20 sztuk żywego inwentarza, narzędzi rolniczych i sprzętu domowego. Ogółem straty wynoszą ok. 60 tys. zł.

W dn. 10 bm. we wsi Chelsty spłonęło 2 domy mieszkalne i 32 budynki gospodarcze. Straty również wynoszą ok. 60 tys. zł. Przyczyną pożaru było zapalenie się sadzy w przewodzie kominowym jednego z domów.

Wreszcie w nocy na 11 bm. w osadzie Śniadowo pow. łomżyńskiego spłonęło 3 domy mieszkalne i zabudowania. Straty wynoszą 20 tys. zł.

Mecz z drużyną Basków -- zakazany

Warszawa, 12. 6. (Sin.) Agencja „Iskra“ informuje: Wobec stwierdzenia, że rozgrywki sportowe, które odbyły się w Katowicach pomiędzy drużyną Basków a miejscową drużyną polską zostały w sposób jednostronny wyyskane dla agitacji politycznej, władze administracyjne wychodząc z założenia, że imprezy sportowe nie mogą być powodem dla demonstracji politycznych, zakazały dalszych rozgry-

wek sportowych drużyny Basków. Wobec tego mecz, który miał być rozegrany w Warszawie dnia 13 bm. nie odbędzie się.

Z Katowic dowiadujemy się, że nie doszło tam do żadnych wystąpień ani zatargów na meczu na tle politycznym. Na zakaz ten prawdopodobnie miała wpływ wiadomość, podana przez jedno z pism krakowskich.

Katastrofalne skutki upałów w Niemczech

Berlin. 12. 6. PAT. Dzisiejszy dzień przyniósł pierwsze nieznaczne ochłodzenie po fali upałów, która objęła Niemcy. Z różnych dzielnic Rzeszy donoszą o szeregu klęsk, których przyczyną są upały.

W Tliży wybuchł pożar łąk, który objął wkrótce 1500 morgów. W okolicach Lippe, szalał orkan, połączony z ulewą. W Buzlau spłonęło 300 morgów lasu. W Palatynacie

silny grad zniszczył plantacje winogron. W Edesheim wezbrane wody porwały 40 dzie wcząt, z czego 10 utonęło. Młodzież hitlerowska ogłosiła z tego powodu żałobę. O mniej lub więcej poważnych katastrofach żywiołowych donoszą z różnych dzielnic Rzeszy. W szeregu wypadków są śmiertelne ofiary a szkody materialne są olbrzymie.

Min. Sandler na Łotwie

Ryga. 12. 6. PAT. Min. Munters oświadczył przedstawicielom prasy, że jest nadzwyczaj zadowolony z pobytu szwedzkiego ministra spr. zagr. Sandlera na Łotwie. Min. Sandler wywiózł z Łotwy dobre wrażenie i widział z jaką serdecznością Łotwa ustosunkowała się do Szwecji. W rozmowach naszych — zaznaczył minister — poruszaliśmy ogólne położenie polityczne Europy oraz zagadnienia związane z Ligą Narodów. Mówiliśmy o polityce bałtyckiej i stosunkach lotewsko-szwedzkich. Szwecja — podkreślił minister — występuje z inicjatywą

skoordynowania wysiłków państw bałtyckich i skandynawskich w dążeniu do konsolidacji pokoju. Następnie mówiło się — zaznaczył minister — o zagadnieniu rozbrojenia oraz o rozszerzeniu stosunków pomiędzy Łotwą i Szwecją w dziedzinie kulturalnej i gospodarczej.

Tallin, 12. 6. PAT. Dzisiaj min. Sandler złożył wieniec na pomniku poległych żołnierzy. W południe minister przyjęty był przez prezydenta państwa i podejmowany obiadem na zamku Kadriorg. Po obiedzie oraz po zwiedzeniu miasta min. Sandler podejmowany był przez tow. estońsko-szwedzkie, a następnie wieczór spędził w operze.

W głębokim pogrążeniu smutku zawiadamiamy zgonie członka naszego, powszechnie dla swych zalet serca i charakteru cenionego i poważanego

Blp.

BERNARDA LIEBESKINDA

kupeca w Krakowie, zmarłego w dniu 11-go czerwca 1937 r. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 13 czerwca 1937 o godz. 11 przed południem z domu przedpogrzebowego cmentarza żydowskiego przy ul. Miodowej.

Stow. „Solidarność“ B'nei B'rith
Krakowie

Van Zeeland w Paryżu

Paryż. 12. 6. PAT. Minister Delbos odbył dziś rano z premierem van Zeelandem naradę, poświęconą głównie sprawie podjęcia rokowań o zastąpienie układów lokarneskich innymi pakietami, oraz w sprawie powierzonej premierowi van Zeelandowi ankiety gospodarczej na temat, której premier belgijski ma w niedalekiej przyszłości konferować z prezydentem Rooseveltem.

Około południa premier van Zeeland przyjął go przez prezydenta republiki, który wręczył mu odznaki wielkiego krzyża Legii honorowej. W południe ambasada belgijska wydała na честь premiera van Zeelanda śniadanie, w którym wzięli udział premier Blum i min. Delbos.

Rozmowy Neuratha w Budapeszcie

Budapeszt. 12. 6. PAT. Minister spr. zagr. Neurath złożył dziś rano wieniec na grobie nieznanego żołnierza, po czym złożył wizytę min. Kanya, z którym udał się następnie do premiera Daranyi. Rozmowa min. v. Neuratha z premierem i ministrem spr. zagr. Węgier trwała półtorej godziny. W południe odbyło się śniadanie, wydane przez posła niemieckiego w Budapeszcie, w którym wzięli również udział premier Daranyi. Po śniadaniu kontynuowano obrady z udziałem posła niemieckiego w Budapeszcie. — Wieczorem podejmował min. Neuratha minister Kanya. Podczas obiadu min. Kanya i min. Neurath wygłosili przemówienia. — Min. Neurath będzie jutro przyjęty przez regenta Horthy w Kenderes, letniej rezydencji regenta.

Czułe słowa włoskie dla Anglii

Rzym. 12. 6. PAT. Virginio Gayda z zadowoleniem omawia na łamach „Giornale d' Italia“ wyniki rokowań czterech mocarstw w sprawie kontroli na wodach hiszpańskich „Możemy szczerze uznać dobrą wolę rządu angielskiego — pisze Gayda — ujawnioną w toku rokowań. Przedstawiciele W. Brytanii okazali dużo stanowczości, zarówno uznając słuszność żądań Włoch i Niemiec, jak i odwierając próby sabotażu, podejmowane przez Sowiety. Z drugiej strony Anglia będzie musiała uznać dobrą wolę Włoch i Niemiec, które zajmowały przez cały czas stanowisko umiarkowane, unikając wszelkich zadrażnień i komplikacji. W tej atmosferze dobrej woli nastąpił jednak nowy niepożądany i prowokacyjny fakt pojawienia się flotyli sowieckich łodzi podwodnych na wodach hiszpańskich. Jest to najlepszy dowód, że państwa biorące udział w kontroli muszą posiadać wyraźne zastrzeżenie prawa bezpośredniej reakcji na wypadek ewentualnej napaści“.

Poznań. 12. 6. PAT. Wskutek długotrwałej suszy, wybuchł na terenie lasów pow. inowrocławskiego pożar w okolicy nadleśnictwa Czerpiszewo. Do pomocy w gaszeniu ognia przywołano wszystkie okoliczne strażackie ognie oraz wojsko. Mimo energicznej akcji ratunkowej spaliło się około 300 ha lasu. Pożar trwał przeszło 12 godzin.

NOTATKI POLEMICZNE

Niecoby goryczy do „słodkiej“ zemsty

„Doczekałem się... słodkiej zemsty“ — pisze w polemice z nami publicysta „Głosu Narodu“, którego „arcychrześcijańskiemu“ stanowisku w sprawie Brześcia poświęciliśmy kilka słów onegdaj na tych łamach. Na czym polegać ma słodycz tej zemsty? W artykule naszym zakwestionowaliśmy legitymację autora artykułów wstępnych „Głosu Narodu“ do przemawiania (w duchu antysemitycznym) imieniem całego narodu polskiego, zastrzegając się zarazem stanowczo przeciwko „wypowiadaniu“ nam prawa pobytu w Polsce, jako równouprawnionym obywatelom Państwa. Otóż klerikalny publicysta doczekał się — „zemsty“. Pisze on:

„na łamach „Nowego Dziennika“ pojawił się przedruk artykułu p. Hulki-Laskowskiego z „Wiadomości Literackich“ — artykułu, którego autor w ostatecznej konkluzji wyraża ten sam, co i ja, (nasze podkreślenie. — N. Dz.) pogląd... P. Hulka-Laskowski potępia „nietetyczne“ ekscesy i t. p., i ja je potępiam. (?) W końcu jednak, gdy podejmuję pytanie: cóż więc z żydami zrobić, — oświadcza bardzo jasno: trzeba ich z Polski wyprowadzić. I już oblicza, ile w jakim kraju tych żydów polskich można by osiedlić.

Gdzie, kiedy, jak? Przeszliśmy raz jeszcze uważnie wszczepić i wzdłuż cały artykuł p. Hulki-Laskowskiego, którego obszernie fragmenty przytoczyliśmy na łamach naszego pisma, i stwierdziliśmy ponownie, że nigdzie, absolutnie nigdzie nie znakomity pisarz polski nie wypowiedział się za koniecznością „wyprowadzenia“ Żydów z Polski. Wręcz przeciwnie, potępiając jak najostrzej objawy zdżyczenia, będące rezultatem agitacji antysemitycznej, p. Hulka-Laskowski najwyraźniej wystąpił przeciwko nagonce ewakuacyjnej, wskazując, że Żydzi nie mają po prostu do kąd emigrować. Podkreśla, że Palestyna nie pomieści wszystkich Żydów, że inne kraje mają granice hermetycznie pozamykane i dochodzi wreszcie do wniosku: „Wypędzanie kogoś przy zamkniętych drzwiach i oknach jest rzeczą dość osobliwą“. A nieco dalej pisze: „Wyganie Żydów przy zamkniętych drzwiach, to tumultry w permanencji, jeśli nie wojna domowa, to w każdym razie stan uczuciowego pogotowia wojennego“.

Słowa chyba dosyć jasne i nienastępujące żadnych wątpliwości co do właściwego stanowiska ich autora. A cóż z nimi zrobił publicysta „Głosu Narodu“? W jego relacji rzecz wygląda w ten sposób, że Hulka-Laskowski —

„oświadcza bardzo jasno: trzeba ich (tj. Żydów z Polski wyprowadzić“!

Jak określić taką metodę przeinaczania cudzych myśli i naginania ich do — swoich, by wyprowadzić ze zniekształconego w ten sposób czyjegós tekstu najopaczniejsze wnioski, w rodzaju tego, że „nawet“ Hulka-Laskowski, liberał i „mason“ „domaga się(!) wyprowadzenia Żydów z Polski“. Jeśli to ma być ta „słodka zemsta“, którą przechwala się publicysta „Głosu Narodu“, i jeśli godne i szlachetne potępienie furii antysemitycznej przez p. Hulka-Laskowskiego ma służyć za „potwierdzenie“ tezy klerikalnego publicysty, iż opinia polska jest na punkcie sprawy żydowskiej „jednolita“ — w sensie skrajnie antysemitycznym — to dalibóg, należy powinnować publicystę „Głosu Narodu“ „zemsty“, którą się tak upaja i osobliwej — logiki, jaką stosuje. I bardzo nam przykro, że „słodycz“ tej zemsty musimy zaprawić gorzkim zarzutem fałszowania cudzych myśli i przekonań.

Nie ma to, jak upraszczać sobie zadanie, licząc na całkowity brak krytycyzmu czytelnika. Cóż będzie jednak, jeśli czytelnik „Głosu Narodu“ zaintrygowany rzekomym nagłym wypadem „antysemitycznym“ Hulki-Laskowskiego, o którym tak „lojalnie“ poinformował go naczelny publicysta organu katolickiego, sięgnie do „Wiadomości Literackich“ i przeczyta piękny artykuł autora „Żyrardowa“? Oczywiście, będzie musiał wtedy dojść do przekonania, że został po prostu najwyczajniej wprowadzony w błąd i że p. Hulka-Laskowskiemu przypisano poglądy, jakich nie tylko że nie wygłaszał, ale którym najzdecydowaniej się przeciwstawił.

Dalsze ofiary na odbudowę Brześcia

W dalszym ciągu wpłynęły do naszej Administracji następujące ofiary na rzecz poszkodowanych Żydów w Brześciu:

Zebrane w Iwoniczu Zdroju przez p. Eisensteinówną, p. Raaba i K. Rothmana, zł 10; dr Rein L., po zł 5. Salomończyk Leib, Putter Samuel, Stieglitz z Krakowa, mniejsze datki zł 67.50, razem	92.50	
Zebrane przez Neufeldową od Urzędników w Krygu, Lipinkach i Libuszy	56.—	
Urzednicy Firmy Ch. Kraków	25.—	
Towarzystwo w Kawiarni „Park Jordana“ Kraków	21.—	
Związek Zawodowy Handlowców, Pracowników i Urzędników Prywatnych oddział w Bochni	15.—	

„Uczniowie“ Przemysł	13.90	
Personal Firmy Posłuszny Chorzów I.	10.—	
Bracia Nussen i Ska, Bochnia	10.—	
Dr Hoffman Z. Kraków	5.—	
Leser Helena Katowice	5.—	
Mgr Schor S., Katowice	5.—	
Monszajn Abram, Mikołów	5.—	
W. S. Bielsko	5.—	
		zł 268.40

dotychczas wykazano zł 16.504.66
razem zł 16.773.06

Przypominamy, że kwoty na ofiary w Brześciu nadsyłać można czekiem P. K. O. 400.630 (z dopiskiem „Na Brześć“), lub składać w Administracji naszej przy ul. Orzeszkowej 7.

Walka z wysokimi cenami papieru

Warszawa. 12. 6. PAT. W sprawie ostatniej zwyczajki cen papieru komunikują nam co następuje: W dniu 1 listopada 1936 r. kartel papierniczy „Centropapier“ zaproponował władzom rządowym podwyżkę cen papieru w skali od 2 do 10 proc. Rząd nie uznając kalkulacji przemysłu papierniczego podwyżkę tę odrzucił. Wobec tego przemysł papierniczy chcąc uzyskać swobodę działania pojedynczych producentów roz-

wiązał kartel „Centropapier“ dn. 1 marca br. Obecnie ceny papieru zostały podwyższone przez poszczególnych producentów od 2 do 12 proc.

Na skutek wytworzonej sytuacji rząd postanowił: Wezwać producentów papieru do utrzymania cen papieru na poziomie 1) Przed 1 czerwca br. 2) W razie niedotrzymania natychmiastowej zgody na żądanie rządu, umożliwić wwoz papieru zagranicznego w celu doprowadzenia cen wewnętrznych do poziomu dotychczasowego, 3) Poza tym zastosować z dn. 15 czerwca wszelkie środki stojące do dyspozycji rządu celem uregulowania sprawy cen papieru.

PLASZCZE A. BROSS - RYNEK 12
u wylotu ul. Grodzkiej.

Nowa kolonia chasydzka w Palestynie

Jerozolima. 12. 6. (Palkor) Wczoraj odbyło się w pobliżu Kfar Chasidim pod Haifa założenie nowej kolonii rolniczej, w której osiedleni będą robotnicy spośród młodzieży ortodoksyjnej.

DO WIEDNIA ZŁ. 95.—
ARGOS Warszawa, Wierzbowa 6 tel. 653-74, 334-34
Kraków Szczepańska 7, tel. 159-99

Turystka, która wyszła zamąż w Palestynie nie ma prawa do zwrotu kaucji

Haifa. 12. 6. (Palkor) Sąd Apelacyjny w Haifie rozpatrzył wczoraj sprawę turystki żydowskiej, która po przybyciu do kraju, wyszła za mąż za obywatela palestyńskiego otrzymując tym samym prawo do pozostania w Palestynie. Sąd odrzucił żądanie wspomnianej turystki w sprawie zwrotu 60 funtów kaucji, zdeponowanej przez nią przed uzyskaniem wizy wjazdowej do Palestyny. Sąd orzekł, że turystki, które wychodzą za mąż za obywateli palestyńskich i pozostają w kraju nie są uprawnione do odzyskania złożonej kaucji.

BUCHALTER (Żyd)

na pierwszorzędnym stanowisku bardzo poważnej firmy aryjskiej, chętnie zmieni posadę, na Kraków-Bielsko-Katowice. Zgłoszenia pod „Bilansista“ Agencja Dzienników Blumen Bielsko ul. 3.60 Maja l. 23. 3481k

Albo znowu tego rodzaju „chwyt“, ilustrujący najlepiej metodę publicystyczną stosowaną w bogobojnym organie. Oto np. pisząc o ankiecie „Wiadomości Literackich“ w sprawie żydowskiej, publicysta „Głosu Narodu“ znowu „upraszcza“ sobie zadanie, licząc i tym razem na słabą orientację swego czytelnika. Twierdzi zatem, że spośród pisarzy polskich jeden tylko Zegadłowicz wystąpił w ankiecie w obronie Żydów. A gdzież się podział — K. W. Zawodziński, a zwłaszcza Ksawery Pruszyński, ten żarliwy pisarz katolicki, którego nawet „Głos Narodu“ nie posadzi o sprzyjanie hasłom „folksfrontu“. Pruszyńskiego po prostu publicysta „Głosu Narodu“ zeskamotował — zapewne znowu w imię „słodkiej“ zemsty i skonstruowania tezy o „jednolitej“ opinii. Ano, można i tak.

(dl.)

Adw. Czernichow będzie bronił Szczerbowskiiego

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa. 12. 6. (A) Rodzina Wolfa Szczerbowskiiego, który jak wiadomo 15 b. m. będzie stawał przed sądem jako oskarżony o zabójstwo agenta policyjnego Kędziory zwróciła się do znanego adwokata żydowskiego w Wilnie Czernichowa o podjęcie się obrony. Adwokat Czernichow zgodził się na to i wyjechał już do Brześcia.

Znów „odruch“

(Telefonem od naszego korespondenta)

Łódź. 12. 6. (G) W Rudzie Pabianickiej wybuchła sprzeczka między dwoma handlarkami Kujawską a Dunkelmannową. W pewnym momencie Dunkelmannowa rzuciła Kujawskiej kamień w głowę. Doznała ona ciężkich obrażeń i przewieziono ją do szpitala. Tymczasem na ulicy zebrał się tłum ludzi, który przyjął agresywną postawę wobec Dunkelmannowej. W mieszkaniu jej wybito wszystkie szyby. Przybyła policja aresztowała Dunkelmannową i rozprószyła tłum.

Rangi wojskowe ks. Windsoru

Londyn. 12. 6. PAT. Według informacji z wiarygodnych źródeł książę Windsoru zachowuje rangi admirała, marszałka polnego i marszałka lotnictwa. Jednakże na skutek abdykacji traci starszeństwo specjalne, do którego miał prawo będąc królem i które jest wyłącznie przywilejem monarchy

du“ zeskamotował — zapewne znowu w imię „słodkiej“ zemsty i skonstruowania tezy o „jednolitej“ opinii. Ano, można i tak.

P. S. Pismo nasze poczytuje sobie za zaszczyt, że do grona swych współpracowników zalicza może świetnego pisarza i wielkiego humanistę Pawła Hulka-Laskowskiego. Stwierdzamy jednak, że jest wierutnym fałszem, jakobyśmy kiedykolwiek „z dumą reklamowali“ artykuły otrzymywane od p. Hulki“, co w sposób nieprzyzwoity imputuje nam publicysta „Głosu Narodu“.

Włochy i Niemcy wracają do komitetu nieinterwencji

Londyn, 12. 6. (B) Posłowie Francji, Włoch i Niemiec zawarli wczoraj wspólnie z ministrem Edenem układ, wedle którego zapewniony został powrót Niemiec i Włoch do komitetu nieinterwencji. Układ ten przewiduje, że komitet nieinterwencji wyśle noty do rządów w Salamance i Walencji, w których to notach rządy te zostaną wezwane do utworzenia we wszystkich portach stref bezpieczeństwa, aby mogły w nich pozostawać bezpiecznie okręty neutralne. Rządy te mają ponadto przyrzec, że okręty te nie będą atakowane. Dalej, — w wypadku nowych incydentów mają zaatakowane

okręty prawo bronić się, jednak bez stosowania środków represyjnych. Wreszcie ustalone zostało, że po takim ataku zbierają się w Londynie przedstawiciele układających się czterech mocarstw dla powzięcia uchwały czy i jakie środki należy przedsięwziąć w tym związku.

Tekst not do rządu gen. Franco i do rządu w Walencji zostanie w poniedziałek przedłożony przewodniczącemu komitetu nieinterwencji lordowi Plymouth, który z kolei przedłoży je członkom komitetu. Po zatwierdzeniu tych not zbierze się komitet, który uchwali wysłanie ich po czym Rzym i Berlin powrócą do komitetu.

Katolicy niemieccy wysprzedają swe sanatoria

(Specjalna służba informacyjna „Now. Dzien.”)

Berlin, 12. 6. (B) Wczorajsze wydanie „Frankfurter Ztg.” zawiera ogłoszenie, w którym katolickie organizacje „Caritas” oferują do sprzedania szereg sanatoriów w Niemczech. Dobrze poinformowani obserwatorzy oświadczają, że sprzedaż ta jest konieczna dla zaspokojenia wysokich kar pieniężnych, jakie nałożone zostały na braci zakonnych, oskarżonych o przemykanie dewiz.

W stosunkach Watykanu do Rzeszy dotych-

czas nic się nie zmieniło. Oczekuje się jednak, że jeden z czołowych biskupów niemieckich uda się w najbliższym czasie do kanclerza Hitlera, z którym omówi obecną sytuację katolików w Niemczech.

Na jutro, w niedzielę spodziewane jest odczytanie przez biskupa berlińskiego Preysinga odpowiedzi na mowę „Mundeleinowską” ministra propagandy Goebbelsa.

Straszliwe macki Gestapo

(Specjalna służba informac. „Now. Dziennika”)

Zurych, 12. 6. (B) Spośród uczestników meczu futbolowego Niemcy—Szwajcaria, który odbył się dnia 2 maja w Zurychu, zostało obecnie 16 w Niemczech aresztowanych i wysła-

nym do obozu koncentracyjnego.

Aresztowani, w czasie swej bytności w Zurychu, gdzie poruszali się swobodnie, byli pilnie obserwowani przez wysłanników Gestapo.

Wydalenie komunistów niemieckich z Rosji

(Specjalna służba informac. „Now. Dziennika”)

Londyn, 12. 6. (B) Moskiewski sprawozdawca „Daily Herald” donosi, że liczni komuniści niemieccy, którzy po przewrocie hitlerowskim uciekli z Niemiec do Sowietów, zostali obecnie stamtąd wydaleny. — Dwudziestu dwóch dalszych komunistów niemieckich zostało w Rosji aresztowanych. Wśród nich znajduje się Heinz Neumann, który od r. 1929 do 1933 był czołowym członkiem komunistycznej

partii Niemiec i w roku 1934 został w Zurychu aresztowany, dalej b. poseł komunistyczny do Reichstagu Hermann Remmele i były przewodniczący komunistycznej organizacji młodzieży w Niemczech Willy Loew. Loew został aresztowany w niemieckiej republice nadwołżańskiej dokąd został wysłany dla celów propagandowych. Władze sowieckie oskarżyły Loewa o szpiegostwo i skazały go na 8 lat więzienia.

Wrażenie wyroku w Moskwie

Moskwa, 12. 6. (B) Wrażenie wyroku na Tuchaczewskiego i towarzyszy jest w Moskwie olbrzymie. Tysiące ludzi wystawało wczoraj przed kioskami gazetowymi, czytając chętnie sprawozdania z procesu. Wszystkie gazety drukują sprawozdania z procesu na pierwszych stronach, przy czym nie szczędzą oskarżonym

epitetów w rodzaju: „świnie, psy, trzeba was zastrzelić i wykląć!”

Znawcy stosunków sowieckich twierdzą, że nie może być mowy o tym, aby ludność sowiecka poddała w wątpliwość winę dygnitarzy wojskowych Z. S. R. R.

Dlaczego syjoniści z b. Kongresówki nie przystępują do reprezentacji żydostwa polskiego?

Warszawa, 12. 6. (A). W związku z utworzeniem reprezentacji politycznej żydostwa polskiego ogólne zainteresowanie budzi fakt, że do reprezentacji na razie nie przystąpił komitet centralny Organizacji Syjonistycznej w b. Kon-

gresówce. Jak podają, większość członków komitetu centralnego wypowiedziała się za przystąpieniem do tej reprezentacji, ale pod wpływem członków nie przebywających obecnie w Polsce i zamieszkałych stale zagranicą na razie

Jehoszua i Hinda z Weksmanów Klinghoferowie

zaślubieni

Joknaan, koło Hajfy w maju 1937
Osobnych zawiadomień nie wysyła się

Regina Częstochowska Eliasz Strom

Kraków

zaręczeni w czerwcu 1937

Osobnych zawiadomień nie wysyła się

Troski drobnego kupiectwa żydowskiego w Warszawie

Warszawa, 12. 6. (A) Prezydent miasta Starzyński przyjął delegację centralnego związku drobnych kupców w Polsce, która omówiła z prezydentem aktualne sprawy drobnego kupiectwa w Warszawie, a w szczególności położenie 300 handlarzy żydowskich, którym grozi utrata chleba z powodu realizowania planów regulacyjnych miasta. Delegacja poruszyła również sprawę utworzenia oddzielnych miejsc dla Żydów w halach owocowych na Placu Mirowskim.

P. prezydent miasta zainteresował się poruszonymi sprawami i przyrzekł załatwić je pozytywnie, zaznaczając przy tym, że zarząd miasta nie będzie się kierował żadnymi względami rasistowskimi przy załatwianiu tak aktualnych spraw.

Żydowskiemu domowi akademickiemu w Warszawie grozi zagłada

Warszawa, 12. 6. (A) Wśród działaczy żydowskich wielkie zaniepokojenie wywołała wiadomość, że Żydowskiemu Domowi Akademickiemu grozi poważne niebezpieczeństwo z powodu wielkich długów, które Dom Akademicki w swoim czasie zaciągnął i których wobec panującego kryzysu nie mógł zapłacić. Auxilium Maximum Judaicum, które, jak wiadomo, wybudowało ten dom — zwróciło się obecnie z prośbą o pomoc do tych setek studentów żydowskich, którzy kiedyś mieszkali w tym domu a obecnie zajmują stanowiska jako lekarze, inżynierowie, adwokaci itd. i dotychczas nie uregulowali długów, ciążyących na nich, które powstały wskutek niezapłacenia przez nich komornego. Dług ten ogółem wynosi 250 tys. zł i o ileby został zapłacony, dom zostałby uratowany.

KRONIKA LWOWSKA

Lwów, 12. 6. (B) W związku z zaniepokojeniem ludności żydowskiej z powodu ostatnich napadów na mieszkańców Lwowa, komisarz rządowy gminy dr Parnes interweniował dziś u starosty grodzkiego w sprawie bezpieczeństwa ludności żydowskiej w mieście a zwłaszcza w ogrodach, parkach i na placu powstawnym. Starosta oświadczył, że nie ma najmniejszego powodu do zaniepokojenia i że wydał jak najdalej idące zarządzenia, mające na celu utrzymanie bezwzględnej spokoju i bezpieczeństwa mieszkańców miasta.

Lwów, 12. 6. (B) W związku z wczorajszą interwencją delegacji rady miejskiej u bawiącego we Lwowie głównego komendanta policji generała Kordian-Zamorskiego dowiadujemy się, że policja lwowska zostanie wzmocniona o 100 posterunkowych i że w najbliższym czasie szkoła policyjna z Mostów Wielkich zostanie przeniesiona do Lwowa.

Lwów, 12. 6. (B) Wczoraj przy ul. Teatynskiej grupa osobników, wśród których znajdowało się trzech chłopców ubranych w mundurki gimnazjalne, dokonała napadu na powracających z pracy dwóch lakierników żydowskich i pobiła ich do krwi. Ponadto napadnięto także szereg innych osób oraz dwóch chrześcijan, których wzięto za Żydów.

komitet centralny trzyma się w rezerwie. Jak przypuszczają, w najbliższych dniach sprawa ta będzie ostatecznie zdecydowana.

Stanowisko Bundu także nie jest jeszcze ujednoznacznione, ale istnieją minimalne szanse, aby Bund do tej reprezentacji przystąpił.

Min. Komarnicki polemizuje z dyrektorem Międzynarod. Biura Pracy

Genewa. 12. 6. PAT. W dyskusji toczącej się na konferencji pracy nad raportem dyrektora Międzynarodowego Biura Pracy, zabral również głos przewodniczący polskiej delegacji rządowej minister Komarnicki, — wygłaszając dłuższe przemówienie.

Minister podkreślił w nim, że polityka społeczna każdego kraju winna być dostosowana do jego warunków gospodarczych i kulturalnych. Mówca przychyliła się do tej części konkluzji raportu p. Butlera, stwierdzając, że współpraca międzynarodowa jest koniecznym warunkiem trwałego postępu, ale wyraża żal, iż niektóre rozdziały raportu od dalają się niekiedy od zasad, będących nieodzownym warunkiem dobrego funkcjonowania międzynarodowej organizacji pracy.

Min. Komarnicki podkreśla, że zbytne generalizowanie potrzeb niekiedy jest niebezpieczne. Warunki życia, istniejące w kilku wielkich krajach o przeroście kapitałów i nader wysoko uprzemysłowionych nie mogą uzasadniać stosowania analogicznych metod społecznych i gospodarczych w innych krajach Europy. Polska naprzykład, stwierdza min. Komarnicki, pragnie pozostawać wierną miernikowi złota i nie może ona a-probować i ustępu raportu, polecającego porzucenie tego miernika.

Jeżeli chodzi o część raportu poświęconą analizie międzynarodowego położenia gospodarczego, delegat Polski podkreśla konieczność zorganizowanej i świadomej akcji rządów dla zapewnienia normalizacji stosunków ekonomicznych między narodami. — Współpraca winna być jednak rozszerzona na wszystkie dziedziny wymian międzynarodowych. Minister Komarnicki przypomina zeszłoroczne przemówienia wiceministra Rosego, wygłoszone na drugiej komisji zgromadzenia Ligi Narodów, w którym to przemówieniu poruszona została sprawa wolnej cyrkulacji ludzi, towarów i kapitałów. Jeżeli niepodobna dziś powrócić do dawnych form liberalnej organizacji gospodarczej, należy zdaniem mówcy dążyć przez skoordynowanie wspólnych wysiłków do wytworzenia nowych form wymiany międzynarodowej. Jeżeli jednak kraje bogate w kapitały posiadają w swych terytorialnych metropoliach, lub koloniach możliwości absorpcji znacznych ilości wytworów, izolują się od reszty świata, to jest zupełnie zrozumiale, że inne kraje pozbawione dopływu kapitałów i nie posiadające możliwości odpływu nadmiaru ludności, stosują metody autarkiczne. Rząd polski nie jest zwolennikiem autarkii, ale może mu być ona narzucona przez stosunki, panujące w położeniu międzynarodowym. Minister Komarnicki, nie może za tym zgodzić się z tym, ustępem raportu, który zawiera krytykę zarządzeń, dotyczących podwyżek celnych, kontroli dewiz, kontyngentów itp. ponieważ krytyka ta liczy się jedynie z interesami państw najbogatszych i silnie uprzemysłowionych. Także nie może się zgodzić mówca ze stanowiskiem dyrektora Międzynarodowego Biura Pracy w sprawie surowców. Wbrew twierdzeniu p. Butlera zagadnienie surowcowe, nie może być rozwiązane przez powrót do wolnej wymiany międzynarodowej. Istnieje bowiem oddawna dążenie zmierzające do rozwiązywania zagadnień gospodarczych w zamkniętym kole imperiów kolonialnych.

W tych warunkach zagadnienie surowcowe łączy się, zdaniem rządu polskiego, z zagadnieniem kolonialnym. Istnieją możliwości kooperacji terytoriów kolonialnych, które nie są obecnie dostatecznie wykorzystane. To zagadnienie posiada dla Polski szczególne znaczenie, nie tyle ze względów monetarnych, ile z powodu rosnącego wciąż zapotrzebowania na surowce kolonialne.

Minister Komarnicki omówił następnie zagadnienie demograficzne Polski, podkreśla, że przyrost ludności w Polsce wyniósł w 10-leciu od 1921—1931 — 4 miliony 893 tys. ludzi i był wyż-

szy, aniżeli przyrost w Niemczech. Wynikiem tego jest przeludnienie, które jeżeli chodzi o wieś, wyraża się cyfrą przynajmniej 5 milionów zbytecznych gospodarzo w wsi ludzi. Minister Komarnicki wyraża nadzieję, że Międzynarodowe Biuro Pracy znajdzie praktyczne rozwiązanie tego zagadnienia w związku z pracami, które organizacja ta ma rozpocząć przy współudziale państw emigracyjnych i imigracyjnych. Następnie omawia podjęte przez Międzynarodowe

PŁASZCZE gumowe i impregnowane
Przemysł — Linoleum Kraków, Rynek Gł. 10.

dowe Biuro Pracy próby, zamierzające do zapewnienia pewnych udogodnień dla ruchów migracyjnych. Rządowi polskiemu chodzi jednak nie tyle o ułatwienie ruchów migracyjnych robotników przemysłowych, czy rolnych, ale o stworzenie warunków umożliwiających kolonizację rolniczą w krajach posiadających terytoria niewyżyskane. Zagadnienie to jest przede wszystkim zagadnieniem finansowym, którego zbadaaniem winna się zająć organizacja międzynarodowa oraz państwa zainteresowane. Minister

Komarnicki omówił następnie poruszoną w raporcie p. Butlera sprawę zarobków robotniczych stwierdzając, że w Polsce nigdy nie stosowano polityki zmierzającej do ich obniżenia.

Paruzając sprawę walki z bezrobociem, mówca kończy, wyrażając nadzieję, iż w roku przyszłym zaznaczy się na konferencji pracy większa zgodność poglądów, aniżeli obecnie. „Musimy przez naszą akcję prewencyjną i skoordynowaną zapewnić istnienie i należą stopą życiową wszystkim narodom. Jedynie niezmiernie wysiłki nasze w tym kierunku będą w stanie spełnić to, co jest celem każdej organizacji międzynarodowej, to jest zapewnić pokój trwały i sprawiedliwy, liczący się z wielkimi zmianami, które dokonywują się wśród ludzkości“.

W dalszym ciągu dyskusji przemawiał przedstawiciel polskich pracodawców b. min. Szydłowski, który zwrócił uwagę na ścisłą łączność, istniejącą między stroną społeczną, a stroną gospodarczą zagadnienia. Byłoby niebezpiecznym dążyć do rozwiązywania zagadnień społecznych, nie licząc się z położeniem gospodarczym. Wszelki postęp społeczny uzależniony jest od rozwoju gospodarczego i uprzemysłowienia danego kraju. Najlepszym tego dowodem jest fakt zmniejszenia ilości ratyfikowanych konwencji dot. zagadnień społecznych w czasie kryzysu europejskiego. Obecna poprawa położenia gospodarczego stwarza warunki dla rozwoju ustaswodastwa społecznego. Jeżeli jednak Polska ma iść w parze z postępem społecznym, zaznaczającym się w wysoce uprzemysłowionych krajach, to musi jej być dana możliwość do osiągnięcia dalszego uprzemysłowienia.

Skandaliczne wybryki antyżydowskie na boisku K. S. Cracovii

Wczoraj w godzinach popołudniowych boisko K. S. Cracovia było widowiskiem skandalicznych wybryków antyżydowskich. Na boisku tym odbywał się mecz piłkarski o mistrzostwo Ligi Okręgowej między Cracovią a Makkabi.

Zawody stały pod znakiem brutalnej gry gospodarzy, których gracze w sposób wręcz skandaliczny polowali na kostki przeciwników, udaremniając wszelkie akcje przeciwnika, nie więc dziwnego, że pomimo zdecydowanej przewagi Makkabi uzyskała Cracovia w końcu prowadzenie.

Sprzył temu również niesłychanie wrogi nastój widowni, która bojowymi okrzykami antyżydowskimi dodawała animuszu graczom Cracovii, w końcu doszło do tego, że widzowie żydowscy, znajdujący się na miejscach stojących zostali zaatakowani łaskami i kamieniami. Poturbowani widzowie Żydzi zostali zmuszeni do ucieczki i częściowo opuścili boisko, częściowo zaś schronili się na trybuny.

I tutaj jednak nie panowała lepsza atmosfera. Okrzyki i wyzwiska stawały się coraz częstsze. Gdy jeden z graczy Makkabi kopnięty w nogę,

wił się w bólu, słychać było zewsząd: „zabrać tego trupa!“

W końcu doszło do incydentu, który zmusił drużynę Makkabi do opuszczenia boiska. Stojący za bramką sympatycy Cracovii ciągłymi okrzykami sprowokowali awanturę. Stojącego obok bramki kierownika drużyny Makkabi pobito, a jakiś „sportowiec“ kopnął bramkarza Makkabi. Na boisko wpadł bramkarz drużyny ligowej Pawłowski i uderzył pięścią w głowę kierownika sekcji Makkabi. Inny znów osobnik kopnął lewoskrzydłowego Makkabi Wohlfeilera.

W tym stanie rzeczy wśród pogroźek, wyzwisk, szturchańców drużyna Makkabi opuściła „gościnnie“ boisko Cracovii.

ODCZYT DRA ELIASZA TISCHA

W poniedziałek 14 bm. odbędzie się w sali Syjonistycznego Klubu Towarzystwo referat tow. dra Eliasza Tischa z Nowego Sącza n. t. „Sytuacja polityczna organizacji syjonistycznej przed XX Kongresem“. Początek o godz. 8.15 wiecz. — Wstęp wolny.

Los Tuchaczewskiego dotąd nieznany

(Specjalna służba informac. „Now. Dziennika“)

Moskwa, 12. 6. (B). Dotychczas nie jeszcze nie wiadomo o losie Tuchaczewskiego i reszty skazanych generałów.

Oficjalna agencja Tass donosi, że wczoraj odbyły się liczne zgromadzenia publiczne, zwolane przez organizacje komunistyczne. Kierowni-

kowi komisariatu dla spraw wewnętrznych Jewżowowi nadsyła się z licznych stron kraju rezolucje, w których wyrażane jest podziękowanie za to, że „to gniazdo szpiegów wojskowych zostało wykryte i oddane sądowni“.

Z ostatniej chwili

Wyrok śmierci na Tuchaczewskiego i tow. wykonany

Moskwa, 12. 6. PAT. Jak donosi agencja Tass wyrok śmierci wydany przez specjalne kolegium

wojskowe na Tuchaczewskiego i tow. został dnia 12 bm. wykonany.

POŁĄCZYSZ PRZYJEMNE Z POZYTECZNYM, odwiedzając: KLUB TOWARZYSKI „EZRY CHAL.“ MIESZCZĄCY SIĘ W PORZE LETNIEJ W PIĘKNYM OGRODZIE, PRZY UL. KARMELICKIEJ 34, TEL. 106-33. BUFET I KUCHNIA ścisłe rytualna pozostaje od 1. VI. pod kierownictwem pierwszorzędnych sili fachowych. — DOCHODY przeznaczone są całkowicie na zakładanie FARM ROLNICZYCH celem szkolenia w rolnictwie PIONIERÓW - CHALUCÓW przed ich wyjazdem do Palestyny. KAŻDYM GROSZEM zostawionym w przedsiębiorstwach i na imprezach „EZRY CHAL.“ przyczyniasz się do ODBUDOWY ŻYDOWSKIEJ PALESTYNY. —

Kronika krakowska

DYZURY LEKARZY I APTEK:

Dziś mają dyżur dzienny lekarze: Pleszowski Ignacy, Starowiślna 17, tel. 188-00, Redo Aleksander, Zamojskiego 29, tel. 182-57, Sokołowski Adam, Basztowa 24, tel. 142-04, Stern Natan, Stradom 27, tel. 178-25; — dyżur nocny: Aleksandrowicz Julian, Warneńczyka 14, tel. 189-99, Fischel Tobiasz, Krakowska 31, tel. 172-46, Pinkusfeldowa Regina, Sebastiana 7, tel. 116-83, Żabiński Robert, Szewska 22, tel. 182-68.

Dziś mają dyżur dzienny i nocny apteki: Grodzka 22, Flak Matejki 3, Wybickiego 1, Rakowicka 12, Dietla 36, Plac Zgody 18; — tylko dzienne: Szczepańska 1, Kościuszki 18, Długa 66, Mikołajska 4, Starowiślna 77, Kalwaryjska 27.

ROZDANIE NAGRÓD ZBIOROWYCH DLA SZKOLNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI PRZY K. K. O. MIASTA KRAKOWA

W dniu 11 bm. Sąd konkursowy zebrany w sali posiedzeń Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa przyznał Szkolnym Kasom Oszczędności szkół krakowskich szereg nagród za najlepsze wyniki na polu oszczędności za rok szkolny 1936-37 na ogólną sumę zł. 1.650.— spośród 103 szkół, których uczniowie składali na książeczkę S. K. O.

Nagrody otrzymało 25 zakładów, w następującej kolejności: I. nagrodę zł. 350 Szk. Powsz. Nr 33, im. Kr. St. Batorego, II. nagrodę zł. 250 Szk. Powsz. Nr 16 im. J. Śniadeckiego, III. nagrodę zł. 150 Szk. Powsz. Nr 20 im. Zb. Oleśnickiego, IV-V nagrodę po zł. 100 Gimn. im. dr. Hilfstaina i Gimn. VI, VI—XV nagrodę po zł. 50 Gimn. „Tachkemoni“, IX, III, szk. pow. Nr 3, 30, 56, 42, 22, 7, 34. Poza tym rozdano 10 nagród pocieszenia po zł. 20.—

Miarą oceny wyników był przede wszystkim procent oszczędzających, dalej ilość posiadanych książeczek, na ostatnim miejscu wysokość uskładanego kapitału.

WYSTAWA PRAC ARTURA GROTTGERA CIESZY SIĘ NIESŁABNĄCYM POWODZENIEM.

Wielkie powodzenie wystawy Artura Grottera świadczy o tym, że społeczeństwo umie cenić i zrozumieć dążenia oraz wysoki poziom artystyczny jednego z czołowych artystów polskich z połowy zeszłego stulecia.

Wystawa prac Artura Grottera urządzona w Oddziale Muzeum Narodowego im. Feliksa Jasińskiego przy ul. Szczepańskiej 11., otwarta jest codziennie w godzinach 10—14, wstęp 50 gr., dla wycieczek zniżki wydaje kancelaria Muzeum Narodowego w Sukiennicach.

PUBLICZNE POSIEDZENIE POLSKIEJ AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI

Na publiczne posiedzenie Polskiej Akademii Umiejętności, które odbędzie się dnia 15 bm. w Krakowie przybywają Minister Świętosławski jako reprezentant Pana Prezydenta R. P. i Marszałek Senatu Prystor.

AKCJA W SPRAWIE BUDOWY KLADKI NA WIŚLE

We wtorek 15 bm. godz. 7-ma wiecz. odbędzie się w lokalu Towarzystwa Właścicieli Realności Wielkiego Krakowa przy ul. św. Marka 20, zebrawanie w sprawie katastrofalnego położenia ludności zamieszkującej ulicę, przyległą do Starogo Mostu, a to skutkiem zniszczenia kładki.

Wzywa się zainteresowanych Właścicieli realności i lokatorów domów położonych obok Starogo Mostu o jawienie się punktualnie celem powzięcia uchwał w powyższej sprawie.

LECZENIE SANATORYJNE CZŁONKÓW UBEZPIECZALNI SPOŁECZNEJ

Ubezpieczalnia Społeczna w Krakowie podaje do wiadomości, że kontyngent dni leczenia sanatoryjnego dla ubezpieczonych w Krynicy, Iwonicy, Truskawcu i Busku został na rok bieżący już wyczerpany, wobec czego wnoszenie obecnie podań do Ubezpieczalni Społecznej na leczenie w tych sanatoriach jest bezcelowe.

Uczestnik wyprawy Doboszyńskiego zwarfował w więzieniu

Nieprawdziwa wiadomość

Wczoraj w godzinach wieczornych rozeszły się po Krakowie sensacyjne pogłoski, jakoby jeden z uczestników wyprawy Doboszyńskiego na Myślenice, skazany w procesie na 18 miesięcy więzienia, Wojciech Brożek dostał ataku szału w więzieniu i został odstawiony dla umysłowo chorych w Kobierzynie. Wiadomość wywołała poruszenie tym bardziej, że podał ją w sensacyjnej for-

mie organ zbliżony do „obozu Doboszyńskiego“.

Jak się z najbardziej miarodajnych źródeł dowiadujemy, wiadomość ta pozbawiona jest jakichkolwiek podstaw. Brożek przebywa nadal w więzieniu św. Michała i o jakichkolwiek objawach choroby umysłowej, u Brożka władzom więziennym nic nie jest wiadome.

Pięciu bandytów w mundurach policyjnych dokonało napadu rabunkowego

Na drodze z Ropczyc do Dębicy dokonano b. śmiałego napadu rabunkowego, na jadących do Dębicy na jarmark kilku kupców. Pięciu bandytów, przebranych za policjantów, pod pozorem poszukiwania przemy-

canych towarów obrabowało jadących z gotówki na ogólną kwotę 300 zł.

Policja państwowa aresztowała w związku z tym rabunkiem 7 osobników ze wsi Szkodnej, podejrzanych o udział w napadzie

NA CO LUDZIE CHORUJĄ?

W Wydziale Zdrowia Publicznego Zarządu Miejskiego w Krakowie zgłoszono w ciągu ubiegłego tygodnia następujące choroby zakaźne: płuca 10 wypadków, dur brzuszny 2, odra 19, krztusiec 3, róża 1, nagminne zapalenie przyusznicy 1.

NIEUCZCIWA SŁUŻĄCA

Wczoraj zgłosiła organom P. P. Szydłowska Ewa, zam. przy ul. Lubomirskich 29, że była jej służąca Szeląg Janina, odchodząc w dniu 15 V br. ze służby skradła 4 karty zastawnicze na biżuterię wart. 200 zł.

POŻAR W MLYNIE „ZIARNA“

W młynie „Ziarno“ przy ul. Zabłocie 25, na 1. p. z nieustalonych przyczyn powstał pożar w filtrach ssących powietrze. Wezwana straż pożarna ogień zlokalizowała. Szkoda na razie nieustalona.

UTONAŁ WE WIŚLE

Wczoraj w godzinach popołudniowych niejaki Jan Maldek, zamieszkały w Skotnikach kapali się we Wiśle koło Pychowic. W pewnej chwili zaczął tonąć, znikając pod powierzchnią wody. Zawczwana straż ratunkowa po krótkich poszukiwaniach wydobyła z wody topielca.

MORSZYN—ZDRÓJ

Dr. ZYGMUNT WEINDLING
ordynuje willa „Orion“

— ŻYDOWSKIE TOWARZYSTWO GIMNASTYCZNE sekcja pływacka zawiadamia, że zgłoszenia na naukę pływania przyjmuje sekretariat ul. Skawińska Boczna 13 od 8—9 wieczorem.

— I. KURS PLYWACKI dla pań oraz dla panów rozpocznie się 15 czerwca, w pływalni Parku Krakowskiego. Zgłoszenia w sekretariacie Z. T. G.

— Z POWODU NISKIEGO STANU WODY wycieczka „Ezry Chalucowej“ i Sekcji Wiosłarskiej „Makkabi“ statkiem do Tyńca odwołana została na niedzielę 20 bm.

— BEZPŁATNY PROPAGANDOWY KURS KOSZYKÓWKI I HAZENY dla dziewcząt od lat 14—17 organizuje Sekcja Pań Makkabi. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat ul. Jagiellońska 10, codziennie od 20.30—21.

— SEKCJA PLYWACKA MAKKABI urządza kursa pływackie zbiorowe i indywidualne. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat przy ul. Jagiellońskiej 10 od 20.30—21.

— „HASZOMER HADATT“ Dziś o 8 wiecz. raport gniazda w lokalu ul. Dietla 11.

Dr. S. EDELMAN

ordynuje jak zwykle
w TRUSKAWCU willa ARKADIA

17-letnia dziewczyna pod kołami pociągu

Pociąg osobowy, jadąc z Częstochowy do Kielc, najechał na 17 letnią Stefanię Marzec którą przewieziono do szpitala w Kielcach w stanie b. ciężkim.

Zwłoki wisielca w lesie

W lesie obok Sławkowa policja znalazła wiszące na drzewie zwłoki mężczyzny. Po sprawdzeniu dokumentów powieszonym okazał się 32-letni Józef Cieślak, z pow. będzińskiego. Prawdopodobnie popełnił on samobójstwo pod wpływem nieuleczalnej choroby, na jaką cierpiał, oraz depresji psychicznej.

Z TEATRU, LITERATURY I SZTUKI

— Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś wieczorem po raz 5-ty świetna sztuka J. Iwaszkiewicza „Lato w Nohant“, w której gościnnie występują: znakomita artystka Maria Przybyłko-Potocka, niezrównana odtwórczyni roli George Sand i Zbigniew Ziembiński, żywa zda się postać Chopina. Jutro, po cenach niższych, zabawa i komedia Beaumarchais'ego „Wesele Figara“ w premierowej obsadzie. We wtorek „Dom osaczony“ P. Frondaie'go, w opracowaniu scenicznym reż. J. Karbowskiiego z Zofią Jaroszewską, W. Nowakowskim, Modzelewskim, Macherskim, Burnatowiczem w rolach głównych.

— DZIŚ „MIKOŁAJ KOPERNIK“ L. H. MORSTINA NA WAWELU. Dziś wieczorem o godz. 20-tej ukaże się na dziedzińcu zamku wawelskiego wielkie widowisko L. H. Morstina „Mikołaj Kopernik“, w którym udział bierze 240 osób.

— Z TEATRU „BAGATELA“. Świetna, dowcipna i na wysokim poziomie rewia pt. „Zabawa na całego...“ powtórzona będzie dziś o godz. 3, 5, 7 i 9 w znakomitej obsadzie z Wolińskim, Dęską, Welinem, Bergielską i Moranem.

— STOW. MŁODYCH MUZYKÓW urządza dziś „Wieczór Młodych Talentów“, w którym wezmą pp. Ulakówna, Kalka, Radzik i Kwartet Uczniów Konserwatorium. Początek godz. 17.

REPERTUAR KINO I TEATRÓW

ADRIA: „Dziki ścieżki“ (Paula Wessely)
APOLLO: „Morokko“ (Marlena Dietrich Gary Cooper)
ATLANTIC: „Płocioraczki kanadyjskie“ (Jean Hersholt, Sune Lang) i „Włodeń — Londyn“ (Ryszard Tauber).
BAGATELA: „Pokój 309“ (Franchot Tone, Una Merkel) oraz rewia pt. „Zabawa na całego“
DOM ŻOŁNIERZA POLSKIEGO: Bohater (Wallace Beery)
PROMIEN: „Walc królewski“ (film niemiecki)
STELLA: „Rok 2000“ i „Rece na stole“
SZTUKA: Jak się kończy miłość (Paule Wessely)
WANDA: „Świecznik królewski“ (Sibille Schmitz, Karol Ludwih Diehl, Freddie Czepa).
UCIECHA: Walc nad Nową (Hörbiger, Lingen)

Najbardziej rozpowszechnione
w Polsce!

Doświadczenie dziesiątków lat, najsłabsze surowce, największa staranność w produkcji, a przy tym niezmienna doskonałość gatunku — to wszystko uczyniło to Mydło Jeleń Schicht tak znanym i cenionym w całej Polsce.

MYDŁO JELEŃ SCHICHT

WYRÓB KRAJOWY

Kupno

NOSZONA garderobę kupuje płacąc najlepsze ceny. Goldberg, Gazowa 11. Tel. 168-21. 2376g

KUPUJĘ używaną garderobę, płacąc najwyższe ceny. Chaim Jaronowski, Waska 12 tel. 147-19. 2386g

Sprzedaz

WYTWORNIA torebek damskich posiada na składzie najnowsze fasony — przyjmuje również zamówienia. Wachstock Krakowska 5. 2708k

PIERWSZORZĘDNE urządzenie sklepowe do każdego działu tania sprzedam. Zgłoszenia Adm. Nowego Dziennika pod „Korzystne“ 2605g

MODNE eleganckie przybrania: wsady, kołnierzyki, kwiaty, broszki, spiczki. Modele wiedeńskie. Ceny przystępne Hotel City, pokój 54. 2613g

MEBLE nowoczesne, szafy kombinowane, sypialnie, jałalnie, najtaniej. Kraków, BRACKA 13. 3462k

PRZED WYJAZDEM zakup bieliznę damską, dziecięcą oraz konfekcję dziecęcą Wytwórnia Obstander Rynek 11. 3453k

LODOWNIE — chłodnie polecane na spłaty „Ideal“, Katowice Słowackiego 20. — 2593k

MASZYNY do pisania, nowe, używane, gwarantowane, okazjnie sprzedaje „Remont“, Katowice, Dworcowa 13. 1494k

ODCISKI usuwa niezawodnie „RIGO“, 50 groszy. Drogeria SCHAPSENSOHN Kraków, Plac Nowy. 471k

PLUSKWI ciepł doszczętnie oryginalny, płyn **JOE** Drogeria SCHAPSENSOHN, Kraków Plac Nowy. 1121k

KOSZULE SPORTOWE — **KROJ WIEDENSKI!** **KRAWATY WYTWORNE NAJTANIEJ POLECA:** „AU BON MARCHÉ“ — **KRAKÓW, GRODZKA 13.**

LODOWNIE nowoczesne „Fridor“. Rewelacyjnie niskie ceny zł. 57.50. Gotówka, ratami. Dom Handlowy KRISCHER Kraków, Floriańska 9. 2979k

OKAZJA! PONCZOCHY: Naturalny jedwab zł. 2.95, matowe bez skaży 1.45 luksusowe matowe 1.95. **KOSTIUMY KAPIELOWE** z impregnowanej wełny. — najnowsze fasony 5.49. **Komplety jedwabne 6.90.** Horowitz, Kraków, Grodzka 59, Szeroka 11. 3178k

UNDERWOOD maszyny do pisania walizkowe, najnowszej konstrukcji. Reprezentacja i wyłączna sprzedaż: Ignacy Gross i Spółka Kraków, Starowisła 1. telef. 121-90. 412k

MEBLE kuchenne, przedpokojowe, pokoje dziecięce, mieszkalne, gwarantowanej jakości — najtaniej Kraków, Bracka 6. 3504k

NA upały bluzeczki i garnitury siatkowe niżej cen fabrycznych, EGA Kraków Szewska 23. 2996k

BIURO RUBINA. Kraków Wielopole 26, Tel. 171-78. **OKAZJA!** Dom nowy — czteropiętrowy, komfortowy, 26 ubikacyj, dochód 16.800 rocznie cena 100.000 gotówką 75.000.— **DOM** nowy, trzypiętrowy, komfortowy, 24 ubikacyj, dochód 8.000.— cena 90.000, gotówką 60.000, reszta długoterminowy dług. Wielki wybór realności. Obsługa solidna. 3502k

BIURO „Merkur“ Kraków, Dietla 59, tel. 176-89.

KAMIENICA nowa trzech piętrowa pełnokomfortowa centrum. Pożyczka długoterminowa, dopłata 80.000 **KAMIENICA** trzypiętrowa nowoczesny komfort, pożyczka Banku Gospodarstwa dopłata 60.000.

KAMIENICA jednopiętrowa mieszkania kilka wielkich hal fabrycznych w Krakowie gotówka 25.000. Wielki wybór Realności oraz Parcel budowlanych. 3476k

WILLE w Bielsku, nowoczesnie budowaną, 6 pokoi, ogród, natychmiast do objęcia — tania sprzedam. Zgłoszenia „Willa“, Kraków, Skrytka poczt. 253. 3490k

OKAZYJNIE do sprzedaży jadalnia w bardzo dobrym stanie. Zgłoszenia między 8-9 rano, telef. 163-87. 2564k

SPRZEDAM wypożyczalnię książek, centrum Krakowa, 3.500 egzemplarzy. Cena 5.500. Zgłoszenia: Rakowiecka 19 cukiernia. 3506k

ZAPROWADZONA hurtownia naczyń do odtapiania. Zgłoszenia do Adm. N. Dziennika pod „Okazja“. 2604g

TAPCZANY, otomany, fotele, poduszki materacowe itp. najtaniej Goldschmidt Krzyża trzy. 1153g

KRAWATY stare przetarte przerabiam na nowe Podzamcze 22 ofic. II piętro, m. 10. 1273g

**REKLAMA
DŹWIGNIA
HANDLU ..**

Tow. „OGNIKO PRACY“ W KRAKOWIE, SKAWINSKA-BOCZNA 7 WPISY DO

- 1) Gimnazjum Krawieckiego
- 2) Średniej Szkoły Zawodowej
- 3) Na Kursy Gospodarstwa Domowego

przyjmuje się w kancelarii szkolnej codziennie od 11 — 1. Telefon 158-21 — Żądać prospektów — Przy szkole internat.

Matrymonialne

SWIATOWEJ sławy swat Hammer przeniósł swoje biuro m. 1 PARTER TELEFON 125-86 Kojarzy szczęśliwie małżeństwa. Setki dziękczynnych listów.

PIĘCZDZIESIĘCIOLETNI wdowiec, bezdzietny, kulturalny, zamożny pozna panią, wdowę, rozwódkę. Cel matrymonialny. Łódź, Skrytka 509. 2610g

30-LETNI technik włókienniczy, kierownik fabryki sukna, wyższe wykształcenie zawodowe i akademickie, chciałby się ożenić z panną do lat 25, słusznego wzrostu, możliwie brunetką, najchętniej akademicką. Celem założenia własnego przedsiębiorstwa posag około 70.000 wymagany. Zgłoszenia kierować do Adm. Nowego Dziennika pod „801.645“. 2612g

KATOWICE. Samodzielny inteligent pozna młodą, — przystojną, wybitnie inteligentną w celu matrymonialnym. Listy — Katowice, poste restante pod „21“. 3478k

Różne

FRYZJER DAMSKI z Berlina pracujący przy pl. Szczepańskim, pracuje obecnie w firmie „Bristol“ Pl. Mariacki 9, tel. 126-54. 3448k

3,50 czyszczenie ubrania — 10 gr. pranie kołnierzyka PERLA Centrala WOLNICA 8. 1773g

SMACZNE obiady po założonej cenie wydaje się. — Dietla 111/I p. m. 1. 1773g

W NIEDZIELE dnia 13 czerwca 1937 o godz. 5 wieczór odbędzie się w lokalu przy ul. Józefa 12/I p. — **WALNE ZGROMADZENIE** Stow. Tomche Cholim, na które swych członków zaprasza Wydział 2569

CZYŚCI sufity, ściany. Zakład tapicerski L. Goldfingera, Kraków, Kościuszki 32, tel. 170-49. 2437g

TAPETY Salubra — Tekko, Kraków, Kościuszki 33 tel. 170-49. 2437g

DRYKERSKIE (wyłączone) roboty z różnych metali wykonuje po cenach umiarkowanych Wytwórnia „HERZOG“ Kraków, Berka Joselewicza 2. Telefon 163-07. 3507k

FORTEPIANY, PIANINA STROI, NAPRAWIA najtaniej Rom, Bożego Ciała 10, telefon 143-79. 322k

WPISY

PRYW. GIMNAZJUM KOED. im. Ks. Hugona KOLLATAJA z pełnymi prawami szkół państwowych w Krakowie ul. Czapskich 5

przyjmuje wpisy uczniów i uczenie codziennie od godz. 9—13-tej.

Lokal szkolny nowoczesnie urządzone, pracownice naukowe, opieka lekarska: lekarz, lekarka, dentysta.

Z prawami szkół państwowych

Gimnazjum Koedukacyjne Liceum Ogólnokształcące Szkoła Powszechna

Tow. Szkół Żydowskich w Sosnowcu, ul. Sadowa 6, tel. 616.51 przyjmuje

WPISY

Egzamin do gimnazjum rozpoczyna się 17 czerwca br., do liceum dnia 22 czerwca br. 3222k

NAJNOWSZY WYNALEZEK dla cierpiących na

PRZEPUKLINE

Cierpiący na przepuklinę mają sposobność odwiedzić zakład M. TILLEMANA w Krakowie przy ul. Szlak 39. tel. 156-27 zaszczytnie znane go w całej Polsce specjalisty z trzydziestoletnią praktyką i wynalazcy nowego systemu opatent. bandaży, stosujący je z najlepszym i najradykał- — najpóźniej opatent. — Liczne podziękowania i świadectwa lek. świadczą o uznaniu jakim się cieszą te bandaże u cierpiących na przepuklinę. **PROSZĘ ZADAC BEZPŁATNYCH PROSPEKTÓW.** Udoskonalone pasy na wszelkie dolegliwości brzuszne i pooperacyjne.

KORZYSTAJCIE Z DNI KRAKOWA!

Dla odwiedzających w tym czasie znaczne zniżki. 2728k

OSTRZEGA SIĘ przed różnymi rzekomymi specjalistami, którzy ogłaszają, że wyrabiają opatentowe bandaże. Stwierdza się, że ci do tego prawa nie mają, gdyż nie posiadają patentów (wynalazków). I aby zmylić naiwną publiczność nasładowy mój przez U. Pat. Rz. Polskiej opatentowany bandaż, ogłoszenia i druki, zaco pociągnięci będą od odp. sądowo-karnej.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Krakowie ogłosiła w Monitorze Polskim Nr 129 rb. przetarg publiczny na rozwój węgla deputatowego do mieszkań pracowników kolejowych z Parowozowni w Krakowie Płaszowie, z terminem składania ofert do dnia 26 lipca 1937 r. godz. 12. 2271

Książka

**M. GEBIRTIGA
MEINE LIEDER**

(52 piosenek z nutami) do nabycia u autora, Kraków, Berka Joselewicza 5 m. 12. 344g

FARBEN — LAKIERY specjalne najtaniej „FARBBLASK“ Kraków, Kalwaryjska 29, tel. 149-79. 344g

Restauracja „ROYAL“ Ma pięknie położone weranda wśród plant podajemy pierwszorzędne obiady jarażki z 3 dan po zł 1.50. — Śniadania wiodące i pełne kolacje po zł 1.— i Kawiarnia — wia a vis Wawelu — Restauracja mięsa czynna przez cały dzień.

Zdrojowiska

RABKA. Pełnokomfortowy pensjonat „SHIRLEY“ — (Willa „Gracja“) parkiety — łaźienki — bieżąca woda — weranda — tarasy. Piękne położenie — pod zarządem **ANIUTY WACHSMAN ORLINSKIEJ** przyjmuje **DZIECI** młodzież Opieka pedagogiczna i lekarska Plastyka, gimnastyka zdrowotna w ogrodzie. Zgłoszenia Aniuta Orlińska Kraków, Rynek 32. 2571g

PENSIJONAT DLA DZIECI W **RABCE** pod kierownictwem **ZOFII NATANSONOWEJ** otwarty od 20 czerwca Zgłoszenia Natansonowa — Kraków Potockiego 13 od godz. 19—20, tel. 169-87. 2588g

RABKA: pensjonat „Lilia“ dla dzieci: przyjmie dzieci od 4—15 lat. Zgłoszenia Mgr. Wild, Kraków, Przemyska 3, Tel. 107-64. 2608g

RABKA. Pensjonat — „LEŚNICZANKA“. Nowy zarząd. Pokoje słoneczne, weranda, taras. Woda bieżąca, radio, patefon, telefon. Położenie piękne e. bok parku, łaźienki. Kuchnia obfita rytualna. Ceny przystępne. 2181g

RABKA „PALACE“ LUKSUSOWY PENSIJONAT CAŁOROCZNY pod nowym zarządem **PAULINY KEBNEROWEJ**, Tel. 325. 2740k

RABKA — Pensjonat — „OPIEKA“, pod zarządem **HOCHMANOWEJ i STRASSEROWEJ** Tel. 326. Zgłoszenia: Kraków, Tel. 185-19. 2909k

RABKA — ZDROJ Pełnokomfortowy pensjonat — „ELIASZÓWKA“ obok łaźienki pięknie położony, pokoje z werandami, taras, ogród. Pod zarządem B. Grawiów. 2878k

RABKA. Pierwszorzędne, pełnokomfortowe **PENSJONATY STORCHOWEJ** — „JANINA“ tel. 260, — „JEDYNACZKA“ — tel. 273 otwarte cały rok. Bieżąca ciepła i zimna woda w pokojach. Łazienki i tarasy na wszystkich piętrach. — Ogród, polana, las. — Będzkonkurencyjnie wykwinna kuchnia rytualna. **CENY W I. SEZONIE BARDZO NISKIE.** 2300k

RABKA — Pensjonat „PROMIEN“ pod zarządem Scherer - Rebenowej poleca pokoje słoneczne z werandami, bieżącą wodą, kuchnia wykwinna. Przyjmuje się dzieci pod opiekę fachowych sił pedagogicznych telefon 146. 3120k

RABKA. — Pensjonat „MARIA“. Centrum. Kuchnia wykwinna rytualna, poleca pokoje słoneczne z werandami, polana, obsługa pierwszorzędna. — Błońska - Vogelhut. 3484k

RABKA. Pełnokomfortowy pensjonat „UCIECHA“ położenie centralne, pod nowym zarządem Drowej **Busmakowej**, poleca pokoje słoneczne, weranda, tarasy, woda bieżąca. Kuchnia wykwinna dietetyczna. Ceny umiarkowane. 3486k

RABKA. — Pensjonat **BRAUNFELD** — willa „NIESPODZIANKA“. Pokoje komfortowe z wykwinną kuchnią rytualną, poleca się. 3485k

WILLA „LUBICZ“ RABKA ZDROJ Nowy świat poleca 20 pięknych słonecznych pokoi gustownie umeblowanych. Wykwintna kuchnia. Niskie ceny. 2561g

SZCZYRK willa „BAJKA“ poleca od 15 maja duże słoneczne pokoje. Obszerne ogród. Duża nowo-wybudowana jadalnia. Kuchnia ściśle rytualna pod zarząd dem **B. WOLFOWEJ**. 2465k

SZCZYRK — Pensjonat „Hanka“ poleca od 1 czerwca duże słoneczne pokoje z ogrodem graniczącym z lasem, kuchnia ściśle rytualna pod zarządem **B. Mandelbaumowej** 2560g

ZAKOPANE — pensjonat „UCIECHA“ DLA DZIECI do lat 16, pełnokomfortowy, słoneczny ogród, opieka lekarska i pedagogiczna Zgłoszenia: Mgr. Dunka **KERNER**, Kraków, Floriańska 15, tel 147-97 godz. 6-7 oraz inż. **GENIA LEUCHTEROWA**, Zakopane „Uciecha“. 2568k

ZAKOPANE. — Pensjonat „Diana“ Zamojskiego. Piękne położenie. Pod zarządem **Dory Gutmanowej** poleca słoneczne pokoje z pełnym komfortem. Wykwintne utrzymanie. Wyda je również obiady. Ceny przystępne. 3473k

ZAKOPANE. Pełnokomfortowy pensjonat „PORANEK“ **Erny LILIENTHAL** otwarty cały rok. Ceny niższe. 1930k

ZAKOPANE. Pensjonat „IRUSIA“ w Białem. — Bałtnerowej, wykwinna kuchnia rytualna, przyjmuje zgłoszenia. 3074k

ZAKOPANE. TANI ryczałtowy pobyt dla **DZIECI i MŁODZIEŻY** w pensjonacie „OPIEKA“ **DROWEJ BLOCHOWEJ**. Zgłoszenia: ul. Tomaszka 18. 2799k

KRYNICA. PENSIJONAT „RENEANS“ A. SILBERÓW Tel. 264 komfortowy, renomowany dom w centrum naprzeciwko Nowych Łazienek, poleca się **P. T. Gościom.** 2544k

JORDANÓW MAŁEJOWA. Tani niekropujący, miły pobyt zapewnia pensjonat **Klapholz**. Kuchnia wykwinna na rytualna. Radio, patefon 2567k

AKADEMICKA KOLONIA W KRYNICY Zjedn. Akademików Syjon. „Lamatarah“ **POCZĄTEK I TURNUSU 15 CZERWCA** br. Kolonia mieści się w pensjonacie „Akacja“, blisko stacji, łaźienki i deptaka. Pokoje 2- i 3-osobowe, światło elektryczne. Wikt pięciocierazowy, na życzenie dietetyczny. Plaża, polana, las. Opieka lekarska dr. Wolfa. Ugi w kuracji i kolejowe. Opłata za pobyt 4-tygodniowy — zł. 120.— 2-tygodniowy — zł. 60.— **INFORMACJE, ZAPISY I PROSPEKTY:** Centrala **Z. A. S. „Lamatarah“**, Warszawa, Mariańska 8, m. 4; oraz od 13 bm. w Krynicy — pensjonat „Akacja“. Prowinca winna załączyć znaczek pocztowy na odpowiedź. 3228k

KRYNICA. — Pensjonat „GRAND“ poleca słoneczne, komfortowe pokoje, wykwinna rytualna kuchnia. Polana do leżakowania. — Radio. 2794k

KRYNICA. Pełnokomfortowy pensjonat „Podhale“ w centrum, ciepła i zimna woda w każdym pokoju poleca się **R. Brandowa**. 3224k

KRYNICA — pensjonat „BAJKA“ Centrum tel. 294 nowoczesny komfort, balkony, polana, kuchnia wykwinna, tani sezon wioesenny. Drowa **Lówowa i G. Gollerowa**. 2392k

KRYNICA — Pensjonat „Marta“ przy „Kryniance“ t. telefon 287. Ogród — polana. Zarząd **Braunówna**. 3566k

RYTRO nad **Popradem** — Pensjonat i Restauracja — **Schwidów** tel. Nr. 8. Poleca pokoje słoneczne z balkonami piękny ogród, taras, obok kort tenisowy, plaża, światła elektryczne, Kuchnia smaczna, rytualna na żądanie dietetyczna. Zgłoszenia **Schweid, Rytro**. — 2597k

RYTRO. Znany Pensjonat „ESPLENADE“ pod zarządem **Henryka Paperlego** poleca słoneczne pokoje z pięknymi widokami na góry. Całodzienne obfite utrzymanie, ceny umiarkowane światła elektryczne — plaża, kort tenisowy, dancingi. Zgłoszenia przyjmuje Zarząd, Telefon Nr. 4. — 3201k

RYTRO. Prowadzą jak rok rocznie pensjonat dla młodzieży. Opieka troskliwa, lekarska. Kuchnia smaczna obfita. Ceny przystępne. **Reinhold, Starowiślna 60.** 2607g

ZEGOCINA między **Bochnią**, **Limanową** i **letniskiem**, czaruje okolica podhalańska, otoczona górami, lasami 600 m. n.p.m. Począta w miejsc. Baseny kąpielowe. Kuchnia wykwinna rytualna. Zgłoszenia **Aftergutowa, Kraków, Wawrzynca 32.** 2591g

KROSCIENKO n/d Pensjonat „**KWIATEK**“ **R. Przeworskiej** poleca słoneczne pokoje. Ogród — Plaża. — Wykwintna kuchnia rytualna. 2179g

UWAGA LETNICY UWAGA! Od 15 czerwca br. uruchamiamy przewóz rzeczy samochodami do miejscowości: **Bystra - Szczyrk** — **Ustrón — Wisła**. Obsługa szybka. Ceny przystępne. **Ruch Śląski, Katowice**, — **Tylna Mariańska 9, Telefon 350-10.** 3443k

JURATA — Pensjonat „Bałtyk“ **Luby Szabryńskiej** czynny. Komfort — ocean. 2552g

BARDZO ważne dla Pań przed wyjazdem na letniska zaopatrzyć się w środki do usuwania zbytecznego owłosienia s. ejalny „Razol“ dla Pań i „Bellet“, który usuwa owłosienie z cebulka, próba bezpłatna. **Schönwald Dietłowska 51.**

PIWNICZNA — ZDROJ nad **Popradem** — Pensjonat „Pawliczanka“ blisko łaźienek kąpiele mineralne, borowinowe, rzeczne i słoneczne. Kuchnia wykwinna, rytualna. Zarząd: **Barron i Molkner.** 2318g

MONTECATINI TERME

OBOK FLORENCJI (ITALIA)

Światowej sławy uzdrowisko — cieplice przy chorobach wątroby, żołądka, jelit i przemiany materii Sezon 1 kwietnia — 30 listopada.

200 hoteli wszelkich kategorii. Wielkie nowoczesne zakłady do gorących kąpiei źródłanych. — Kąpiele mułowe. — Spektakle teatralne, konkursy sportowe, rozrywki. 50% zniżka kolejowa Informacje przez: **UFFICIO PROPAGANDA-MONTECATINI TERME** i większe biura podróży

NAD MORZE do pensjonatu zabierze ograniczoną grupę młodzieży szkolnej **Mgr. Greismana** nauczycielka szkół średnich. Zgłoszenia **Kraków, Felicjanek 16 m. 4. 18 1/2—20 1/2.** 2371g

USTRÓN. — Pensjonat „Wesoła“ **Finkelsteinowej** tel. 67. Kuchnia wykwinna, obfita, bardzo urozmaicona 3073k

USTRÓN. Pensjonat — „Trzy Róże“ **TEL. 41** poleca słoneczne komfortowe pokoje z bież. ciepłą i zimną wodą. Pierwszorzędna kuchnia **RYTUALNA** pod fachowym kierownictwem. Duża sala jadalna ogród w pobliżu plaża i las. Ceny na maj i czerwiec niskie. **ZARZĄD.** 2597k

USTRÓN. Pensjonat — Restauracja — **Dancing — Bar** — **Maksymiliana Brettnera** poleca słoneczne pokoje z utrzymaniem. Ceny przystępne. Kuchnia warszawska i wiodąca. — Największy i najwytworniejszy lokal rozrywkowy. Zgłoszenia na pokoje przyjmuje właściciel. Telefon 34. 3201k

TRUSKAWIEC — ZDROJ pensjonat „**ANASTAZJA**“ pod zarządem **APT. LEWIEROWEJ**. Centrum Diety ściśle w/g ordynacji lekarzy. Ceny umiarkowane. 3071k

KOLONIE TOWARZYSTWA RYGOROZANTÓW. PIWNICZNA — ZDROJ — CZYNNA JUŻ OD 5 CZERWCA! Najpiękniejsza miejscowość w dolinie **Popradu** niedaleko **Zegiestowa**, **Muszyn** i **Krynicy**. Piękna willa z własnym ogrodem, boiskiem i plażą. Ryczałt kuracyjny, obejmujący 4-rotynodniowe pomieszczenie z wyżywieniem, 10 kąpiei mineralnych, wzgl. borowinowych, taką kuracją oraz ordynację lekarską z 125.—.

KRYNICA piękna willa „Pałacyk“ przy ul. **Pulańskiego** tuż pod lasem niedaleko nowych łaźienek **Turnus 4-rotynodniowy** zł. 110. **ZAKOPANE** w pięknej willi na **Harendzie** nad **Dunajcem**, który w tym miejscu umożliwia kąpiele. Wydzielni dla początkujących i zaawansowanych. **Turnus 4-rotynodniowy** zł. 92.—.

JAREMCZEK komfortowy budynek przy głównej plaży, własny park 2-morgowy boisko dla ćwiczeń i gier sportowych. **Turnus 2-rotynodniowy** zł. 97.—. Wyżywienie na wszystkich kolejnych pierwszorzędne 5-cio razowe, na żądanie dietetyczne. Uczestnicy kolonii korzystają z wszelkich ulg i zniżek przewidzianych dla tego rodzaju imprez, w szczególności korzystają uczestnicy z zniżek kolejowych. Zgłoszenia i informacje: **Towarzystwo Rygorozantów, Lwów, ul. św. Tefesya 26a, Tel. 230-41.** W razie zapytania pismem uprasza się załączyć znaczek na odpowiedź. 3229k

TRUSKAWIEC „DIANA“ Felda gruntownie odnowiona, ciepła i zimna woda w każdym pokoju, duży taras, balkony, radio, telefon. Kuchnia rytualna, wykwinna, obfita, dietetyczna. W czerwcu ceny niższe. 2933k

ZEGIESTÓW — pensjonat „**Poprad**“ poleca pokoje słoneczne z balkonami. Kuchnia rytualna. **Hochhäuser** 2592g

ZAWOJA „Jaworzynka“ — poleca pokoje słoneczne z balkonami, wykwinne utrzymanie. 3154k

W **ZAWOJI** w najpiękniejszym zakątku jeszcze pokoje z kuchniami do wynajęcia. Tel. 158-64 2615g

MUSZYNA. NOWOOTWAR TY PENSIJONAT „WIDOCZNA“ POD ZARZĄDEM **GROSSÓW POLECA SIĘ.**

MUSZYNA — ZDROJ. Pensjonaty: „**IRENA**“ i „**ZONKA**“ Centrum. Komfortowe. — Polecają: **Freudowa — Günsberg.** 2559k

IWONICZ • ZDROJ. Pierwszy pełnokomfortowy pensjonat „**LEONIA**“ — „**MARGARZATA**“ tel. Nr. 41 poleca pokoje z balkonami, bieżącą ciepłą i zimną wodą. Centrum **Zakładu.** Wykwintna kuchnia rytualna. — Zarząd **Ch. STERN.** 3487k

JORDANÓW. NAPRAWA Pierwszorzędny **PENSJONAT „SWIT“** pod zarządem **HERMANA KEHA** otwarty. Pokoje słoneczne, kuchnia wykwinna, obfita, ściśle rytualna. 3488k

DOKĄD JEDZIESZ? Do pensjonatu „**PODOLE**“ w **Zakopanem**, ponlewa jest to pensjonat komfortowy, pokoje słoneczne, kuchnia smaczna rytualna. Ceny niskie. 3497k

Różne

POMOST DO SZCZĘŚCIA. TO LOS Z KOLEKTURY ZYD. INWALIDÓW, KRAKÓW, GRODZKA 59, TEL. 159-31. 3206k

STARA garderobę męską samienia na pierwszorzędne materiały bielskie. Na wzwanie telefoniczne posyła do domu **KOZŁOWSKI**, Telefon 148-62. 1905k

P. E. 37. Podejmij list i przesyłkę. Nie śmiej się przy odbiorze. Będiesz mi wdzięczna, gdy zobaczysz, jak cudowny polak nadaje obuwia pasta **Erdal**. — Oczekujcie więc odpowiedzi. **Cz. Z. 37. Tajemnica: Użyj** jak najmniej pasty **Erdal**, ale polerować miękkim sukniem aż do lśniącego połysku. 3058k

WYTWORNIA mebli nowoczesnych i Zakład art. stołarski, wykonuje wszelkie roboty meblowe. **L. Lewkiewicz**, **Kraków, Szlak 51.** 2588g

WYKWINTNE obiady i zł. wydaje inteligentna rożna na żydowska. **BRZOZOWA 12. m. 3.** 2528g

RAZOL usuwa zbyteczne owłosienie u Pań i Panów. **Schönwald, Kraków, Dietłowska 51.** Pokaz usuwania włosów we firmie. — 2612k

RABKA Pensj. „RIWIERA“ pod zarządem właściciela **LEOPOLDA GOLDMANA** Centrum. Tel. 267 — Nowoczesny komfort

LODOWNIE — CHŁODNIE MASARSKIE, RESTAURACYJNE I POKOJOWE WYKŁADANE KAFELKAMI b. higieniczne Wytwórnia **GOLDSTEIN** **KRAKÓW — SZEWSKA 17** telefon 178-47

ZAKOPANE Luksusowy PENSIJONAT „SPLENDID“ telefon 10-549

pod zarządem **DROWEJ ABRUTINOWEJ i HELENY HANEMANÓWNY** otwarty od 15 czerwca. W SEZONIE LETNIM CENY ZNACZNIE ZNIŻONE. Pensjonat pięknie położony, w drodze do **Białego** z wodociękiem na pasmo **gor. Angielski** ogród. Pokoje słoneczne. Kuchnia wykwinna. 4637k

LETNIA KOLONIA WYPOCZYNKOWA Pracowników Umysłowych w Zakopanem na Bystrem willa „Parnas“ (I. VI.—15. IX.) daje tani, miły i przyjemny wypoczynek. Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela **Związek Zaw. Prac. Umysł.** w **Krakowie, W.W. Świętych 8** tel. 109-97 Prospekty wysyła się na życzenie

PRYW. DOKSZTAŁCAJĄCE KURSY

„WIEDZA“

KRAKÓW, ul. PIERACKIEGO 14.

przygotowujące na lekcjach zbiorowych w Krakowie, oraz w drodze korespondencji z pomocą zupełnie nowo opracowanych skryptów, programów i miesięcznych tematów, przyjmują wpisy na nowy rok szk. 1937/8 na: 1) Kurs maturalny gimnazjum starego typu, 2) Kurs średni do egz. z 4-ch kl. gimn. nowego ustroju, 3) Kurs niższy z zakresu I i II kl. gimn. nowego ustroju, 4) Kurs 7-mio kl. szkoły powszechnej. Wykładają najwybitniejsze siły fachowe. 2889k

Poczta szyfrowa
inserterowa

należy wznoczyć w ciągu całego dnia
tylko

do skrzynki

wmurowanej w bramie przed „Nowym Dziennikiem“ a którą opróżnia się 6 razy dziennie.

Wolne posady

LEKARZ odstąpi wyrobioną placówkę. Znaczkli Bekier, nauczyciel Staszów Kielecki.

TECHNIKA dentystrycznego, uprawnionego poszukuje do współpracy lekarz-stomatolog, praktykujący w Krakowie. Zgłoszenia Kraków skr. poczt. 233. — „Współpraca“. 8463k

APLIKANT adwokacki samodzielny z prawem substytucji obznajomiony z praktyką prowincjonalną poszukiwany. Zgłoszenia z warunkami nadesłać do Adm. Nowego Dziennika pod „Skrzytka 195“. 8446k

ZDOLNEGO, przedsiębiorczego subiekta do handlu papierem poszukuje. Przyjmę również chłopca do posyłek. Zgłoszenia telefon 110-19. 8508k

PLACIMY każdemu od wiersza za nadesłane prace dla naszego pisma. Warunki współpracy po nadesłaniu znaczka 25 gr. — „Tempo“, Katowice, Kocha nowskiego 5. 8479k

KRAWCA damskiego lub męskiego przyjmę od lat 30-40. Oferty pisemne do Adm. Nowego Dziennika pod „Pierwszorzedny“. 2596k

Posad poszukują

ABSOLWENTKA Szkoły Handlowej obejmie posadę praktykantki biurowej ewentualnie ekspedientki. Adm. Nowego Dziennika „Praktykantka“. 2559k

ABSOLWENT Gimn. Hebrajskiego, doskonały pedagog, poszukuje zajęcia jako nauczyciel względnie wychowawca w inteligentnym domu żydowskim, — chętnie wyjedzie na wieś. Zgłoszenia pod „Hebraista“ do Adm. Nowego Dziennika. 2511g

PRENUMERATA w Krakowie z odnoś-

niem i bez odnośnienia oraz na prowincji

z przesyłką pocztową . . . miesięcznie zł. 4.30 kwartalnie zł. 12.90

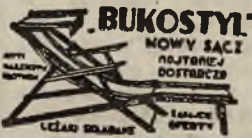
Zagranicą z przesyłką pocztową miesięcznie zł. 7.50 kwartalnie zł. 22.50

OGŁOSZENIA. Podstawą obliczeń jest 1 milimetr w jednym łamie Strona w tekście i nadesłaniem na 3 łamy po 76 milimetr, Strona za tekstem 6 łamów po 38 mm. Najmniejsze ogłoszenia drobne liczymy za 10 słów.

RUTYNOWANA, biegła ma szynistka polsko - niemiecka obznajomiona z buchalterią, fakturowaniem i innymi czynnościami biurowymi poszukuje posady na skromnych warunkach, ew. zastępstwa. Zgłoszenia „Zdolna-pracowita“ Adm. Nowego Dziennika 2528g

PIELEGNIARKI do choroby, opieki noworodków, wychowawczynie, ma sażystki w miejscu, wyjazd poleca Stowarzyszenie Pielegniarek, Kraków, Szewska 7 Telefon 181-99. 2600g

BUCHALTER na stanowisku obejmie prowadzenie ewent. nadzór księgowości w godzinach wolnych, lub zastępstwo urlopowa. Kraków — Katowice — Bielsko. Zgłoszenia pod „Pierwszorzedna siła“ do Agencji Dzienników Blumen — Bielsko ul. 3-go Maja 1. 23. 3482k

RUTYNOWANA stenotypistka polsko - niemiecka, znająca się na wszelkich czynnościach biurowych — poszukuje posady, ewentualnie zastępstwa na miesiąc letnie. Zgłoszenia „Biegła“ Biuro ogłoszeń Stattera, Rynek 8. 3496k

SŁUCHACZKA filozofii, — znajomość francuskiego, niemieckiego, szycia, przyjmie posadę wychowawczą najchętniej dzieci w wieku szkolnym. Zgłoszenia: „Rena“, Kraków, Stryka 64. 8505k

LUSTRA — GABLOTY
SZYBY

poleca fabryka luster i szlifiernia szkła

„KALMUS“ w. M. BESTER

Kraków, Starowiślna 69 — telefon 121-52
Ceny niskie! Szklarze otrzymują rabat!

„Zgubiłem w pociągu flaszkę koniaku, czy zwróceno ją może tutaj?“

„Tak, zwrócono, ten Pan właśnie ją znalazł ale niestety flaszka była próżna.“

Nauka i wychowanie

ANGIELSKIEGO KARMEŁ
KOLETEK TRZY.

STENOGRAFII NOWOCZESNEJ w 10 lekcjach perfekt wyucza ZOFIA SCHÖNGUTOWNA WW. Świętych 8 front I piętro tel. 109.97. OPLATA MINIMALNA. 8214g

ZATWIERDZONE przez Kuratorium Kursy JEZYKÓW OBCYCH, trzyletnie, do kształcące OGÓLNOHANDLOWE, przedpołudniowe, Kraków, Rynek Główny 23, III, kształcą referentki, sekretarki, korespondentki, buchalterki, tłumaczki. — Wpisy 10—13 do 30 czerwca. LICZBA MIEJSC OGRANICZONA. Zniżki Urzędnikom, niezamężnym. Specjalnością Kursów są języki: polski, francuski, niemiecki, angielski. 2548g

KURSY GIMNAZJALNE z VI klas i do matury, oraz I—II, III—IV nowego ustroju pod kierunkiem profesorów krakowskich. Lekcje korespondencyjne metodą „Globus“. Również ustna. Najlepsze wyniki. — Wpisujący się przed wakacjami 30% ZNIŻKI. Prospekty z podziękowaniami bezpłatnie. „STUDIUM“ — KRAKÓW, SŁOWACKIEGO 1. 8501k

JEZYKÓW francuskiego, niemieckiego, angielskiego ucz. się najlepiej listownie „Globus“ zł. 8.30 miesięcznie. Podręcznik zł. 4.— „STUDIUM“ Kraków, — SŁOWACKIEGO 1. 3494k

Z pełnymi prawami szkół państwowych (Kat. A)

Pryw. GIMNAZJUM KOEDUKACYJNE

oraz

LICEUM KOED. o 3-ech wydziałach:

1) humanistycznym

2) przyrodniczym i 3) matematyczno-fizycznym

im. Szym. Fürstenbergów
w Będzinie

ul. Sobieskiego 7, tel. 713-07 (gmach własny)

przyjmuje już wpisy nowowstępujących uczniów (ic) Dla młodzieży ze Śląska przewidziane jest uruchomienie specjalnej komunikacji autobusowej.

Kancelaria czynna codziennie od 8-ej do 14-ej
oraz od 16-ej do 18-ej

Dla niezamężnych ulgi w opłacie szkolnej

Lokale

DO wynajęcia mieszkanie 3 pokoje, łyża, kuchnia — przedpokój przy ulicy Kolałataja 8. Wiadomość u dozorca domu. 2591g

TRZECHpokojowe pełnokomfortowe mieszkanie do wynajęcia. Ulica Rzeszowska 7. Dozorca wskazuje. 2587g

POKOJ z osobnym wejściem do wynajęcia. Plac Szczepański 77 2573g

DWUSOBOWY pokój komfortowy umeblowany, osobne wejście, wolny. Librow szczyzna 6. I p. m. 11. 2416g

POSZUKUJE pokoju z umeblowaniem kuchni. Listy pod „Spokój“ do Adm. Nowego Dziennika. 2593g

DO wynajęcia 4-5 pokojowy pełny komfort Grodzka — blisko Rynku, Kraków. — Wiadomość: Grodzka 5, — sklep. 2589g

POKOJ frontowy, ładnie umeblowany do wynajęcia. (winda). Gertrudy 22/21. — 2101g

LOKAL nadający się na magazyn w dzielnicy VII do wynajęcia. Oferty pod „Magazyn“ do Adm. Nowego Dziennika. 2545g

3. POKOJOWE mieszkanie pełnokomfortowe, luksusowe wykończenie, centralne ogrzewanie, winda oraz jednopokojowa kuchnia i kawałeczka do wynajęcia — Kraków, Starowiślna 82. — 3455k

POKOJ umeblowany dla pań lub panów z utrzymaniem ew. bez zarząd do wynajęcia. Zgłoszenia Dział 111 m 7.

TRZECHPOKOJOWE pełnokomfortowe mieszkanie, Czapskich 3, do wynajęcia. Dozorca wskazuje. 2208k

LOKA 400 m², 15 okien weneckich, centralnie ogrzewane, gaz, elektryka — do wynajęcia Kraków, Karłowicka 16. 3503k

DWA pokoje, kuchnia — komfortowe do wynajęcia. Bożego Ciała 31. 2595g

DWA pokoje pojedyncze lub łączne, umeblowane — willowe, komfort, wolne. — Telefon 136-09. 3493k

TRZECHPOKOJOWE, — dwupokojowe mieszkania komfortowe wolne. Krzeszowskiego 19. 8498k

WILLA, ogród, garaż lub częściowo jedno - trzy, czteropokojowe mieszkania obok tramwaju, do wynajęcia. Zgłoszenia: „Komfort“ Biuro Stattera, Rynek 8. 3499k

PEŁNOKOMFORTOWE dwupokojowe Pedzichów Boozna 4. JEDNOPOKOJOWE Bandurskiego 46 od 1 lipca do wynajęcia. — NATOMIAST poszukuje od sierpnia — września 4-5 pokojowego mieszkania. — Wiadomość: dozorca domów lub telefon 140.91. 3500k

DO wynajęcia okazynie — pełnokomfortowe 8 pokoje z kuchnią Szlak 16b. Wiadomość między 2-4 tel. 108-79 2558k

LOKAL obszerny, I p. — dwupokojowy, łyża, komfort, na biuro lub cichy przemysł, narożnik Szewskiej, tamże magazyn do wynajęcia. Zgłoszenia: dozorca Jagiellońska 6. — 3491k

ZBIÓRKA uliczna na rzecz Towarzystwa Kolonii Rabczańskiej im. Marii Fraenklowej, odbyta w dniu 11 maja br. przyniosła kwotę zł. 392.18, którą kwotę w całości przeznaczono na uruchomienie tegorocznej kolonii w Rabce. Wszystkim Paniom, które współpracowały przyczyniły się do wyniku tej zbiórki składa Wydział Towarzystwa serdeczne „Bóg zapłać“. 8477k

DWA pokoje z kuchnią zaraz do wynajęcia. Lubicz 22 3495k

3 POKOJE kuchnia komfort, I piętro, Starowiślna 52. Wiadomość tel. 130.55 lub dozorca. 8450k

POSZUKIWANE mieszkanie czteropokojowe I piętro ul. Stradom. Zgłoszenia pod „Odstępne“ do Adm. Nowego Dziennika 2599g

POKOJ komfortowy frontowy dla 2 panów lub małżeństwa zaraz do wynajęcia. Sarego 11/3. 2602g

POKOJ komfortowy, frontowy 2-osobowy z osobnym wejściem od zaraz do wynajęcia. Podgórze Przytomieście 1/m. 8. 2594g

CENY w złotych: I. strona 1.25. — Tekst. 1.— Nadesłane 0.75.— Za tekstem 0.25. — Drobne od słowa 0.10 gr. Dla poszukujących pracy 0.05 gr. Gratulacje i kondolencje do 4 wierszy zł. 5.—. Ogłoszenia ślubne i zaręczynowe zł. 10.—. Podziękowania lekarskie do 25 mm. zł. 10.—. Nekrologi (klepsydry) do 60 mm. w I. łamie zł. 20.—. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%, za druk kolorowy 50%.

„NOWY DZIENNIK“ wychodzi codziennie, także w poniedz. i dni poświęc.